

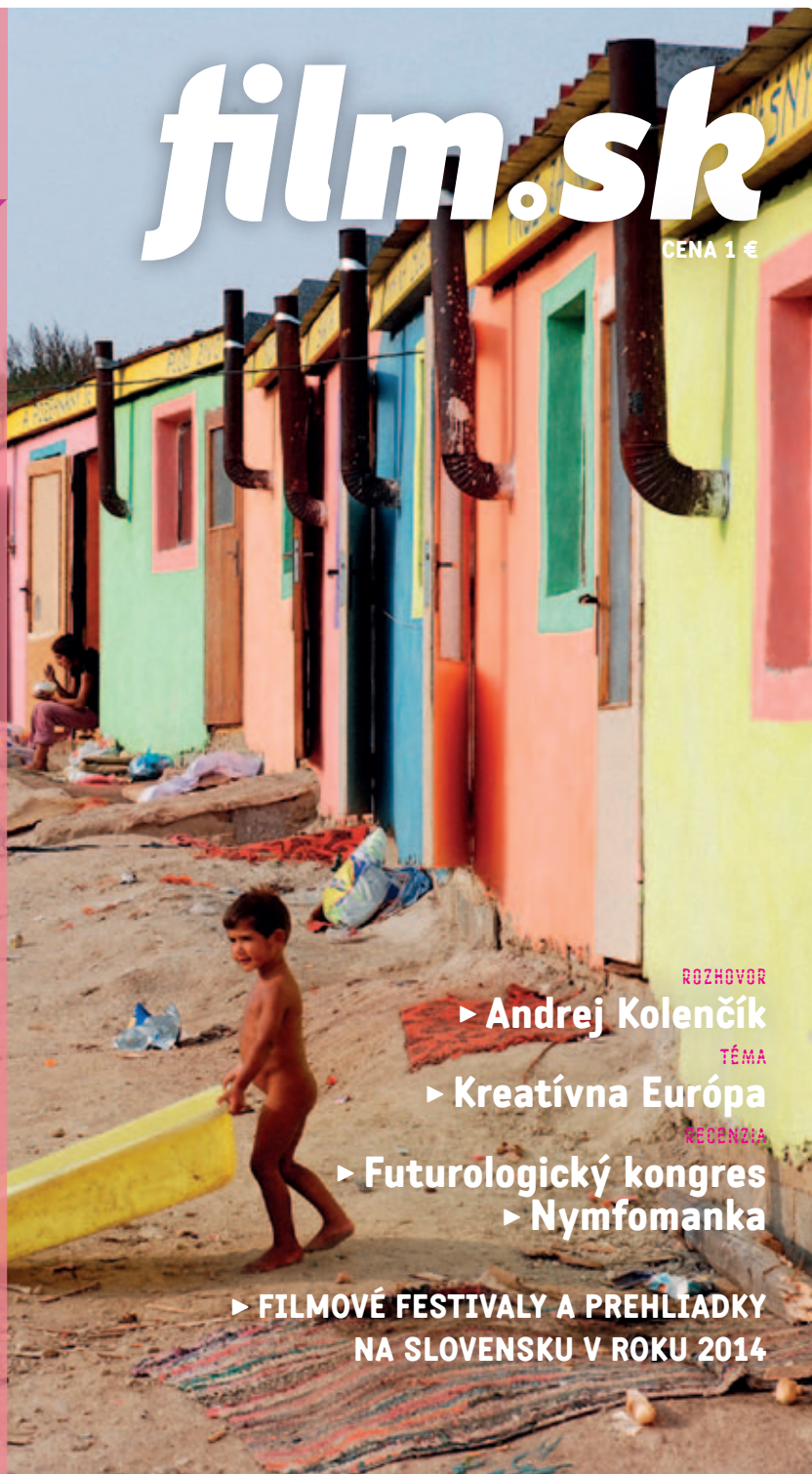
č. 2 - 2014

MESAČNÍK O FILMOVOM ŽIVOTI NA SLOVENSKU

WWW.FILMSK.SK

film.sk

CENA 1 €

ROZHOVOR

► Andrej Kolenčík

TÉMA

► Kreatívna Európa

RECENZIA

► Futurologický kongres
► Nymfomanka

► FILMOVÉ FESTIVALY A PREHLIADKY
NA SLOVENSKU V ROKU 2014

KINO
LUMIÈREKINO
SLOVENSKEHO
FILMOVÉHO
ÚSTAVUŠPITÁLSKA UL. 4
BRATISLAVAfilmový
KABINET„Celá táto dráma a toľko lásky
nie sú nič, len svetlo a tieň.“

JEAN EPSTEIN

PROGRAM (PREDNÁŠKA SPOJENÁ S PROJEKCIOU SA ZAČÍNA VŽDY O 18. HOD.)

13. 2. 2014 PREDNÁŠKA **Francúzska nová vlna a premena**
PROJEKCIA **Na konci s dychom** (r. Jean-Luc Godard, 1960)
27. 2. 2014 PREDNÁŠKA **Československá nová vlna (I) a umelecká tvorba**
PROJEKCIA **Slnko v sieti** (r. Štefan Uher, 1962)
13. 3. 2014 PREDNÁŠKA **Československá nová vlna (II) a všednosť**
PROJEKCIA **Hoří má panenko** (r. Miloš Forman, 1967)
27. 3. 2014 PREDNÁŠKA **Taliansko po neorealizme. Príroda a kultúra**
PROJEKCIA **Smrť v Benátkach** (r. Luchino Visconti, 1971)
10. 4. 2014 PREDNÁŠKA **Spirituálny film a Andrej Tarkovskij**
PROJEKCIA **Stalker** (r. Andrej Tarkovskij, 1979)
24. 4. 2014 PREDNÁŠKA **Nový nemecký film: Hranica života a filmu**
PROJEKCIA **Fitzcarraldo** (r. Werner Herzog, 1982)
15. 5. 2014 PREDNÁŠKA **Nový Hollywood a revolta**
PROJEKCIA **Duel** (r. Steven Spielberg, 1971)
29. 5. 2014 PREDNÁŠKA **Wim Wenders a cesta**
PROJEKCIA **Nebo nad Berlínom** (r. Wim Wenders, 1987)
12. 6. 2014 PREDNÁŠKA **Americký nezávislý film a Jim Jarmusch**
PROJEKCIA **Mŕtvy muž** (r. Jim Jarmusch, 1995)
26. 6. 2014 PREDNÁŠKA **Martin Šulík a pozorovateľ**
PROJEKCIA **Neha** (r. Martin Šulík, 1991)

NA ÚVOD

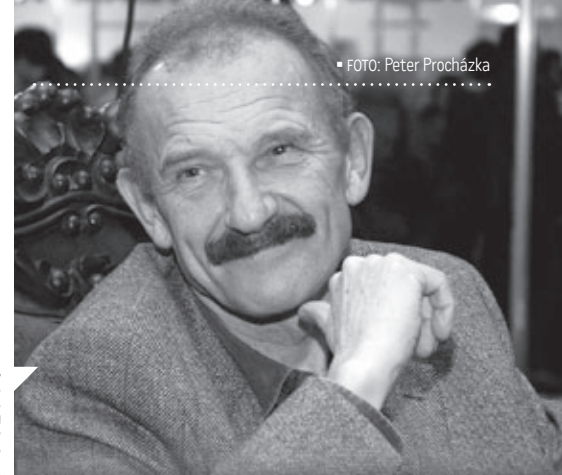
Februárové číslo mesačníka o filmovom dianí na Slovensku na niekoľkých miestach hranice Slovenska prekračuje. V prvom rade smeruje k Berlínu, kde sa začína prestížny festival aj so slovenským zástupcom v programe – so *Zamatovými teroristami* režisérskej trojice Pavla Pekarčíka, Ivana Ostrochovského a Petra Kerekesa. Na rozhovor sme však oslovili mladého filmára Andreja Kolenčíka, ktorý takisto cestuje na berlínsky festival. Vybrali ho do projektu Berlinale Talents a vybrali tvorca, ktorý má skúsenosti s animovaným, hraným aj dokumentárnym filmom, s reklamou a videoklipmi či s divadelnými inscenáciami. Minulý rok na jeseň sa dostal do kín vďaka *Pásmu krátkych filmov/Slovak Shorts I*, v rámci ktorého sa premietal jeho dokument *Hviezda* aj hraná *Výstava* (ktorú nakrútil spolu s Petrom Begányim). A ak ste si minulý mesiac pozreli vo vysielaní verejnoprávnej televízie dve nové časti z cyklu *Slovenské kino*, videli ste aj animácie Andreja Kolenčíka. V rozhovore na stranách 18 až 21 sa dočítate, čím všetkým si už prešiel, ale i o jeho plánovanom celovečernom debute *Historiky z Miletičky*.

V téme čísla sa majú sústrediť praktické informácie súvisiace s novým podporným programom Európskej komisie Kreatívna Európa, ktorý združuje programy MEDIA a Kultúra. O šírenie slovenských filmov do zahraničia sa stará aj Slovenský filmový ústav, ktorý spolupracoval s francúzskym vydavateľstvom Malavida už na tretej kolekcii DVD.

V rubrike Recenzia nájdete Folmanov *Futurologický kongres*, ktorý získal Európsku filmovú cenu za najlepší animovaný film, a von Trierovu *Nymfomanku*, o ktorej hovorí celá Európa (a vo *Film.sk* recenzujeme obe časti snímky naraz). Akurát slovenských noviniek je zatiaľ málo. Vo februári to síce vyzeralo slubnejšie, ale napokon bude mať premiéru len jeden titul – dokument *Všetky moje deti*. No aj v ňom sa režisér Ladislav Kaboš venuje téme, ktorá sa netýka iba Slovenska.

► Daniel Bernát

FOTO: Peter Procházka

NA ÚVOD
RECENZIA
SLOVENSKEHO
FILMOVÉHO
ÚSTAVU

▲ Dušan Dušek, spisovateľ a scenárista

Náhrdelník mojich obľúbených slovenských filmov sa cez desaťročia ťahá od *Slnka v sieti* režiséra Štefana Uhra až po filmy Martina Šulíka – napríklad *Všetko, čo mám rád* alebo *Záhrada*. Niekde uprostred nich žiari drahokam: *Lalie polné*, druhý a posledný celovečerný film režiséra Ela Havettu z roku 1972. Svät jeho krásy ani po rokoch nehasne. Skôr naopak: je jasavou fanfárou, ktorá zaznie už v prvých sekundách jeho premietania. Postupne sa pridáva karneval ďalších zvukov a obrazov, v ušiach nám ostáva cengot bicyklového zvončeka, ktorý je hravou súčasťou dychovky, bubnov, trúb a trúbok, radostného rachotu, streľby z mažiarov, medového hlasu z klarinetu, hlaholu zvonov. Rovnako pestrá je aj obrazová skladba filmu – nie náhodou sa jeho javiskom stáva aj mestský jarmok, prehliadka tých najpodivnejších ľudských typov a charakterov, od tuľákov a žobrákov až po gazdov a farárov, obraz sveta a vesmíru, v ktorom VŠECKO DOSTAŤ, ako hlása nápis nad vchodom do jedného obchodu. Trpkou a večnou témou je aj tu túžba po láske, zachytená v čistej, až insitnej podobe, pripomínajúca idylické výšivky, čo visia na stenách kuchýň alebo spia na fotografiách v starých kalendároch. Film vychádza z literárnej predlohy Vincenta Šikulu, z knižky *Nebýva na každom vršku hostinec*, ktorá je preň odrazovou doskou na všetky tie veľkolepé vývrtky a kotrmelce slobodného videnia sveta. Slovensko sa v ňom chvíľami mení na biblickú krajinu s renesančnou krásou pokoja v zátišiach polí, vysokých tráv, stromov, oblohy.

Nad ňou svieti hviezda s nehnúcim menom – Elo Havetta. ▲

18

24

26

Jaroslav Hochel,

filmový publicista

Debut Jonáša Karáska *Kandidát* sa dočkal na slovenské pomery prekvapujúcej návštevnosti, ale kritici tak jednoznačne nadšení neboli; hodnotitelia na stránkach *Film.sk* sa prezentovali nebývalým názorovým rozptylom od jedného po štyri a pol bodu. Aj preto som bol zvedavý na diskusiu nazvanú „Podme hovoriť o... Kandidátovi“, ktorú zorganizoval internetový portál slovakfilm.sk. Napriek katastrofálnemu (ne)moderovaniu sa rozprúdila debata, v ktorej sa to však stále točilo okolo čudných vecí: že už vydanie knižnej predlohy bolo vhodne načasované; že aj premiéra filmu je *vhodne načasovaná*; že jej predchádzala premyslená *reklamná kampaň*; že fiktívna postava prezidentského kandidáta mala vlastný profil na Facebooku; že film, ktorý si uťahuje zo sveta reklamy, využíva formálne postupy reklamných spotov a či je to okej, alebo fuj. Najskľoňovanejšími slovami boli *reklama*, *marketing* a *produkt*. Chvíľami som mal pocit, že sa bavíme o biolampách či dekách z ovčieho rúna...

Okolo Vianoc uviedla RTVS seriál večerníčkov *Mimi a Líza* režisérky Katky Kerekesovej. Krátko predtým vyšla jeho knižná verzia – *vhodne načasovaná* (veď kniha je aj *produkt*) – a na január zasa ktosi vhodne načasoval vydanie DVD. V televíznej prílohe mienkotvorného denníka priniesli rozsiahly rozhovor s režisérkou, ilustrovaný okrem iného aj fotografiou zo ženskej prílohy, keď filmárku „prinútili“ popredvádzať sa pred objektívom fotoaparátu v rôznych modeloch šiat. Nevedno, či išlo o spontánne rozhodnutie redaktorky, alebo o šikovnú *reklamu* oddelenia *marketingu* niektorej zo zúčastnených strán, no v tomto prípade sa propagoval tvorivý počin, o ktorého zmysle netreba pochybovať. Myslím si totiž, že kým po *Kandidátovi* zakrátko ani pes neštekne, *Mimi a Lízu* budú pozerat ešte deti niekoľkých generácií.

Reklama a marketing je čosi, s čím sa zrejme musíme naučiť žiť. Ale staré príslovie hovorí, že keď dvaja robia to isté, nie je to isté. Rozumieme si, však? ▲

- 03 **MYSLÍM SI!**
- 04–06 **KALENDÁRIUM**
- 08–11 **PREMIÉRY** v kinách
- 11 Správy Z **FILMOVÉHO DIANIA**
- 12–13 **NOVINKY**: Všetky moje deti podľa Ladislava Kaboša
- 14–15 **AKTUÁLNE**: Návštevnosť slovenských filmov v roku 2013
- 16 **AKTUÁLNE**: 64. MFF Berlín
- 17 **AKTUÁLNE**: SK CINEMA a externé databázy z oblastí filmu a televízie
- 18–21 **ROZHOVOR**: režisér a animátor Andrej Kolenčík
- 22–23 **TÉMA**: Podporný program Kreativná Európa
- 24–25 **RECENZIA**: Futurologický kongres podľa Ariho Folmana
- 26–28 **RECENZIA**: Nymfomanka I a II podľa Larsa von Triera
- 29 Správy Z **FILMOVÉHO DIANIA**
- 30 **FILMOVÉ PUBLIKÁCIE**
- 31 **FILMOVÉ PUBLIKÁCIE**: Eros, sexus, gender v slovenskom filme
- 32–33 **DVD NOSIČE / ČO ROBIA**
- 34 **AKTUÁLNE**: Malavida vydala ďalšie DVD so slovenskými filmami
- 35 **PROFIL**: režisér Stanislav Barabáš
- 36 **OHĽASY**: Nové časti cyklu Slovenské kino
- 37 **SVET SPRAVODAJSKÉHO FILMU**: Týždeň vo filme
- 38 Správy Z **FILMOVÉHO DIANIA**
- 39 Správy Z **FILMOVÉHO DIANIA**
a uzávierky na granty a podporné programy
- 40–42 **TIPY Mesiaca**: Kino Lumière + PROGRAM / VÝROČIA
- 43–47 **PRÍLOHA** alebo Filmové festivaly a prehliadky na Slovensku v roku 2014
- 48 **STALO SA ZA 30 DNÍ / KLAPKA.SK A KINO LUMIÈRE**

Film.sk
Mesačník o filmovom dianí na Slovensku (15. ročník)
Vydavateľ:
Slovenský filmový ústav
Adresa redakcie:
Film.sk / Slovenský filmový ústav
Grösslingová 32 / 811 09 Bratislava
TEL.: 02/57 10 15 25
FAX: 02/52 73 32 14
E-MAIL: film.sk@sfu.sk
Šéfredaktor:
Daniel Bernát
Redakcia:
Mariana Jaremková
Redakčná rada: Peter Dubecký
generálny riaditeľ SFÚ
Alexandra Strelková
riaditeľka NKC – SFÚ
Marián Brázda
vedúci edičného oddelenia SFÚ
Miroslav Ulman
odborný referent Audiovizuálneho
informačného centra SFÚ
Simona Nôtová–Tušerová
tlačová tajomníčka SFÚ
Štefan Vraštiak
tajomník KFN SSN
Karmen Koutná
vedúca predajne Klapka.sk
Jazyková redakcia:
Jaroslav Hochel
Design & grafická úprava:
ma.LMTD
Tlač: Dolis, spol. s r. o.
Uzávierka čísla 2/2014:
27. 01. 2013
Snímka na titulnej strane:
Všetky moje deti – Media Film
Film.sk vychádza s podporou MK SR.
ISSN 1335 – 8286

Akkoľvek rozmnožovanie textu, fotografií, grafov
vrátane údajov v elektronickej podobe len
s predchádzajúcim písomným súhlasom vydavateľa.
© Slovenský filmový ústav

FILMOVÉ PODUJATIA NA SLOVENSKU ►

február 2014

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Slovenský film 2013 – TOP Film.sk

Kino Lumièere si vo februári pripomenie päť slovenských filmov, ktoré podľa hodnotenia filmových teoretikov a kritikov v mesačníku *Film.sk* patria k špičke slovenskej dlhometrážnej produkcie roku 2013. Ide zároveň o filmy, ktoré sa stretli s veľmi pozitívnym prijatím na filmových podujatiach v zahraničí. Diváci sa tak môžu tešiť na filmy *Môj pes Killer* (r. M. Fornay), *Kauza Cervanová* (r. R. Kirchhoff), *Krehká identita* (r. Z. Piussi), *Ďakujem, dobre* (r. M. Priklér) a *Zamatoví teroristi* (r. P. Pekarčík, I. Ostrochovský, P. Kerekes).

► www.aic.sk/kinolumiere, www.navstevnik.sk**4. február ► 18.00**

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Osobnosti a výročia: František Vlácil

František Vlácil je ikona českej filmovej réžie s nenapodobiteľným štýlom. Jeho film *Marketa Lazarová* (1967) je považovaný za najlepší československý film vôbec. Vlácilove nedožitie deväťdesiate narodeniny si pripomenieme jeho ďalším významným filmom *Adelheid* (1969).

► www.aic.sk/kinolumiere, www.navstevnik.sk**4. február ► 18.00 – 22.00**

(BRATISLAVA – KINO FOAJÉ – ŠTEFÁNIKOVA 16)

Kritické okienko: Open Design Network

Výstava vizuálnej kritiky, tentoraz na tému Moc médií, je sprievodnou akciou Kina Foajé: Zimné 4 živly – Moc médií. Autormi budú dizajnéri siete Open Design Network Veronika Melicherová, Hana Hudáková a Katarína Lukič Balážiková. Výstava predstavuje animácie premietané do ulice.

► www.foaje.net**4. február ► 19.00**

(BRATISLAVA – KINO FOAJÉ – ŠTEFÁNIKOVA 16)

4 živly uvádzajú: Moc médií

Ako ochutnávku 3. ročníka zimného filmového seminára 4 živly (28. 2. – 2. 3. 2014, Banská Štiavnica) pripravili jeho organizátori filmovú projekciu vo Foajé. V roku 2014 bude témou podujatia Moc. Jej rôznorodým podobám a formám sa bude venovať letný seminár, kým zimné 4 živly rozoberú tému Moc médií. Ako dokážu médiá ovplyvňovať spoločnosť? Akú súvislosť majú mediálne obrazy s realitou? Nakolko im dôverujeme a nakolko by sme mali?

► www.foaje.net**7. február ► 19.00**

(BRATISLAVA – A4 – KARPATSKÁ 2)

Filmový maratón s Nymfomankou/Kino inak

Vyššie štvorhodinové dielo kontroverzného dánskeho režiséra Larsa von Triera sa v kinách premieta v dvoch častiach. V Kine inak máte možnosť vidieť v jeden večer všetkých osem kapitol príbehu. O chorobnej závislosti na sexe a o pocitoch viny a hanby si navyše môžete medzi projekciami porozprávať so zaujímavým hosťom.

► www.a4.sk**10., 17., 24. február**

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Archívne kino – téma: Film a literárne kroniky 19. storočia

Archívne pondelky vo februári predstavujú filmové spracovania literárnych predlôh od Victora Huga a Stendhala. V dielach *Bedári* a *Vanina Vanini* zachytili títo francúzski spisovatelia atmosféru prvých desaťročí devätnásteho storočia. V dvoch filmových verziách s rovnomeným názvom *Bedári* (nahrútených v rokoch 1958 a 1982) sú prítomné aj dejinné súvislosti Napoleonovej vlády a nasledujúceho obdobia. Vo filme *Vanina Vanini* (1961) slúži režisérovi Robertovi Rosselliniemu ako dejinné pozadie boj tajného revolučného spolku karbonárov.

► www.aic.sk/kinolumiere, www.navstevnik.sk**11., 18., 25. február**

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Osobnosti a výročia: Sergej Paradžanov

Paradžanovova imaginácia bola výnimočná, jeho vysoko štylizované diela jedinečné, jeho výtvarné videnie sa naplno odrážalo v obrazoch jeho filmov: či už v obrazoch inšpirovaných folklórom – film *Tiene zabudnutých predkov* (1964) –, alebo v sprítomnení poetiky (a poézie) predchádzajúcich storočí, odrazoch štruktúr orientálnych kobercov a byzantskej mozaiky, ako je to vo filmoch *Farba granátového jablka* (1968) a *Legenda o Suramskej pevnosti* (1984). Všetky tri spomínané diela sa budú k nedožitým deväťdesiatim rokom Sergeja Paradžanova premietat v Kine Lumièere.

► www.aic.sk/kinolumiere, www.navstevnik.sk**13. február ► 18.00**

(BRATISLAVA – A4 – KARPATSKÁ 2)

Zamatoví teroristi

Premietanie dokumentárneho filmu *Zamatoví teroristi* súčasne s jeho projekciou na Berlinale. Traja režiséri filmu (Pavol Pekarčík, Ivan Ostrochovský a Peter Kerekes) film uvedú cez Skype

priamo z premiéry na berlínskom festivale.

► www.a4.sk**13. február ► 18.00**

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Filmový kabinet – Francúzska nová vlna a premena: Na konci s dychom

Vo februári sa začína tretí semester vzdelávacieho programu Filmový kabinet s podtitulom Cesty dospelosti. Prvé stretnutie je venované francúzskej novej vlne. Približne v polovici päťdesiatych rokov minulého storočia sa začína vo Francúzsku proces radikálnej premeny kinematografickej krajiny, ktorý kulminuje v období tzv. francúzskej novej vlny (1959 – 1963). V tomto období debutovalo približne 160 režisérov. Do popredia najvýraznejšie vystúpila skupina tvorcov (pôvodne filmových kritikov) združených okolo časopisu *Cahiers du cinéma* – Jean-Luc Godard, Claude Chabrol, Jacques Rivette, Eric Rohmer a François Truffaut. Mladí Turci, ako bývajú niekedy označovaní, prišli s novou, radikálne deklarovanou víziou kinematografie.

► www.aic.sk/kinolumiere, www.navstevnik.sk**13. február ► 19.00**

(BRATISLAVA – KINO FOAJÉ – ŠTEFÁNIKOVA 16)

Kino Fest Anča: Čarovný svet animovaného filmu s osobnou účasťou Rudolfa Urca #3

Pokračovanie dokumentárneho cyklu o dejinách slovenského animovaného filmu s účasťou najerudovanejšieho človeka v tejto oblasti Rudolfa Urca. Tešiť sa môžete na časti: Chcel by som byť ceruzkou – o Viktorovi Kubalovi z pohľadu spolupracovníka, Keď bábkový ožije – o zrode slovenského bábkového filmu a jeho raketovom štarte a Do sveta – o distribúcii a predaji animovaných filmov v osemdesiatych rokoch.

► www.foaje.net**20. február ► 19.00**

(BRATISLAVA – KINO FOAJÉ – ŠTEFÁNIKOVA 16)

Kino Kinečko: Jiné vize

Nové číslo časopisu *Kinečko* je venované českej kinematografii. Ako dôkaz, že ide o výsostne súčasný pohľad na filmovú tvorbu našich susedov, uvádzame kurátorský výber dramaturgov Přeblídky animovaného filmu PAF v Olomouci s názvom Jiné vize.

► www.foaje.net**21. február ► 20.00**

(BRATISLAVA – A4 – KARPATSKÁ 2)

KKKinečkoČasopis *Kinečko* otvára svoju piatu sezónu. Oslá-

vi ju krstom nového čísla zameraného na českú kinematografiu vo súčasnosti slovenského pohľadu. Súčasťou filmovej oslavy nášho bratstva bude projekcia experimentálneho filmu KKK (*Kúsoč, Křížová cesta, Kotůč*) českého tvorivého združenia Argentum Vivum. Premietat ho budú naživo tvorcovia zo svojich 8 mm, 16 mm a 35 mm projektorov. Českí hostia budú vzápätí aj hrať do tanca.

► www.a4.sk**22. február ► 20.00**

(BRATISLAVA – A4 – KARPATSKÁ 2)

Futurologický kongres/Kino inak

Tvorca úspešného animovaného dokumentu *Valčík s Bašim* (2008) – izraelský režisér Ari Folman – prichádza tentoraz so sci-fi príbehom, v ktorom opäť originálnym spôsobom kombinuje herecké výkony s animovanými pasážami. *Futurologický kongres* získal Európsku filmovú cenu za najlepší animovaný film.

► www.a4.sk**26. február ► 18.30, 20.00**

(BRATISLAVA – A4 – KARPATSKÁ 2)

iShorts/Kino inak

V rámci pravidelného cyklu projekcií iShorts máte v Kine inak jedinečnú možnosť vidieť všetky tituly nominované na Oscara 2014 v kategórii krátky animovaný a krátky hraný film.

► www.a4.sk**26. február ► 20.30**

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Music & Film – Muse**– Live in Rome Olympic Stadium**

Záznam koncertu anglickej kapely Muse na Olympijskom štadióne v Ríme v júli 2013. Spektakulárnu javiskovú show, využívajúcu pyrotechniku, veľké obrazovky a niekoľko hercov, videlo 61-tisíc nadšených divákov. Vynikajúci priestorový zvuk DD5.1 umožní naplno vyznieť nielen piesňam z aktuálneho albumu *The 2nd Law*, ale aj klasikám, ako sú *Uprising*, *Supermassive Black Hole*, *Starlight*, *Time Is Running Out*, či *Knights of Cydonia*.

► www.aic.sk/kinolumiere, www.navstevnik.sk, www.ticketportal.sk**27. február ► 18.00**

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Filmový kabinet – Československá nová vlna (I) a umelecká tvorba: Slnko v sieti

Koncom februára pokračuje tretí semester vzdelávacieho programu Filmový kabinet – Cesty dospelosti stretnutím, ktoré je venované českoslo-

venskej novej vlne. Po uvoľnení v druhej polovici päťdesiatych rokov sa slovenská kinematografia v šesťdesiatych rokoch stáva svetovou. Po filmoch pod diktátom marxisticko-leninskej estetiky z predošlej dekády náhle obracia pozornosť na všednosť človeka a jeho existenciu. V dielach Hanáka, Havettu a Jakubiska sa napokon tematizuje aj problematika samotnej umeleckej tvorby, jej ko-reňov a zmyslu. Centrálnym pojmom sa tak stáva hra a jej vzťah k autenticite na jednej strane a k zmyslu na strane druhej.

► www.aic.sk/kinolumiere, www.navstevnik.sk, www.ticketportal.sk

27. február ► 19.00

(BRATISLAVA – KINO FOAJÉ – ŠTEFÁNIKOVA 16)

Kino Foajé: Tvoje slza, mŕj dešt

Filmový debut scenáristky a režisérky Evy Lustigovej s jej osobnou účasťou na premietaní.

► www.foaje.net

28. február ► 18.00, 20.00

(BRATISLAVA – A4 – KARPATSKÁ 2)

Atomic Age/Velká noc/Kino inak

Štartujeme nový cyklus projekcií: Filmové duetá – dva filmy na jednu tému v rámci jedného večera. Tentoraz je spojením nočné mesto. Uvedieme filmy *Atomic Age* (r. Héléna Klotz) a *Velká noc* (r. Petr Hátle).

► www.a4.sk

PODUJATIA SLOVENSKEHO FILMU V ZAHRAŇIČÍ ►

24. január – 3. február

37. MFF Göteborg (ŠVÉDSKO)

V sekcii Rómske obrázky sa bude premietat film *Môj pes Killer* (r. M. Fornay). ► www.giff.se

31. január – 8. február

Ozveny 17. MFDJ Jihlava, Brusel (BELGICKO)

Premietanie filmu Roberta Kirchhoffa *Kauza Cervanová*. ► www.dokument-festival.cz

3. – 6. február

Maratón filmov Pavla Barabáša, Sofia (BULHARSKO)

V spolupráci so slovenským veľvyslanectvom v Sofii, s Poľským kultúrnym inštitútom a festivalom Banský Film Festival sa premietne 12 filmov Pavla Barabáša, ktoré boli ocenené na festivaloch v Bulharsku. Maratón filmov Pavla Barabáša otvorí sám tvorca uvádzaných snímok a zároveň bude viesť workshop nielen pre študentov filmovej akadémie.

► www.banskofilmfest.com/2014/01/17/movie-marathon-the-films-of-pavol-barabas/

3. – 9. február

Medzinárodný filmový festival Bombaj (INDIA)

Premietanie filmu *Sneh* (r. I. Šebestová).

► www.miff.in

6. – 16. február

64. Medzinárodný filmový festival Berlín

(NEMECKO)

Viac sa o slovenskej účasti na festivale dočítate na str. 16. ► www.berlinale.de

7. – 15. február

Medzinárodný festival horských filmov

Vancouver (KANADA)

Premietanie filmu Pavla Barabáša *Stopy na hrebeni*. ► www.vimff.org

11. február

Tigre v meste, Paríž (FRANCÚZSKO)

Premietanie filmu *Tigre v meste* (r. J. Krasnohorský) v Inštitúte východných jazykov.

► www.mzv.sk/siparis

12. február

Jánošík 1921, Varšava (POLSKO)

Premietanie filmu *Jánošík* (1921, r. J. Siakel) v Slovenskom inštitúte vo Varšave.

► www.mzv.sk/sivarsava

18. – 23. február

17. MFF ZOOM – ZBLIŽENIA,

Jelenia Góra (POLSKO)

Zvláštne uvedenie filmu *Môj pes Killer* (r. M. Fornay). V hlavnej súťaži bude premietnutý dokument *Ja a Lucia* (r. P. Komár). Režisér Adam Olha bude viesť v rámci festivalu workshop.

► www.zoomfestival.pl

22. február

Kino Visegrad, Paríž (FRANCÚZSKO)

Premietanie filmu *Slepé lásky* (r. J. Lehotský).

► www.mzv.sk/siparis

24. – 28. február

8. medzinárodný filmový festival

Domžale (SLOVINSKO)

Premietanie filmu Pavla Barabáša *Stopy na hrebeni*. ► www.imffd.com

(REDAKCIA NEZODPOVEDÁ ZA ZMENY V PROGRAME PODUJATÍ!)

► Mariana Jaremková

Miiiiid
POINT

MIDPOINT
Central
European
Script Center

Training...

...moving to
the next level

film dramaturgy as a collaborative art

Uzávierka pre podanie prihlášok: 17. 3. 2014

Dovoľujeme si Vám ponúknuť účasť na medzinárodnom vzdelávacom programe **MIDPOINT: Central European Script Center**.

Piaty ročník programu je zameraný predovšetkým na celovečerné debuty študentov, absolventov, ale aj mladých filmových profesionálov.

Do programu sa môžu prihlásiť filmoví tvorcovia s projektom krátkometrážneho (min. dĺžka 25 min.) alebo celovečerného filmu.

Program sa skladá z dvoch workshopov:

Workshop I: koniec júna 2014, Trenčianske Teplice
(v spolupráci s festivalom Art Film Fest IFF)

Online konzultacia: jún 2014

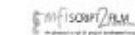
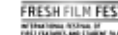
Workshop II: koniec augusta 2014, Poněšice, Praha, Česká republika

Celý program sa ukončí **medzinárodným pitching fórom** (prezentáciou projektov) s účasťou profesionálnych producentov a zástupcov koprodukčných trhov a filmových festivalov.

Program na Slovensku organizuje občianske združenie Character: Film Development Association v spolupráci s pražskou filmovou školou **FAMU**. Partnermi projektu sú filmové školy – **VŠMU, PWSFTVIT** v Lodži, **SZFE** v Budapešti, **UNATC** v Bukurešti a **dffb** v Berlíne.

midpointcenter@famu.cz

www.midpointcenter.eu | www.character-fda.eu

PREMIÉRA: 27. 2. 2014

Angelika

(*Angélique*, Francúzsko/Belgicko/Česko/Rakúsko, 2013) DCP 2D, ŠUP, 113 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, ROMANTICKÝ/DOBRODRUŽNÝ

RÉŽIA: Ariel Zeitoun **HRAJÚ:** Nora Arnezeder, Gérard Lanvin, Florence Coste

DISTRIBÚTOR: Magic Box Slovakia

Markíza anjelov sa vracia. Tentoraz nielen na televízne obrazovky v kultovej sérii, ale opäť do kina – v remaku slávnej lovestory krásnej Angeliky a krivajúceho (no charizmatického) grófa Joffreyho de Peyrac, ktorý predbehol dobu a svojím bohatstvom (a zvodnou manželkou) popudil kráľa (a inkvizíciu).

PREMIÉRA: 13. 3. 2014

Arcibiskup Bezák Zbohom...

(*Arcibiskup Bezák Zbohom...*, Slovensko, 2014) DCP 2D, 90 min., MP 12, DOKUMENTÁRNY FILM

RÉŽIA: Olga Zablacká

ÚČINKUJÚ: Róbert Bezák a iní
DISTRIBÚTOR: Barracuda Movie

Dokument o medializovanom príbehu arcibiskupa Bezáka, ktorého pápež v roku 2012 zbavil úradu bez udania dôvodu po tom, ako upozornil na rozsiahle finančné machinácie s cirkevným majetkom. Dramatický osud muža, ktorý zasvätil svoj život cirkvi a tá sa mu v rozhodujúcom momente otočila chrbtom.

PREMIÉRA: 27. 2. 2014

Atomic Age

(*L'âge atomique*, Francúzsko, 2012) DCP 2D + blu-ray, 67 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA

RÉŽIA: Hélène Klotz **HRAJÚ:** Niels Schneider, Elliott Paquet, Dominik Wojcik, Mathilde Bisson, Clémence Boissard **DISTRIBÚTOR:** Asociácia slovenských filmových klubov

Victor a Rainer vyrážajú v sobotu večer za zábavou do centra Paríža. Obchádzajú kluby, sledujú pouličné bitky, snažia sa baliť dievčatá a popritom vedú dlhý rozhovor. Nadránom zostáva iba pocit dezilúzie. V rimboudovskym ladenom príbehu sa snúbi melanchólia s eufóriou, smútok s bezstarostnosťou.

PREMIÉRA: 13. 2. 2014

Herkules: Zrod legendy

(*The Legend of Hercules*, USA, 2013) DCP 2D + DCP 3D, ŠUP, 90 min., MN 15, ČESKÉ TITULKY, AKČNÝ

RÉŽIA: Renny Harlin **HRAJÚ:** Kellan Lutz, Richard Reid, Roxanne McKee, Scott Adkins, Liam McIntyre **DISTRIBÚTOR:** Bontonfilm

Princ Herkules sa dozvedá pravdu o svojej identite. V tej chvíli však stojí pred ťažkým rozhodnutím – zostať so svojou láskou Hebe, krétskou princeznou, alebo naplniť svoj osud, zvrhnúť tyranského panovníka a vrátiť krajinu mier?

PREMIÉRA: 20. 2. 2014

Klub poslednej nádeje

(*Dallas Buyers Club*, USA, 2013) DCP 2D, 117 min., MN 15, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA

RÉŽIA: Jean-Marc Vallée
HRAJÚ: Matthew McConaughey, Jennifer Garner, Jared Leto, Denis O'Hare, Steve Zahn
DISTRIBÚTOR: Barracuda Movie

Film rozpráva o ľudskej túžbe po živote napriek blízkosti smrti. Ron Woodroof vedie bezstarostný život, až kým sa nedozvie, že je nakazený vírusom HIV. Keď sa dopočuje o alternatívnych spôsoboch liečby v Mexiku, začne odívať pašovať nelegálne lieky a stáva sa bojovníkom za spoločenské prijatie HIV pozitívnych ľudí.

PREMIÉRA: 6. 2. 2014

LEGO príbeh

(*The Lego Movie*, USA, 2013) DCP 2D + DCP 3D, ŠUP, 100 min., MP, SLOVENSKÝ DABING, RODINNÝ/ANIMOVANÝ

RÉŽIA: Phil Lord, Christopher Miller
V SLOVENSKOM ZNENÍ: Martin Kaprálik, František Kovár, Boris Al Khalagi, Dušan Szabó, Anton Vaculík, Michaela Drotárová
DISTRIBÚTOR: Continental film

Emmet je úplne priemerná legová postavička. Omylom ho však začnú považovať za výnimočného hrdinu, predurčeného na záchranu sveta. Ocitne sa tak na veľkej výprave za zastavením diabolského despotu. Emmet však na čosi také vôbec nie je pripravený.

PREMIÉRA: 20. 2. 2014

Babovřesky 2

(*Babovřesky 2*, Česko, 2014) DCP 2D, 120 min., MP 12, KOMÉDIA

RÉŽIA: Zdeněk Troška

HRAJÚ: Veronika Žilková, Jana Sýnková, Lukáš Langmajer, Lucie Vondráčková, Jan Dolanský
DISTRIBÚTOR: Bontonfilm

Pokračovanie divácky úspešnej komédie zo života na dedine. Opäť je tu príbeh plný nedorozumení a náhod, ktoré rozvíria pokojnú atmosféru vidieka. Láska, žiarlivosť a intrigy nebudú chýbať pri snahách klebetnice Horáčkovej výhodne vydať vnučku.

PREMIÉRA: 4. 2. 2014

Mission London

(*Mission London*, Bulharsko/Velká Británie/Maďarsko/Macedónsko/Švédsko, 2010) DVD, ŠUP, 108 min., MN 15, ČESKÉ TITULKY, KOMÉDIA

RÉŽIA: Dimitar Mitovski **HRAJÚ:** Julian Vergov, Ralph Brown, Tomas Arana, Alan Ford, Ana Papadopulu **DISTRIBÚTOR:** Film Europe

Excentrická politická satira sleduje pokusy nového veľvyslancu Varadina obnoviť činnosť bulharskej ambasády v Londýne. A prípravu osláv vstupu Bulharska do Európskej únie mu komplikuje ruská maňa, neorganizovaný personál, ale aj krásna upratovačka, ktorá po nociach pracuje ako striptérka.

PREMIÉRA: 6. 2. 2014

Dědictví aneb Kurvaseneřiká

(*Dědictví aneb Kurvaseneřiká*, Česko, 2014) DCP 2D, ŠUP, 106 min., MN 15, KOMÉDIA

RÉŽIA: Robert Sedláček **HRAJÚ:** Bolek Polívka, Arnošt Goldflam, Miroslav Donutil, Ivana Chýlková, Dagmar Veškrnová-Havlová, Karel Gott **DISTRIBÚTOR:** Garfield film

Po 20 rokoch sa do kín vracia Bohumil Stejskal – najslávnejší dedič v českej kinematografii. V pokračovaní filmu Věry Chytilovej *Dědictví aneb Kurvaseneřiká* je Bohuš ženatý s Vlastičkou a spolu sa tešia z prvého vnúčika. Bohumil dokonca 7 rokov abstínuje, no keď ovdovie, opäť začne piť. A dostáva sa do zlej spoločnosti...

PREMIÉRA: 20. 2. 2014

Futurologický kongres

(*The Congress*, Izrael/Nemecko/Polsko/Luxembursko/Francúzsko/Belgicko, 2013) DCP 2D + DVD, 120 min., MP 12, SCI-FI/ANIMOVANÝ

RÉŽIA: Ari Folman **HRAJÚ:** Robin Wright, Paul Giamatti, Harvey Keitel, Danny Huston
DISTRIBÚTOR: Asociácia slovenských filmových klubov

Filmovú hviezdu za zenitom, ktorej s pribúdajúcim vekom ubúdajú herecké príležitosti, oslovil filmové štúdio s nezvyčajnou ponukou. Plánujú naskenovať jej telo, pohyby aj emócie a vytvoriť nikdy nestarnúcu virtuálnu herečku. Robin ponuku prijíma...

► Recenziu filmu nájdete na stranách 24 – 25.

PREMIÉRA: 27. 2. 2014

Non-Stop

(*Non-Stop*, USA, 2014) DCP 2D, ŠUP, 106 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, TRILER/AKČNÝ

RÉŽIA: Jaume Collet-Serra
HRAJÚ: Liam Neeson, Julianne Moore, Michelle Dockery, Anson Mount, Lupita Nyong'o
DISTRIBÚTOR: Bontonfilm

Počas letu z New Yorku do Londýna dostane bezpečnostný agent Bill Marks niekoľko zašifrovaných správ so žiadosťou o prevod 150 miliónov dolárov na neznámy zahraničný účet. Pokiaľ nebude celá suma na účte, zomrie každých 20 minút jeden z pasažierov.

PREMIÉRA: 6. 2. 2014

Nymfomanka II

(*Nymphomaniac*, Dánsko/Nemecko/Francúzsko/Belgicko, 2013) DCP 2D, ŠUP, 124 min., MN 18, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA

RÉŽIA: Lars von Trier **HRAJÚ:** Charlotte Gainsbourg, Shia LaBeouf, Stellan Skarsgård, Stacy Martin, Willem Dafoe, Uma Thurman
DISTRIBÚTOR: Asociácia slovenských filmových klubov

V druhej časti filmu L. von Triera nadeľujeme životný príbeh nymfomanky Joe, ktorá pokračuje v otvorenom rozprávaní o vlastnej sexualite. Starého mládenca Seligmána, ktorý ju našiel dobitú v uličke a zobral k sebe domov, čakajú ďalšie tri kapitoly.

► Recenziu oboch filmov nájdete na stranách 26 – 28.

PREMIÉRA: 27. 2. 2014

Pamiatkari

(*The Monuments Men*, USA, 2014) DCP 2D, ŠUP, 112 min., MP 12, SLOVENSKÉ TITULKY, VOJNOVÝ FILM

RÉŽIA: George Clooney **HRAJÚ:** Matt Damon, George Clooney, Cate Blanchett, Bill Murray, John Goodman, Jean Dujardin
DISTRIBÚTOR: Barracuda Movie

Pamiatkari sú unikátna vojenská jednotka. Ich úlohou je získať späť vzácné umelecké diela, ktoré nacisti ukradli počas 2. svetovej vojny. Dej je zasadený do obdobia nemeckej porážky, keď sa pomaly začínajú napravovať škody a milovníci umenia iniciujú vznik skupiny pátrajúcej po vzácných artefaktoch.

PREMIÉRA: 6. 2. 2014

Predĺžený vikend

(*Labor Day*, USA, 2013) DCP 2D, ŠUP, 111 min., MP 12, SLOVENSKÉ TITULKY, ROMANTICKÁ DRÁMA

RÉŽIA: Jason Reitman **HRAJÚ:** Kate Winslet, Josh Brolin, Gattlin Griffith, Clark Gregg, Tobey Maguire **DISTRIBÚTOR:** Barracuda Movie

Adele už od života veľa neočakáva. Pred časom ju opustil manžel a doteraz sa z toho nespamätala. Nestará sa ani o svojho 13-ročného syna, naopak, on sa musí starať o ňu. Pri jednom nákupe sa však Adele zoznámi s Frankom, ktorý je na úteku z väzenia a požiada ju o pomoc...

PREMIÉRA: 6. 2. 2014

RoboCop

(*RoboCop*, USA, 2014) DCP 2D, ŠUP, 121 min., MP 12, SLOVENSKÉ TITULKY, AKČNÝ/SCI-FI

RÉŽIA: José Padilha **HRAJÚ:** Joel Kinnaman, Samuel L. Jackson, Gary Oldman, Michael Keaton, Jennifer Ehle
DISTRIBÚTOR: Forum Film

Ďalší z návratov ku kultovým postavám kinematografie, tentoraz k RoboCopovi. Alex bol kedysi vynikajúcim policajtom. Keď utrpel rozsiahle poranenia, líder v oblasti robotických technológií – spoločnosť OmniCorp – dostala jedinečnú možnosť zachrániť ho a stvoriť dokonalého policajta. Na niečo však pritom zabúda...

PREMIÉRA: 27. 2. 2014

Rozkoš

(*Rozkoš*, Česko, 2013) DCP 2D, 111 min., MP 12, DRÁMA

RÉŽIA: Jitka Rudolfová **HRAJÚ:** Jana Plodková, Martin Myšička, Jaroslav Plesl, Jan Budař, Václav Neuzil **DISTRIBÚTOR:** Continental film

Posadnutosť, okolo nej sa točí všetko. Či už je to posadnutosť láskou, umením, peniazmi, vlastnou osobou, jednoducho čímkoľvek. Keď ju nedokážeme ovládať, postupne nás dovedie k zániku. Je však také ľahké podľahnúť jej a zažiť úžasné okamihy rozkoše.

PREMIÉRA: 13. 2. 2014

Upírska akadémia

(*Vampire Academy*, USA, 2013) DCP 2D, 104 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, FANTASY/AKČNÝ

RÉŽIA: Mark Waters **HRAJÚ:** Zoey Deutch, Lucy Fry, Danila Kozlovskij, Joely Richardson, Dominique Tipper, Olga Kurylenko
DISTRIBÚTOR: Continental film

Dampír je napoly človek a napoly upír. Úlohou dampírov je strážiť Morojov – smrteľných upírov, ktorí žijú pokojným životom v našom svete – pred nesmrteľnými upírmi Strilogmi. Rose s kamarátkou Lissou začínajú pri plnení ochranných úloh veľa dobrodružstiev. Upírske vojny sa nikdy nekončia.

PREMIÉRA: 27. 2. 2014

Velká oriešková lúpež

(*The Nut Job*, USA, 2013) DCP 2D, 86 min., MP, SLOVENSKÝ DABING, ANIMOVANÝ/RODINNÝ

RÉŽIA: Peter Lepeniotis
V SLOVENSKOM ZNENÍ: Peter Marcin, Richard Stanke, Peter Krajčovič, Vladimír Jedlovský, Gabriela Škrabáková-Kreutz
DISTRIBÚTOR: Continental film

Veveričiak Surly a krysiak Buddy stále niečo vyvádžajú. Aj teraz majú čosi za lubom. Pred blížiacou sa zimou si treba urobiť poriadne zásoby a zúfalá doba si žiada zúfalé činy, preto spolu s ďalšími priateľmi začínú pripravovať veľkú lúpež v obchode s orieškami. Veci sa však komplikujú...

(REDAKCIA NEZODPOVEDÁ ZA ZMENY TÝKAJÚCE SA DISTRIBUČNÝCH TITULOV!) ► **Mariana Jaremková a Miro Ulman**

Filmový kabinet pokračuje tretím semestrom

V Kine Lumière sa v januári 2013 začali konať odborné prednášky a projekcie v rámci vzdelávacieho a prehľadového cyklu o dejinách slovenskej a svetovej kinematografie Filmový kabinet. Cyklus sa stretol s pozitívnym ohlasom, prvý semester úspešne absolvovalo 50 účastníkov, do druhého semestra, ktorý sa skončil minulý mesiac, sa nahlásilo 87 záujemcov, čo je maximum. Úspešní absolventi získali diplom Slovenského filmového ústavu (SFÚ). Tretí semester Filmového kabinetu priamo nadviaže na druhý a začína sa 13. februára prednáškou na tému Francúzska nová vlna a premena, ktorá bude spojená s projekciou prelomového filmu Jeana-Luca Godarda *Na konci s dychom* z roku 1960.

Aktuálny semester zmapuje tridsať rokov kinematografie a v jeho závere sa cyklus vráti do filmovo mimoriadne zaujímavých deväťdesiatych rokov s témou Americký nezávislý film a Jim Jarmusch.

Vyvrcholením tretieho semestra Filmového kabinetu bude prednáška o tvorbe najvýraznejšieho slovenského režiséra deväťdesiatych rokov Martina Šulíka, ktorá sa bude konať 26. júna a celý semester uzavrie. Cyklus sa ďalej bude venovať témam Československá nová vlna (I) a umelecká tvorba, Československá nová vlna (II) a všednosť, Taliansko po neorealizme. Príroda a kultúra, Spirituálny film a Andrej Tarkovskij, Nový nemecký film: Hranica života a filmu, Nový Hollywood a revolta, Wim Wenders a cesta. Stretnutia v rámci Filmového kabinetu budú spojené s projekciami vybraných kľúčových diel kinematografie s úvodnou lektorskou prednáškou a následnou diskusiou.

SFÚ zorganizoval Filmový kabinet pri príležitosti 50. výročia svojho vzniku v spolupráci s Asociáciou slovenských filmových klubov. Cieľom projektu je sprostredkovať divákovi atraktívnu formou znalosti z oblasti kinematografie a podnietiť v nich túžbu po filme a poznaní.

► jar

PREMIÉRA: 13. 2. 2014

Všetky moje deti

(*Všetky moje deti*, Slovensko/Česko, 2013) DCP 2D + DVD + blu-ray, 90 min., MP 12, DOKUMENTÁRNÝ

RÉŽIA: Ladislav Kaboš **ÚČINKUJÚ:** Marián Kuffa a obyvatelia rómskych osád
DISTRIBÚTOR: Itafilm

Ústrednou postavou nového slovenského dokumentu je charizmatičný farár Marián Kuffa, ktorý sa v zabudnutých rómskych osadách snaží pomôcť tým najchudobnejším. V mozaike príbehov sa odvíja dosť slyzofóvsky boj farára s realitou.

► O filme čítajte viac na stranách 12 – 13.

PREMIÉRA: 13. 2. 2014

Zimný príbeh

(*Winter's Tale*, USA, 2013) DCP 2D, ŠUP, 117 min., MP 12, SLOVENSKÉ TITULKY, ROMANTICKÝ/FANTASY

RÉŽIA: Akiva Goldsman **HRAJÚ:** Colin Farrell, Jessica Brown Findlay, Jennifer Connelly, Russell Crowe, William Hurt
DISTRIBÚTOR: Continental film

Mýtický New York a viac ako jedno storočie odohrávajúc sa príbeh plný zázrakov, komplikovaných osudov a večného boja dobra so zlom. Film je režijným debutom držiteľa Oscara za adaptovaný scenár snímky *Čistá duša* Akivu Goldsmána.

PREMIÉRA: 20. 2. 2014

Životná šanca

(*One Chance*, Veľká Británia/USA, 2013) DCP 2D, ŠUP, 103 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, KOMÉDIA/ŽIVOTOPISNÝ

RÉŽIA: David Frankel **HRAJÚ:** James Corden, Mackenzie Crook, Alexandra Roach, Colm Meaney, Julie Walters
DISTRIBÚTOR: Forum Film

Film vychádza zo skutočného osudu Paula Potts. Jeho pokojný život sa zmenil vďaka účasti v populárnej TV súťaži Britain's Got Talent. Divácka a mediálna pozornosť ho pasujú na jedného z najpopulárnejších amatérskych operných spevákov na svete. Film sleduje tento takmer zázračný príbeh o ceste k sláve.

Zázrak zo Žakoviec

► **Zuzana Sotáková** (absolventka Fakulty masmediálnej komunikácie UCM v Trnave)

Farár Marián Kuffa zo Žakoviec je pre mnohých ako zázrak. Je to tak trochu cirkevný rebel, ktorý zasvätil život sociálne slabším. Medzi jeho „klientmi“ (ovečkami?) sú narkomani, bezdomovci či recidivisti. O zázrak sa pokúša každý deň aj v chudobných rómskych osadách. „On nehlása evanjelium, on ho žije,“ hovorí režisér Ladislav Kaboš, ktorý o jeho rómskej misii natočil dokument *Všetky moje deti*.

Režisér Ladislav Kaboš sa v komunite združenej okolo tohto farára neocitol prvý raz. V spolupráci s charizmatickým Kuffom nakrútil predtým už tri snímky a v polovici februára bude mať slovenskú distribučnú premiéru štvrtý dokument *Všetky moje deti*. „Nemiluj ľudí podľa ich zásluh, ale podľa ich potrieb,“ také je motto kňaza žijúceho na východnom Slovensku. Jeho košatý životný príbeh bol a doteraz je inšpiráciou pre Kaboša, ktorý sa s ním spoznal pred pätnástimi rokmi. „Po desiatich rokoch som sa chcel do Žakoviec vrátiť a pokračovať v príbehoch jednotlivých postáv tejto komunity. Pri jednej návšteve som sa dozvedel, že Maroš sa okrem žakovskej komunity začal intenzívne venovať chudobným Rómom v blízkyh osadách. Raz som sa s ním vybral do osady. Viezol pre Rómov starý nábytok. Postupne sondať terén, nadväzoval prvé kontakty, snažil sa svoju pomoc sme-

rovať skutočne k tým najchudobnejším,“ začína svoje rozprávanie Ladislav Kaboš. „To prostredie obrovskej biedy a beznádeje ma filmársky a ľudsky uchvátilo. Rozhodol som sa teda, že môj ďalší dokument bude časozberne sledovať nielen Marošovu mravčiu robotu, ale aj príbehy niekoľkých rómskych rodín.“

Samotné nakrúcanie však bolo niekedy ťažké, koniec-koncov, platí to aj pre Kuffovu prácu. Štáb si musel zvyknúť na iný svet, kde všetko funguje vlastným tempom a tamojší ľudia si cenia iné hodnoty ako „gadžovia“. Podľa režiséra sú však v istom zmysle slobodnejší ako my, pretože tak nelipnú na veciach. „Sú viac spätí s prírodou, ale sú aj nevyspytateľní,“ poznamenáva režisér. „Počas jedného nakrúcania v Huncovciach sa pri rozdeľovaní nábytku zo starej avie strhla bitka. Opití Rómovia zaútočili na kameramana – môjho syna

Michaela. Ten to však zvládol dobre. Točil dovtedy, dokiaľ sa nezavelilo na rýchly ústup. Maroš tomu hovorí branno-bezpečnostný beh,“ opísal riskantné natáčanie Kaboš. „Ja som medzitým dvakrát nakrúcal v Líbyi počas občianskej vojny, a keď som sa so štábom vrátil domov celý a zdravý, myslel som si, že to najhoršie mám už za sebou. Netušil som, že prekvapenia, šokujúce zvraty a zúfalé improvizácie ma ešte len čakajú, keď sa spolu s Marošom pustím do rómskej misie,“ pokračuje režisér. Podľa jeho pozorovaní je v týchto osadách vážnym problémom alkohol ako bezprostredná príčina agresivity. Aj preto mu pri tvorbe dokumentu asistovali rómski pomocníci, ktorí mu radili, kedy do osady ísť a kedy radšej nie. Na otázku, ako dopadlo kňazovo úsilie, Kaboš nechce odpovedať, aby neprezradil všetko vopred. Rómska misia sa však nekončí, Kuffa rozšíril svoju pomoc do deviatich najbližších osád. A o tomto „zázraku“ počuli aj za hranicami Slovenska, veď do Žakoviec chodia rôzne zásielky alebo tam prichádzajú brigádnici a Američania dokonca vyslali skupinu kadetov, aby v lete pomáhali v miestnej farnosti.

Film *Všetky moje deti* nie je len pohľadom na problémy, s ktorými sa konfrontuje spomínaná komunita a kňaz Marián Kuffa, je o skutočných a konkrétnych činoch, ktoré majú pomôcť. Podľa filmára znie posolstvo jeho snímky nasledovne: „Byť vnímavý k ľuďom, ktorí sú na tom horšie, ako som ja. Bez ohľadu na to, či ide o bezdomovca, osamelého človeka, alebo človeka v núdzi. Bez ohľadu na farbu pleti či náboženské vyznanie. Maroš hovorí, že Boh nás nebude súdiť za to, čo sme nemohli urobiť, ale za to, čo sme mohli a neurobili.“ Režisér zároveň dodáva: „Maroš verí, že aj keď nie je všade vidieť jeho pomoc okamžite, najdôležitejšie sú zmeny, ktoré sú ukryté vnútri. A to, čo je skryté vnútri, čiastočne odhalíme v našom filme.“ Dokument *Všetky moje deti* je o to aktuálnejší, že naznačuje rôzne cesty riešenia zložitej rómskej otázky. V čase narastania protirómskych nálad a nacionalistických vášní, keď nie je v hre len Slovensko, ale celá Európa, nám Kuffa s Kabošom ponúkajú príklad, ako sa dá situácia zlepšiť. ▲

Všetky moje deti (r. Ladislav Kaboš, Slovensko/Česko, 2013) • CELKOVÝ ROZPOČET FILMU: 199 000 eur (podpora AVF a RTVS v rámci zmluvy so štátom: dovedna 71 500 eur) • POČET KÓPIÍ, V KTORÝCH SA FILM BUDE DISTRIBUOVAŤ V SLOVENSÝCH KINÁCH: film bude uvádzaný na DCP nosičoch, blu-ray a DVD nosičoch

Kňaz Marián Kuffa na rómskej misii. • FOTO: Media Film

Režisér Ladislav Kaboš s protagonistami svojho dokumentu. • FOTO: Media Film

Kandidát ■ FOTO: Peter Krchnavý/Continental film

Čo dokáže Kandidát

► Miro Ulman

Rok 2013 opäť ukázal, čo dokáže jeden divácky hit. Debut Jonáša Karáska *Kandidát* mal premiéru síce až v októbri, ale počas niekoľkých týždňov sa s 80 234 divákmi dostal na 7. priečku rebríčka divácky najúspešnejších domácich filmov v ére slovenskej samostatnosti a aj vďaka nemu sa počet divákov domácich filmov medziročne takmer zdvojnásobil.

Z hľadiska produkcie bol rok 2013 s 22 dlhometrážnymi slovenskými a koprodukčnými filmami (z toho len 8 minoritných koprodukcí) najplodnejším v histórii Slovenska. A rekordný bol i počet premiér. Distributéri nasadili do kín 23 dlhometrážnych filmov (15 hraných a 8 dokumentárnych) a 5 pásiem s 27 krátkometrážnymi filmami. Ďalšie dva tituly – *Sneh* Ivany Šebestovej a *Mesiac* Ondreja Rudavského – boli uvedené ako pred filmy. Takže diváci mali možnosť vidieť v kinách počas roka 2013 až 52 domácich titulov!

Zatiaľ čo v roku 2012 videlo všetky premiérové domáce snímky len 90 830 divákov, v roku 2013 ich bolo 160 151, čo znamená medziročný nárast 76,32 percenta. Nárast je zhruba rovnaký aj pri porovnaní návštevnosti premiérových čisto slovenských filmov a majoritných koprodukcí. V tomto prípade znamená 126 339 platiacich divákov medziročný nárast 78,65 percenta. Takmer dve tretiny z nich prišli na *Kandidáta* (63,51 percenta) a tri najúspešnejšie domáce majoritné premiérové tituly (*Kandidát*, *Miluj ma alebo odíď*, *Kauza Cervanová*) videlo dokopy až 81,48 percenta z nich.

Po prudkom poklese priemernej návštevnosti na predstavenie 100-percentne slovenského filmu alebo majoritnej koprodukcie v roku 2012 (21,86 diváka) sme sa v roku 2013 vrátili približne na úroveň roku 2011 (37,59), keď mal premiéru mimoriadne úspešný film *Lóve*. Vďaka snímke *Colette* vlani stúpol o takmer 70 percent aj záujem o minoritné koproduk-

cie a medziročne sa zvýšila i priemerná návštevnosť na predstavenie minoritnej koprodukcie z 12,19 na 17,80 diváka. Úctyhodnú priemernú návštevnosť na predstavenie mali snímky *Kandidát* (52,86 diváka) a *Ako nikdy* (52 divákov). Naopak, na štvrté pásmo *Kobyliiek* bolo zvedavých v priemere len 0,67 diváka na projekciu. Priemerné vstupné na domáci film bolo 4,29 eura, čo je takmer o euro menej, než je celkové priemerné vstupné za rok 2013.

Najúspešnejším domácim filmom roku 2013 sa stal spomínaný *Kandidát* režiséra Jonáša Karáska s 80 234 divákmi. Hranicu 10 000 divákov sa podarilo prekonať už len filmu Mariany Čengel Solčanskej *Miluj ma alebo odíď* (14 139 divákov) a minoritnej koprodukcii *Colette* (17 279). Darilo sa i dokumentu Roberta Kirchhoffa *Kauza Cervanová*, ktorý sa s 8 565 divákmi stal vlani štvrtým najnavštevovanejším slovenským filmom.

V roku 2013 sa už len tri slovenské novinky predmietali aj z 35 mm kópií (*Ďakujem, dobre*, *Môj pes Killer* a *Zázrak*) a všetky premiérové tituly okrem *Krehkej identity* Zuzany Piussi boli dostupné na DCP nosičoch. Filmy prinieslo do kín až 8 distribučných spoločností. Najväčším distribútorom domácej tvorby zostáva s piatimi snímkami a štyrmi pásmami naďalej spoločnosť Continental film. Vzhľadom na uvedené čísla, ale aj na festivalové úspechy môžeme považovať rok 2013 v slovenskej kinematografii za celkom úspešný. ▲

DISTRIBÚCIA PREMIÉROVÝCH SLOVENSKÝCH A KOPRODUKČNÝCH FILMOV V ROKU 2013 (filmy sú zoradené podľa termínov ich premiéry)

NÁZOV FILMU	REŽISÉR	ROK VÝROBY	KRAJINA PÔVODU	DÁTUM PREMIÉRY	NOŠIČ	POČET PREDSTAVENÍ	POČET DIVÁKOV	HRUBÉ TRŽBY NA PREDSTAVENIE	PREMIÉRNÁ NAVŠTEVNOSŤ VSTUPENKY	PREMIÉRNÁ CENA	DISTRIBÚTOR		
1. Krehká identita	Zuzana Piussi	2012	SK/CZ	10/1/13	BD, DVD	67	1 483	2 812,60	22,13	1,90 €	ASFK		
2. Miluj ma alebo odíď	Mariana Čengel Solčanská	2013	SK	17/1/13	DCP	888	14 139	54 798,00	24,05	3,88 €	Saturn Entertainment		
3. Ďakujem, dobre	Matýáš Priker	2013	SK	31/1/13	35 mm, DCP, BD, DVD	102	1 649	1 951,00	16,17	1,18 €	Filmtopia		
4. Attonitas	Jarošlav Mottl	2012	SK	28/2/13	DCP	140	1 736	8 461,77	12,40	4,87 €	Continental film		
5. Môj pes Killer	Mira Fornay	2013	SK/CZ	21/3/13	35 mm, DCP, BD	119	3 329	7 852,30	27,97	2,36 €	PubRes		
6. Exponáty alebo príbehy z kaštieľa	Palo Korec	2013	SK	11/4/13	DCP, BD, DVD	39	425	484,00	10,90	1,14 €	ASFK		
7. ABSOLVENTI / Sloboda nie je zadarmo	Tomáš Krupa	2012	SK	25/4/13	DCP, BD, DVD	78	1 819	3 322,02	23,32	1,83 €	ASFK		
8. Intrigy	Juraj Kilián	2013	SK	25/4/13	DCP	12	46	126,61	3,83	2,75 €	Continental film		
9. Kauza Cervanová	Robert Kirchhoff	2013	SK/CZ	16/5/13	DCP, BD, DVD	261	8 565	23 064,25	32,82	2,69 €	ASFK		
10. Baničky chlebiček	Roman Fábian	2013	SK	6/7/13	BD, DVD	42	1 285	508,00	30,60	0,40 €	Filmtopia		
11. Zázrak	Juraj Lehotský	2013	SK/CZ	5/9/13	35 mm, DCP, BD, DVD	237	5 135	10 928,77	21,67	2,13 €	ASFK		
12. Kobyčky 1 - pásmo	rôzni	2010-2013	SK	24/9/13	DCP	11	94	14,837	8,55	1,58 €	Continental film		
13. Zamatový teronisti	Pavol Pekaričik Ivan Ostrochovský, Peter Kerekes	2013	SK/CZ/HR	4/10/13	DCP, BD, DVD	105	763	975	7,27	1,28 €	Filmtopia		
14. Kandidát	Jonáš Karásek	2013	SK/CZ	10/10/13	DCP	1 518	80 234	4 01 013,02	52,86	5,00 €	Continental film		
15. Kobyčky II - pásmo	rôzni	2010-2012	SK	15/10/13	DCP	9	54	100,23	6,00	1,86 €	Continental film		
16. Pásmo krátkych filmov / rôzni	Slovak Shorts I.	2011-2013	SK/CZ	24/10/13	DCP, BD, DVD	23	368	4 71,85	16,00	1,28 €	ASFK		
17. Bahie leto	Gejza Dezorz	2013	SK/CZ	31/10/13	DCP	230	5 191	26 027,37	22,57	5,01 €	Continental film		
18. Kobyčky III - pásmo	rôzni	2011-2013	SK	12/11/13	DCP	9	18	56,17	2,00	3,12 €	Continental film		
19. Kobyčky IV - pásmo	rôzni	2008-2013	SK	3/12/13	DCP	9	6	20,88	0,67	3,48 €	Continental film		
SPOLU 100 % slovenské filmy a majoritné koprodukcie									3 599	126 339	543 122,21	35,10	4,30 €
1. Nový život	Adam Olha	2012	CZ/SK	28/2/13	DCP, BD, DVD	71	2 635	5 097,29	37,11	1,93 €	ASFK		
2. Najväčšie pranie	Olga Spátová	2012	CZ/SK	7/3/13	DCP, BD, DVD	30	896	1 027,20	29,87	1,15 €	ASFK		
3. Kováč z Podlесь	Pavel Göbl	2013	CZ/SK	16/5/13	DCP	293	2 354	9 673,55	8,03	4,11 €	Bontonfilm		
4. Libáňky	Jan Hřebejk	2013	CZ/SK	29/8/13	DCP	416	6 051	29 543,57	14,55	4,88 €	Forum Film		
5. Colette	Milan Cieslar	2013	CZ/SK	12/9/13	DCP	570	17 279	79 443,33	30,31	4,60 €	Magic Box Slovakia		
6. Ako nikdy	Zdeněk Tyč	2013	CZ/SK	14/11/13	DCP, DVD	4	208	550	52,00	2,64 €	PubRes		
7. Dozruky	Władysław Pasikowski	2012	PL/NL/RU/SK	14/11/13	DCP, BD, DVD	72	970	2 537,28	13,47	2,62 €	ASFK		
8. Klauzi	Viktor Tauš	2013	CZ/SK/LU/FI	28/11/13	DCP	180	1 051	5 266,58	5,84	5,01 €	Continental film		
9. Dockáme sa ležiška?	Lenka Kny	2013	CZ/MX/SK	5/12/13	DCP	264	2 368	10 469,31	8,97	4,42 €	Magic Box Slovakia		
SPOLU minoritné koprodukcie									1 900	33 812	143 608,11	17,80	4,25 €
SPOLU všetky slovenské a koprodukčné filmy									5 499	160 151	686 730,32	29,12	4,29 €

POZNÁMKA: Podrobné údaje k pásmam krátkych filmov nájdete vo Film.sk v mesiaci premiéry v rubrike Novinky.

Zamatový útok na Berlín

► Mariana Jaremková (filmová publicistka)

Slovenský film sa vracia na Medzinárodný filmový festival Berlín. Jeho 64. ročník sa začína 6. februára a potrvá do 16. februára. Do sekcie Forum, ktorá predstavuje európske a svetové premiéry z oblasti nezávislého autorského filmu, vybrali aj dokumentárny film **Zamatový teroristi** režisérov Pavla Pekarčíka, Ivana Ostrochovského a Petra Kerekesa. Ich snímka má zatiaľ na konte Cenu FEDEORA z MFF Karlove Vary 2013.

Naposledy mal slovenský film zastúpenie v programe Berlinale v roku 2011, keď bol rovnako v sekcii Forum uvedený *Dom Zuzany Liovej* a česko-slovenský dokument *Nesvadbovo* Eriky Hníkovéj (získal tam Cenu čitateľov denníka Der Tagesspiegel). V súťažnej sekcii festivalu Berlinale naposledy reprezentoval slovenskú kinematografiu film režiséra Dušana Trančíka *Keď hviezdy boli červené* – bolo to v roku 1991. No a najväčším úspechom je ocenenie Strieborný medveď za réžiu, ktoré získal v roku 1989 Dušan Hanák s filmom *Ja milujem, ty miluješ*. Z minoritných slovenských koprodukcí sa ešte do hlavnej súťaže dostal film Jiřího Menzla *Obsluhoval som anglického kráľa*, ktorý na Berlinale súťažil v roku 2007 a získal tam Cenu FIPRESCI (Medzinárodnej federácie filmových kritikov). Filmy zaradené do sekcie Forum sa môžu uchádzať o niekoľko neštátutárnych cien, medzi nimi napríklad o Cenu ekumenickej poroty, Cenu FIPRESCI či cenu udeľovanú Amnesty International.

Slovenská kinematografia bude zastúpená aj na podujatí Berlinale Talents, ktoré sa v rámci festivalu koná od 8. do 13. februára. Režiséra a výtvarníka Andreja Kolenčíka – absolventa Vysokej školy múzických umení v odbore animovaná tvorba – vybrali spomedzi viac ako 4 100 uchádzačov zo 137 krajín. Úlohy mentorov prijali Agnès Godard, Franz Lustig či Christopher Doyle. Na predchádzajúcich ročníkoch projektu sa zúčastnilo sedem slovenských tvorcov – Róbert Šveda, Mira Fornay, Samuel Jaško, Jaroslav Rídzon, Martina Saková, Michaela Čopíková a Daniela Krajčová. Tento rok vybrali medzi účastníkov Berlinale Talents aj pôvodcom slovenského dokumentaristu Adama Olhu (vlani

kiná premietali jeho film *Nový život*), ktorý sa na podujatie dostal ako zástupca Česka.

Súčasťou Berlinale je už tradične Európsky filmový trh – European Film Market (EFM). Informácie o slovenskej audiovizii návštevníci nájdu v stánku Central European Cinema a na EFM bude Slovensko zastúpené už po deviaty raz, po tretíkrát v spolupráci s Českou republikou a Slovinskom. Prezentáciu našej kinematografie zabezpečuje Slovenský filmový ústav s podporou ministerstva kultúry. Spoločný stánok troch krajín je priestorom na pracovné stretnutia slovenských filmových profesionálov a zároveň sa v ňom predstavia slovenské a koprodukčné snímky, ktoré budú môcť záujemcovia vidieť aj na DVD nosičoch. K dispozícii budú takisto zozbierky z pripravovaných projektov, filmové press kity, prezentačné katalógy a množstvo ďalších materiálov. Predstavený bude aj aktualizovaný katalóg *Slovak Films 13 – 14*, ktorý pravidelne vydáva Slovenský filmový ústav ako základného sprievodcu slovenskou kinematografiou.

Počas Európskeho filmového trhu sa bude konať aj trhovú projekcia filmu *Zamatový teroristi*, určená filmovým profesionálom a potenciálnym nákupcom filmu pre zahraničnú distribúciu.

Slovenský filmový ústav vydáva k slovenskej účasti na Berlinale informačný bulletin v anglickom jazyku *What's Slovak in Berlin 2014* a špeciálne anglické číslo časopisu *Film.sk*. Viac o 64. Berlinale a Európskom filmovom trhu Berlín nájdete na stránkach www.berlinale.de a www.efm-berlinale.de, informácie o slovenskej účasti na týchto podujatiach sú na adrese www.aic.sk. ▲

Informačné zdroje z oblasti audiovizie

► Marián Hausner (koordinátor projektu SK CINEMA)

Slovenský filmový ústav (SFÚ) v rámci projektu informačného systému SK CINEMA sprostredkováva prístup k externým elektronickým informačným zdrojom z oblasti filmu a televízie. Pre bádateľov sú v knižnici SFÚ dostupné plnotextové databázy **Film & Television Literature Index with Full Text** a **FIAF International Index to Film Periodicals Plus**. Od januára 2014 k nim pribudla databáza **World Newsreels Online: 1929–1966**, ktorá obsahuje viac ako 500 hodín spravodajských filmov.

Jedným z cieľov projektu informačného systému SK CINEMA je vytváranie infraštruktúry na podporu filmologického vzdelávania a výskumu. S týmto cieľom vytvára SFÚ v rámci projektu vlastné databázy, ktorými sú *Slovenská filmová databáza* (o slovenských kinematografických a iných audiovizuálnych dielach), *Katalóg SFÚ* (o zbierkových predmetoch a archívnych dokumentoch v správe SFÚ), *Heslár SFÚ* (o filmových osobnostiach, podujatiach, produkčných spoločnostiach a pod.). Dostupné sú prostredníctvom filmového portálu SK CINEMA, ktorý je v experimentálnej prevádzke na adrese: <http://www.skcinema.sk/>. Okrem nich umožňuje SFÚ v kontexte projektu SK CINEMA aj prístup k ďalším externým databázam z oblasti filmu a televízie pre používateľov služieb knižnice SFÚ.

Od spoločnosti EBSCO je to bibliografická databáza *Film & Television Literature Index with Full Text*. Obsahuje bibliografický rozpis článkov z viac ako 380 filmových periodík, pričom k vybraným viac než 120 filmovým periodikám (napr. *Screen*, *Literature Film Quarterly*) sú dostupné aj plné texty článkov. Jej špeciálnou súčasťou sú úplné texty z viac ako 100 knižných filmových publikácií a obsahuje aj viac ako 36 000 fotografií z Motion Picture & Television Photo Archive. Okrem tejto databázy sú v knižnici SFÚ dostupné aj ďalšie plnotextové databázy EBSCO s univerzálnejším zameraním (*Academic Search Complete*, *Humanities International Complete* a iné) na základe národnej licencie, ktorú financuje Slovenská národná knižnica.

Z vydavateľstva ProQuest je to *FIAF International Index to Film Periodicals Plus*, kolekcia databáz

Medzinárodnej federácie filmových archívov (FIAF). Kľúčová z nich je bibliografická databáza *Index to Film Periodicals Plus*, ktorá obsahuje bibliografické odkazy na články z viac ako 350 filmových periodík. Obohatená je o plné texty článkov z viac než 50 periodík (napr. *Positif*, *Sight & Sound*, *American Cinematographer*). Ďalšia z tejto kolekcie je unikátna filmografická databáza *Treasures from Film Archives*, zameraná na filmy z nemej éry v zbierkach filmových archívov. *Documentation Collections* je adresár filmových archívov, knižníc a vzdelávacích inštitúcií s podrobným opisom ich zbierok. *FIAF Affiliates' Publications* je databáza publikácií, ktoré vydali členovia FIAF, a *Reference Works* zas obsahuje plné texty piatich príručkových publikácií (napr. *Encyclopedia of Early Cinema*).

Novinkou je prístup na rok 2014 k databáze *World Newsreels Online: 1929–1966* z vydavateľstva Alexander Street Press, ktorá obsahuje spravodajské filmy, najmä z obdobia druhej svetovej vojny, zo štyroch krajín (Spojené štáty americké, Japonsko, Francúzsko a Holandsko). Tieto spravodajské filmy (napr. *France Actualités*, *The March of Time*, *Polygoon Hollands Nieuws*, *Universal Newsreel*) je možné pozerať v origináli, ale obsahujú aj prepis zvukovej stopy, resp. jej anglický preklad.

Všetky tieto databázy sú zdarma dostupné v knižnici SFÚ pre používateľov jej služieb. Slovenský filmový ústav však pripravuje pre bádateľov aj možnosť vzdialeného prístupu (napr. z domu, zo školy) prostredníctvom prihlásenia sa na filmovom portáli SK CINEMA. ▲

FOTO: Miro Nöta

Aj krátke filmy patria do kina

► Maroš Brojo (programový riaditeľ medzinárodného festivalu animovaných filmov Fest Anča)

Slovenský filmár Andrej Kolenčík sa tento mesiac zúčastní na podujatí Berlinale Talents v rámci MFF Berlín. Vyštudoval animovanú tvorbu na Vysokej škole múzických umení v Bratislave, no okrem animovaných filmov nakrútil aj dokument *Hviezda* a v spolupráci s Petrom Begányim i hraný titul *Výstava*. Teraz chystá svoj celovečerný debut.

Na Berlinale Talents ťa vybrali spomedzi štyri-tisíc uchádzačov. Hlásil si sa tam ako animátor, dokumentarista alebo režisér hraných filmov?
– Prihlásil som sa tam ako filmový tvorca. Bolo treba poslať aj nejaké portfólio, životopis a plánované projekty. Medzi vecami, ktoré som zostríhal do showreelu, tentoraz animácia chýbala. Zaradil som ju však do životopisu, takže si myslím, že aj o nej tam mali predstavu. Som na to podujatie zvedavý, zatiaľ neviem, o čom to presne bude.

Už v minulosti si sa zúčastnil na rôznych medzinárodných workshopoch aj na niekoľkých rezidenčných pobytoch. Aký prínos majú pre teba podujatia tohto typu?

– Minulý rok som bol dosť rozcestovaný. Myslím si, že každý takýto pobyt môže človeku pomôcť v rozširovaní obzorov. Záleží to však aj od konkrétneho podujatia. Napríklad na mesačný rezidenčný pobyt v Rotterdame vybrali ľudí z kreatívneho priemyslu, nebol len pre filmových tvorcov a umelcov. Prijímali aj kurátorov alebo manažérov z oblasti kultúry. Každý tam mal na mesiac k dispozícii pracovný stôl s internetom, ubytovanie a mohol tam fungovať rovnako ako doma. Benefity spočívali v tom, že človek mohol stretnúť ľudí z kreatívneho priemyslu. Počas pobytu v Maribore, kde som bol vlani v decembri, som zasa začal robiť animovaný videoklip pre českú skupinu Dva. Bol to umelecký pobyt orientovaný na tvorivý výkon. Keďže sa však animovaný film za taký krátky čas vytvoriť nedá, pracoval som tam na jeho torze.

Máš za sebou už viacero hraných a animovaných klipov. Ako vnímaš videoklipovú tvorbu na Slovensku? Ide o produkty zákazkového charakteru alebo o umeleckú formu?

– To závisí od okolností. Aj hudobníci sú často iba chudobní umelci a veľa z nich si musí zarábať niečím iným. Niektoré videoklipy sú zaplatené, iné vôbec. Riadne zaplatený klip majú snáď iba svetové hviezdy a na Slovensku niektorí popoví interpreti. Sledovať dobrý videoklip na veľkom plátne a na monitore, to sú úplne iné zážitky, zároveň je to úplne iné ako film. Pre mňa znamená videoklipová tvorba to, že si môžem „uletieť“, prípadne zaexperimentovať. Chabý záber na nejakého gitaristu alebo speváka pre mňa nie je zaujímavý.

Na konte máš niekoľko animovaných filmov, krát-

kometrážny dokument (*Hviezda*), stredometrážny hraný film (*Výstava*), dve divadelné hry (*Plán 9 z vesmíru*, *Lovec ŠTBákov*) a nespočetné množstvo komerčných zákaziek. Považuješ sa ešte za mladého začínajúceho tvorca?

– Vek je relatívna vec. Táto hranica sa podľa mňa každý rok posúva. Štatisticky je umelec mladý do veku 35 rokov. Tam ešte spadám, ale pomaly sa možno budem presúvať do strednej generácie. Určite sa cítim mlado aj zmýšľaním, je mi bližšia mladšia generácia. No dovoľm si tvrdiť, že za tých pár rokov som už niečo urobil. Ak sa chce človek v slovenskej filmovej brandži užiť a popritom vytvoriť aj vlastný film, má dve možnosti: buď pracuje pre televíziu, alebo robí reklamu. Práve v reklame mám už dosť skúseností. Určite mi však chýba, že momentálne nemôžem robiť na svojom ďalšom filme.

Máš na mysli *Historiky z Miletičky*, voľne nadväzujúce na tvoj dokumentárny film *Hviezda*? V akom štádiu je tento projekt?

– Je vo vývoji. Spolu s Jurcom Šlaukom pracujeme na scenári. Je to môj debutový celovečerný film. Zatiaľ sa nám však nepodarilo zabezpečiť dostatočné financovanie. Ide o projekt na pomedzí hraného filmu a dokumentu a to je vlastne aj dôvod, prečo preň zatiaľ na Audiovizuálnom fonde nemali pochopenie ani v jednej z komisií. Zaujímavosťou je, že Emir Kusturica sa ma po zhladnutí *Výstavy* pýtal, prečo som ešte nenakrútil celovečerný film. Veľmi sa mu páčila. (*Výstava* získala minulý mesiac hlavnú cenu na srbskom festivale Küstendorf – pozn. red.)

Podávali ste žiadosť do oboch programov?

– Hej, viackrát sme neuspeli. Myslím, že pre mladého tvorca je to ťažké, nielen pre mňa, ale aj pre ostatných. V tomto smere by sa ešte AVF mohol nejakú ustáliť. Je tu totiž množstvo mladých tvorcov, ktorí na ploche krátkeho filmu preukázali nejakú kvalitu, zaznamenali ohlasy na zahraničných festivaloch, ale je pre nich ťažké získať podporu na ďalší film. Vždy je to boj, pokiaľ človek nechce riešiť politikárčenie. Nevieť presne, čo ešte má človek urobiť, aby dostal podporu aspoň na nízkorozpočtový projekt. Pre mladého tvorca je najdôležitejšia práve možnosť tvoríť. Možno by bolo pre AVF dobré viac sledovať mladých aj z trocha širšieho záberu. Napríklad film *Arsy Versy* Mira Rema vy-

hral desiatky cien na festivaloch a ani to nestačilo, aby dostal grant na ďalší film. Teraz už síce finančnú podporu na svoje projekty má, no predtým bol niekoľkokrát odmietnutý.

Na druhej strane, máme tu celovečerné filmy, ktoré zhltnú desiatky až stovky tisíc eur a po mesiaci v slovenskej kinodistribúcii sa už takmer nikde neobjavia.

– Presne o tom hovorím. A pritom sú to práve filmy mladej a strednej generácie – *Dom, Môj pes Killer, Až do mesta Aš, Posledný autobus, Pandý, tWInS* –, ktoré boli v poslednom období úspešné, oceňované vo svete, uvádzané na všetkých národných prehliadkach a žiadané na zahraničných festivaloch. Treba si uvedomiť, že táto generácia dokazuje kvalitu, ktorá tu dlho chýbala. Jej príslušníci by mali natáčať čo najviac.

Tebe sa však podarilo nakrútiť *Hviezdu* a *Výstavu* (v spolupráci s Petrom Begányim) bez podpory alebo len s minimálnou podporou.

– Krátky film sa dá robiť s nízkym rozpočtom, ale ľudia do toho musia ísť nadšeneckým spôsobom. Čo sa týka producentského zastrešenia, boli tie dva projekty rozdielne. *Hviezda* vznikla hlavne vďaka nadácii Intenda. V AVF bola podporená až dodatočne, keď bol už film hotový. O podporu *Výstavy* sme takisto žiadali viackrát, kým nám vyšla žiadosť na produkciu. Pričinil sa o ňu hlavne producent z Píknik Pictures.

Čo bolo pre teba po absolvovaní vysokej školy prvotným impulzom na odbočenie k dokumentu a hranému filmu?

– Nakrútil som jeden dokumentárny a jeden hraný film, zároveň však viacero animovaných. Od animácie som nikdy neupustil. Mám pocit, že sa u nás príliš škatuľkuje. Ak niekto robí jednu vec, je tu istá nedôvera k tomu, že by mohol urobiť aj niečo iné. Poznám mnohých zahraničných tvorcov, ktorí robia animáciu a hraný film zároveň. Nejde o ojedinelý zjav. Treba skúšať nové veci. Tak žánrové vymedzenie, ako aj experimentovanie so žánrom môže priniesť niečo nové. *Posledný autobus* bol v rámci animovanej tvorby prelomový tím, ako búral hranice medzi hraným a animovaným filmom.

Si známy tým, že máš rád aj béčkové diela, bizarné a zámerne nekvalitné.

– Áno, ide o takzvaný trash alebo o systém, že je to „také zlé, až je to dobré“. Rád sa na tom zabávam. Vo svojej tvorbe sa tým neriadim vždy, hoci občas rád zjdem v citáciách aj k takýmto veciam. Je to moje „guilty pleasure“.

Koliduje trash so všeobecne uznávanými kvalitami filmu? Diskvalifikuje takto koncipované dielo samo seba, pokiaľ ide o serióznejší záujem? Narážam teraz hlavne na tvoje divadelné hry.

– Naše divadelné hry majú trochu iné pozadie. Pracovali sme zámerne s nehercami. V prvom prípade sme robili adaptáciu snímky Eda Wooda *Plán 9 z vesmíru*. Spolu s Lukášom Sigmundom, spoluscenáristom a spoluzhisaťom ďalšej hry, sme chceli dodržať celý koncept tvorby Eda Wooda, ktorý obsadzoval svojich kamarátov, nehercov a vyhasnuté filmové hviezdy. Nešli sme do toho s tým, že ideme dobyť divadelný svet. Pre našich protagonistov – nehercov – to bola veľká arterepia. Snímka *Hviezda*, premietaná pred divadelným predstavením, osvetľovala niektoré príčiny jeho vzniku, takže diváci mohli vidieť a pochopiť, čo sa skrýva za oponou. Film funguje spolu s divadelným predstavením oveľa lepšie a diváci aj lepšie reagovali na divadlo samotné. Lebo je to čistá dekadencia.

A čo váš projekt *Pacientárium*? Je založený na koncepte „také zlé, až je to dobré“?

– *Pacientárium* je neformálna umelecká skupina, ktorá nemá žiadne pravidlá, funguje bez programu. Objaví sa z ničoho nič v prípade, že sa rozhodneme urobiť nejakú srandu, ako napríklad tieto divadelné hry. Medzi jej prvé akcie patrila organizácia komiksového workshopu *Mrak*, kde sme robili komiksy z nákupných vozíkov, štrku a podobných absurdných materiálov. *Pacientárium* sa nikdy nebralo príliš vážne. To však neznamená, že neparticipovalo na serióznych veciach. Vďaka nemu vznikla aj *Hviezda* a ďalšie projekty.

V projekte *Asociácie slovenských filmových klubov Slovak Shorts I* sa v kinách objavili oba tvoje filmy. Predtým boli odpremietané na niekoľkých zahraničných festivaloch, kde získali rôzne ocenenia. Považuješ uvedenie v tomto pásme za niečo významné?

– Ak AVF podporuje vznik krátkych filmov, tak by mali mať aj šancu prezentácie pred divákmi. Každý

FOTO: Miro Nöta

filmový tvorca chce mať svoj film v kine. Som veľmi rád, že sa v spolupráci s ASFK podarilo zrealizovať toto pásmo. Vždy môžeš dať film na internet, ale stále je pekné vidieť ho v kine. Myslím, že aj tie krátke tam patria. Toto pásmo síce nemalo až také marketingové pokrytie ako niektoré iné filmy, no bolo to spôsobené tým, že na propagáciu dostalo menej zdrojov. Nižšia návštevnosť je v každom prípade aj dôkazom toho, aký dôležitý je v súčasnosti filmový marketing.

Šesť rokov si robil programového riaditeľa MF animovaných filmov Fest Anča. Aký význam majú pre teba festivaly? Poznáš ich z oboch strán, aká je teda situácia s festivalmi na Slovensku z pohľadu tvorca a organizátora?

– Festival je špecifický v tom, že ho ľudia navštevujú zámerne kvôli konkrétnym filmom. A pre filmárov je vždy cenné odpremietať svoj film divákovi, ktorí nie sú „náhodní“. Festivalov nie je nikdy dosť, na druhej strane, na Slovensku sa pre ich množstvo nemôže ujsť každému. Možno by bolo dobré urobiť jeden veľký festival pre hrané filmy, jeden pre dokumentárne a jeden pre animované. Myslím, že mnohé by sa tým zjednodušilo. Momentálne tu máme priveľa festivalov hraných filmov a festival dokumentov tu chýba, ak neberieme do úvahy tie úzko profilované. V Čechách napríklad pôsobili dva festivaly animovaných filmov – Anifest a Anifilm. Mali rovnaké zameranie, museli sa deliť o peniaze a miatlo to divákov. Na druhej strane, ak niekto robí festival zle a príde druhý, ktorý ho predbehne, myslím, že by mal dostať šancu. Festivaly by mali preukazovať kvalitu na všetkých úrovniach. Dnes už nejde iba o kvalitu filmov, ale o celkový zážitok, od správania dobrovoľníkov až po sprievodné akcie.

Je tu nový rok, máš v ňom nejaké plány?

– Chcel by som realizovať hlavne spomínané *Historky z Miletičky*. Rád by som dostal šancu, tomuto projektu verím. Uvidíme, či sa to podarí, budeme to skúšať všetkými možnými spôsobmi. Miletička je môj zdroj inšpirácie, je to moja srdcová záležitosť, aj keď sa jej vo svojej tvorbe určite nechcem držať navždy. Lákať ma však aj iné projekty. Rád by som vytvoril ďalší animovaný film, ale ešte neviem kedy, bude to závisieť od času a inšpirácie. Niekoľko nápadov už mám. ▲

□ Rozšírenú verziu rozhovoru nájdete na www.filmsk.sk.

O štarte a cieľoch Kreativnej Európy

► Daniel Bernát

Keď sme minulý rok v decembri písali o MEDIA Desku Slovensko a Kultúrnom kontaktnom bode, spomenuli sme, že obe kancelárie čakajú od roku 2014 zmeny. Stali sa súčasťou jednej kancelárie Creative Europe Desk Slovensko a spája ich nový podporný program Európskej komisie Kreativná Európa. Ako bude fungovať a čo prinesie žiadateľom o podporu projektov z oblasti kultúry a audiovizuálneho priemyslu?

Program Kreativná Európa združuje doposiaľ samostatné programy Kultúra a MEDIA. Prvý z nich na Slovensku koordinálne zastrešoval Kultúrny kontaktný bod a druhý kancelária MEDIA Desk Slovensko. Oba programy boli v uplynulých rokoch úspešné a kreatívny priemysel zaznamenal rast aj v časoch ekonomickej krízy. Európska komisia chce tento rast posilňovať a prepojením programov Kultúra a MEDIA v rámci Kreativnej Európy sa má dosiahnuť synergický efekt. Táto oblasť podpory má na roky 2014 až 2020 rozpočet 1,46 miliardy eur, čo je o deväť percent viac ako v predchádzajúcom období rokov 2007 až 2013. Na podprogram MEDIA bude vyčlenených minimálne 56 percent prostriedkov z celkového rozpočtu a na podprogram Kultúra 31 percent. Európska komisia avizuje, že program Kreativná Európa poskytne finančné prostriedky pre 250 000 umelcov a profesionálov z oblasti kultúry, 2 000 kín, na 800 filmov a 4 500 prekladov kníh.

V tomto výpočte sa ráta aj so slovenskými žiadateľmi. Čo teda môžu očakávať od známych programov MEDIA a Kultúra, ktoré začali fungovať v novom režime pod hlavičkou Kreativná Európa? Početnejšie a výraznejšie modifikácie sa spájajú s programom MEDIA pri zachovaní jeho základných podporných schém v oblasti tréningu, vývoja, distribúcie a propagácie audiovizuálnych obsahov. „Cieľom inovácií je predovšetkým zefektívnenie procesu vo vzťahu k žiadateľom. Tí môžu podávať žiadosti o podporu projektov online po tom, čo sa zaregistrujú na účast-

níckom portáli. Ak sa raz spoločnosť zaregistruje, jej údaje sa budú automaticky používať aj pri ďalších žiadostiach. Zjednodušenie prináša aj odbúranie povinnosti informovať o priebežnej realizácii projektu,“ vysvetľuje Vladimír Štric, vedúci kancelárie Creative Europe Desk Slovensko, ktorý bol predtým riaditeľom MEDIA Desku. „Druhá základná vec je, že vo viacerých podporných schémach sa budú pridelať fixné sumy. Pre slovenských žiadateľov to znamená výhodu. Napríklad v prípade producentov môže byť podporený percentuálne vyšší podiel prihlásených projektov než doteraz, distribútori zase môžu dostať viac peňazí na projekt...“ Pozitívom pre slovenských žiadateľov je aj to, že nová generácia podprogramu MEDIA výraznejšie prihliada na projekty z krajín s takzvanou obmedzenou audiovizuálnou kapacitou, medzi ktoré Slovensko patrí. Ide o pozitívnu diskrimináciu, keď takýto projekt dostáva v podpornej schéme zvýhodňujúce body.

V portfóliu aktuálnych podporných schém sa nájdu i zmeny, ktoré môžu byť zo slovenského pohľadu trochu problematické. Je medzi nimi aj zrušenie podpory digitalizácie kín. Európska komisia už považuje tento proces za ukončený, no u nás sa zatiaľ nedá označiť za uzavretý, hoci je vo svojej záverečnej fáze. „V tomto prípade však treba dodať, že program Kreativná Európa zohľadňuje distribúciu prostredníctvom formátu blu-ray, čo je dobré, pretože na Slovensku vzniká pomerne zaujímavá sieť kín s technológiou E-Cinema,“ pripomína Vladimír Štric.

Z nového podprogramu MEDIA bola vylúčená aj podpora základných tréningov pre absolventov filmových škôl. „Je to škoda, pretože Slovensko bolo súčasťou dvoch tréningových programov, ktoré boli dostatočne kvalitné a podporu využívali. Jedným z nich bol MIDPOINT. Európska komisia zdôvodňuje svoje rozhodnutie tým, že dostatok možností na financovanie aktivít tohto druhu existuje v rámci programu Erasmus,“ vysvetľuje Štric. Podprogram MEDIA prináša aj ďalšie inovácie, ako je podpora medzinárodných fondov financujúcich koprodukčné projekty s cieľom posilniť koproducie medzi Európou a ostatným svetom alebo podpora vývoja videohier, ktoré v porovnaní s minulosťou už nemusia byť založené na inom audiovizuálnom diele.

Výraznú úlohu v novom programe Kreativná Európa zohráva dôraz na prácu s publikom. Zuzana Duchová, ktorá viedla Kultúrny kontaktný bod a pôsobí aj v kancelárii Creative Europe Desk Slovensko, ozrejmuje, že túto ambíciu si v prípade podprogramu Kultúra netreba spájať s prispôbovaním sa masovému vkusu. „Európska komisia sa snaží komunikovať modernejším jazykom, držať krok s technologickým vývojom a podporovať inovácie v oblasti umenia a kultúry. Pri podprograme Kultúra sa už nehovorí len o takzvanom vysokom umení, ale aj o kreatívnom priemysle, nových modeloch biznisu, podnikoch a podobne. Stále však ide o podporu neziskových projektov a organizácií, ktoré sa zaoberajú umením. A popritom je tu aj väčší priestor na podporu kreativity v širšom ponímaní.“ Naďalej bude podporovaná široká škála umeleckých oblastí a kultúrnych aktivít (hudba, tanec, literatúra, výtvarné umenie, architektúra, rôzne typy vzdelávania atď.) a stále so zreteľom na medzinárodnú spoluprácu a komunikatívnosť projektov v rámci európskeho priestoru. Nový podprogram Kultúra však podľa Duchovej prináša zvýhodnenie žiadateľov znížením povinného spolufinancovania projektov z 50 na 40 percent. Aj v tomto prípade platí možnosť podávať žiadosti online, pričom základná podporná schéma sa sprehľadnila a zostali štyri kategórie: 1. Projekty európskej spolupráce, 2. Literárny preklad, 3. Európske siete a 4. Európske platformy. Z celkového pohľadu Zuzana Duchová konštatuje, že vznikom Kreativnej Európy nedešlo v podprograme Kultúra k dramatickým zmenám.

Dôraz na prácu s publikom spomína aj Vladimír

Štric v súvislosti s podprogramom MEDIA. Ako príklad uvádza podporu festivalov, kde nebude dôležitá iba to, aké filmy uvedie, ale aj to, ako organizátori pracujú s publikom v priebehu roka, či mu vedľa poskytnúť i nejaké doplnkové aktivity alebo nakoľko ich podujatie prispieva k mediálnej gramotnosti. „Bude existovať aj špecializovaná schéma Podpora projektov pre prácu s publikom, ktorá si kladie za cieľ zvýšiť povedomie o európskom filme. S takouto schémou zatiaľ nemáme skúsenosti, takže bude zaujímavé sledovať, ako funguje,“ dodáva Štric. Naďalej však zostáva dominantnou podporou distribúcie, ktorá stála aj pri zrode programu MEDIA. V predchádzajúcej generácii programu išlo na podporu distribúcie 50 percent finančných prostriedkov a podobný podiel má byť zachovaný aj v rámci Kreativnej Európy. Vzhľadom na to, že na Slovensku nie je subjekt, ktorý by plnil funkciu obchodného zástupcu (sales agent), tunajšie žiadosti sa týkajú predovšetkým automatickej a selektívnej podpory distribúcie európskych filmov.

Vladimír Štric napokon konštatuje, že noviniek súvisiacich so vznikom programu Kreativná Európa sa netreba obávať. „No napriek podstatnému zníženiu administratívnej záťaže žiadateľov nároky na kvalitu projektov neklesajú a pri ich formulovaní je nevyhnutné, aby žiadatelia ovládali zákonnosti európskeho priemyslu. Nedorozumenie často vzniká z predstavy, že v podprograme MEDIA ide o podporu tvorby, čo nie je pravda, pretože sa zameriava na podporu priemyslu. Pri projektoch teda nejde len o dobrý východiskový nápad, ale aj o to, ako je opísaný, či je realizovateľný, ako a kým; či oň prostredie, pre ktoré je určený, prejavuje záujem, či je vhodný pre európsku audiovizíu... To všetko sú kritériá bruselského posudzovania projektov,“ upozorňuje Vladimír Štric. A kancelária Creative Europe Desk Slovensko slúži práve na to, aby v tejto oblasti poskytovala žiadateľom poradenstvo. Spadá pod Slovenský filmový ústav a sídli na Grösslingovej 45 v Bratislave.

Štruktúra programu Kreativná Európa nie je uzavretá a od roku 2016 má byť jeho súčasťou aj nástroj finančnej garancie, o ktorom sa zatiaľ diskutuje a ktorý je projektovaný s cieľom uľahčiť kultúrnym organizáciám a subjektom z oblasti kreatívneho priemyslu prístup k financiam. Kým sa však táto novinka uvedie do praxe, budeme o Kreativnej Európe pravidelne informovať na stránkach mesačníka *Film.sk*. ▲

Antológia alternatívnej reality

► Petra Macháliková (scenáristka a dramaturgička)

„Je načase, aby si sa dozvedela pravdu, toto nie je žiadna halucinácia. Toto sú naše životy, Robin,“ zaznie z úst jednej z postáv nového celovečerného filmu Ariho Folmana. Ale čo je skutočný život? Ktorá realita? Folman prichádza po *Valčíku s Bašírom* s ďalšou zaujímavou snímkou *Futurologický kongres*, ktorá vznikla na motívy poviedky Stanisława Lema.

Vo svojom predchádzajúcom filme *Valčík s Bašírom* Folman využil dokumentárne prvky v rámci animovaného filmu a vyvolal tým polemiku o animovanom dokumente. Cez spojenie hranej a animovanej časti vo *Futurologickom kongrese* režisér naďalej skúma hranice filmu aj ľudskej psychiky. Od predkladania alternatívnych realít až po podprahové reklamy sa ukazuje, že film je jednou z najmocnejších zbraní. Folmanova novinka sa stáva odstrašujúcou víziou o vplyve médií na divákov a zároveň je obžalobou kultu tela a krásy, v ktorej padajú za obeť starnúce telá hercov. Folman prostredníctvom fiktívnej filmovej spoločnosti Miramount cynicky poznamenáva, že herci sú len bábkami a o ničom nerozhodujú. Keby si neuberali roky, prestali by existovať.

Futurologický kongres je utopistickou antológiou alternatívnej reality. Presúvame sa v čase cez desiatky rokov a sledujeme vývoj filmoveho priemyslu. Sme pri zániku filmu v podobe, ako ho poznáme dnes. Sledujeme zrod „počítačových hercov“, ktorých nakoniec vystrieda chemický preparát – vďaka nemu sa film odohrá priamo v našich hlavách.

Prvá polovica *Futurologického kongresu* je vsade-

ná do reálneho sveta, ktorý je zobrazený prostredníctvom hraného filmu. V istom zmysle by sa dalo povedať, že aj tu Folman využíva dokumentárne prvky. Hlavnú postavu predstavuje americká herečka Robin Wright, ktorá stvárňuje samu seba. V snímke sa nachádzajú aj odkazy na jej predchádzajúce filmové úlohy, najčastejšie na titul *Princezná nevesta* (1987), kde zažiarila ešte ako mladá. Folman však využíva aj prvky mystifikácie. Herečku vidíme už ako starnúcu ženu, ktorá nenachádza uplatnenie vo svete krásy a mladosti a kruté slová producenta ju degradujú na vec, ktorej sa končí záručná lehota. Postava Robin nie je silná osobnosť, počas celej kariéry ju sprevádzal strach z nesprávnych rozhodnutí, ktoré sa na ňu neustále lepili. Pod tlakom filmovej spoločnosti Miramount si necháva naskenovať svoje telo a stáva sa súborom dát v počítači, čím stráca kontrolu nad časťou seba samej. Je aj toto nesprávne rozhodnutie?

Robin pozorujeme v dvoch polohách – ako ženu herečku a ženu-matku. Keď sa jej nedarí vo filmoveom biznise, utieká sa k postaveniu matky. Jej mladší syn Aaron je ťažko chorý, pomaly slepne a stráca sluch. Ochorenie ho však robí výnimočným vďaka

inému pohľadu na svet. Aaron vlastne predznamenáva hluchotu a slepotu ľudí vtiahnutých do halucinogénneho sveta Miramountu.

Druhá polovica filmu sa odohráva v animovanom meste Abrahama. Jeho súčasťou sa môžete stať len pod vplyvom drog. Je to mesto, kde je vaša odmenou nová identita: môžete byť bohom, slávnou filmovou postavou alebo jednoducho začať nový život. Lenže v tomto meste majú nad vami absolútnu kontrolu. Miramount sa stáva všemohúcim a jej predstaviteľ na seba berie i podobu Ježiša.

V momente, keď Robin vstúpi do mesta, prestáva mať kontrolu nad svojím telom a cez opakujúce sa vízie o treste vyplávajú na povrch pocity viny a strachu. Zároveň v nej kľúčia temné myšlienky o starnúcom, rozkladajúcom sa tele. Animácia pôsobí napriek jasným farbám klaustrofobicky. Robin stráca istotu, neodlišuje realitu od sna a predstavy. Na podčiarknutie atmosféry využíva Folman psychedelické farby a rýchlo sa meniace

motívy. Animovaný svet sa stáva jedným veľkým tripom, v ktorom je veľmi ťažké precitnúť. Tento alternatívny svet je v prudkej opozícii k „objektívnej realite“. Robin dostáva na výber: špinavú pravdu alebo halucináciu. Otvára sa tým aj otázka, čo predstavuje odvahu: poddať sa halucinácii alebo trvať na skutočnosti? Čo by ste si vybrali?

Futurologický kongres je presýtený popkultúrnymi a inými odkazmi, ktoré súvisia s konkrétnymi historickými postavami, mestami, filmami i filmovými spoločnosťami. Folman vyšperkoval každú minútu tak, že publiku takmer nedáva čas na vydýchnutie. Zmena hranej časti na animovanú však môže pôsobiť mierne rušivo, pretože sa tým oslabuje úzky kontakt s divákom a postavy v animovanej časti nevynikajú takou širokou škálou emócií. No napriek tomu Folman dokázal vytvoriť film, ktorý má čo povedať. ▲

Futurologický kongres (*The Congress*, Izrael/Nemecko/Polsko/Luxembursko/Francúzsko/Belgicko, 2013) **_SCENÁR A RÉŽIA:** Ari Folman
_KAMERA: Michal Englert **_STRIH:** Nili Feller **_HUDBA:** Max Richter **_HRAJÚ:** Robin Wright, Harvey Keitel, Paul Giamatti, Danny Huston, Kodí Smith-McPhee, Jon Hamm a iní **_MINUTÁŽ:** 120 min. **_HODNOTENIE:** ●●●●

1st CLASS

FOTO: ASFK

Ego-auteur zábavne rozpráva o žene

► Žofia Bosáková (doktorandka na Katedre audiovizuálnych štúdií FTF VŠMU)

Nymfomanka završuje Trierovu trilógiu o depresii spôsobom, ktorý narúša väčšinové divácke očakávania, vychádzajúce z dvoch predošlých filmov *Antikrist* a *Melancholia*. Režisér seba-vedome potvrdzuje pozíciu jedného z najvýraznejších súčasných európskych autorov a vôbec mu to nebráni odkazovať na seba samého a na vlastnú tvorbu s iróniou, cynizmom aj prvoplánovým provokovaním.

Marketingové načasovanie informácií o príprave *Nymfomanky*, koketovanie s pornografickými postupmi a prísľub udalosti roka by však samy osebe nestačili na rozruch, ktorý vznikol posledné týždne pred decembrovou premiérou filmu. Bez Trieru ako obchodného artikla by *Nymfomanka* zapadla medzi európske filmy, ktoré operujú s nahotou a otvoreným prístupom k sexualite i ľahkým úchylnostiam. Snímka *Život Adèle*, ktorá bola aj v slovenských kinách uvedená krátko pred *Nymfomankou*, určite neprekoná počtom divákov dánsky hit – jeho otvárací víkend sľuboval nadštandardnú návštevnosť. Trier (v zmysle prepracovaného mediálneho konštruktú) veľmi umne zakomponúva do propagácie filmu overené komunikačné postupy podobné tým pri amerických blokbasteroch a dávkuje správy tak,

že v istom momente publikum silno zachytí a už ho nepustí: postupné zverejňovanie ukážok z jednotlivých filmových kapitol, fámy o šokujúcej režisérскеj verzii snímky a jej premiére na Berlínale, rozdelenie *Nymfomanky* na dve časti, angažovanie ansámblu populárnych herečiek a hercov typovo spätých s usadenejšími rolami či svetová premiéra počas vianočných sviatkov. Profesionálna pozícia, ktorú si Trier počas posledných rokov vybudoval, mu dovoľuje svoju obchodnú taktiku neskrývať a v 1. kapitole *Nymfomanky* ju vykladá zábavnou formou korporátneho náučného videa.

Kým v manifeste Dogma 95 (Trier ho vytvoril spolu s režisérom Vinterbergom) ešte za najvyšší cieľ „upísaného“ autora určil vyjaviť pravdu o postavách a prostredí, v súčasnosti ho ako príkladného

postmodernistu pravda vôbec nezaujíma. V centre jeho pozornosti stojí hra s publikom a reflexia na niekoľkých úrovniach – od priestoru, v ktorom obiehajú jeho filmy, až po vlastné filmárske metódy. Jeho Canneske extempore o porozumení Hitlerovi či obdiv nórského vraha Breivika k filmu *Dogville* sú súčasťou diskurzu, ku ktorému sa *Nymfomanka* vzťahuje. Čakať od filmu analytickú štúdiu ženy s bohatými interpretačnými možnosťami je celkom neadekvátne. Alegórie Trier vyčerpá pri predošlých častiach trilógie a kam by sa posunul, keď v *Antikristovi* pomenoval ženu ako najväčšieho diabla a v *Melancholii* oslávil s uchvacujúcou vizualitou a silnou katarziou deštrukciu systému, sveta a jednej ženy. Tak ako v *Nymfomanke* nakrútil herečky a hercov simulujúcich sex a potom dabárov, ktorí mali skutočný sex, a ich telá v postprodukcii spojil, podobne „klame telom“ pri dohadoch o serióznosti európskeho (autorského) artového filmu, závažnej úlohe autora a tradičných interpretačných rámcov.

Neznamená to z jeho strany rezignáciu na „posolstvo“, ale skôr skúmanie možností v živote ženy, ktoré presahujú apriórne mantinely buď láska, alebo sex, buď sa úplne podriaďiť normám spoločnosti, alebo proti nim rebelovať, buď kurva, alebo panna. *Nymfomanka* je ako vystrčenie prostredníka so seba-vedomým úškrnom a s následným žmurknutím. Negatívne reakcie sú hnacím motorom provokatívnej kampane a zvyšujú pozornosť smerovanú

na dielo a tvorcu. Aj *Antikrista* sprevádzala vlna obvinení z mizogýnie a zo zneužívania veľkých režisérskych mien európskeho filmu na egocentrické parodické účely. V *Nymfomanke* Trier pokračuje vo využívaní štylistických a tematických postupov ikony spirituálneho filmu Andreja Tarkovského (pomalé jazdy kamery, prelínanie minulosti a prítomnosti, návraty do formotvorného detstva, fascinácia prírodnými živlami), pridáva k nim bleskové odkazy na Hanekeho a začleňuje ich hneď vedľa zradlenia vlastných postupov – evidentnou citáciou scén zo svojich filmov (od *Kráľovstva cez Prelomiť vlny* až po *Melancholii* a *Antikrista*) a rekontextualizáciou motívov. Okrem toho celkom egomaniacky pracuje s reflexiou svojich mediálnych názorových exhibícií a vyvracia konštrukcie, že je mizogyn či psychicky narušená osoba, ktorá namiesto podstúpenia odbornej terapie vyrába filmy. Kým *Antikrist* a *Melancholia* uvedomelejšie vychádzali z menšieho počtu filmových žánrov, v *Nymfomanke* mu viac ako štvorhodinový priestor umožnil zhodnotiť a prepojiť sémantické prvky oveľa väčšieho počtu žánrov s prekvapujúcimi pointami a manipulatívne tak strieďať odopieranie a napĺňanie diváckych domnienok o vývoji jednotlivých scén a sekvencií.

Trier vložil pohrávanie sa s divákmi do takého filmového diskurzu, v ktorom zrelativizoval možnosti jednoznačnej interpretácie a jasného porozumenia medzi autorom a prijímateľom. V tematickej rovine

neustále odkazy na spochybňovanie porozumenia v komunikácii medzi ľuďmi a zachovania pôvodnej kvality informácií pri prechode z jedného dielemeckého druhu/systému do ďalšieho bránia dielo kategoricky uchopiť a argumentačne sa k nemu postaviť, pokiaľ jeho vykladateľ nechce byť necitlivý. Trierova premyslená taktika hraničiaca s alibizmom spočíva už roky práve v adorácii subjektívnej perspektívy a premisy „nerobím si nároky na všeobecnú platnosť, je to len moje obmedzené poznanie a moje skúsenosti, ktoré mi umožňujú tvrdiť to, čo tvrdím“.

Dramaturgická výstavba *Nymfomanky* – hlavne v 1. časti – vychádza z takto zvolenej schémy. Dialóg medzi hlavnou hrdinkou – „hriešnicou“ Joe – a jej „svedníkom“ Seligmanom funguje ako opozícia: Joe je tá, ktorá rozpráva dráždivý príbeh svojho života, a Seligman je ten, ktorý sa ho usiluje pochopiť a dešifrovať. Jej živelné rozprávania sa snaží racionalizovať a transformovať do schém, ktoré sú mu najbližšie. Na pomoc si berie Fibonacciho postupnosť čísel, zlatý rez, princípy Bachovej polyfónie a rybárstva, biblické výklady. Okrem toho kladie dobrosrdečné otázky, aby sa priblížil k ženinmu prežívaniu, no zmes naivity a asexualita z neho robí smiešnu až tragikomickú nechápanú postavu. Problematickosť a nedôveryhodnosť hrdinkinho rozprávania nevyplýva len zo vzdialenosti medzi rozprávačkou a prijímateľom, ale aj z jeho členenia na kapitoly. Joe spomína na udalosti v súčinnosti so sledovaním podnetov z okolitej prostredia – stroho zariadenej Seligmanovej izby, artefaktov, knihy, ikony, portrétu či gramofónu – a naznačuje, že keby jej zrak zabľúdl iným smerom, aj rozprávanie by nabralo úplne iný smer. Názvy ôsmich kapitol pôsobia náhodne, ako chvíľkový rozmar.

Dominantný komentár, ktorý rámcuje filmové kapitoly, zdôrazňuje manipulatívnu povahu filmu. Zásadné informácie sú sprostredkované nie vizuálne, ale slovami, ktoré obrazu často predchádzajú a sumarizujú ďalší vývin. Postavy tak pôsobia oveľa intenzívnejšie ako autorské konštrukcie než plnohodnotné psychologické entity, ktoré by počas štyroch hodín mali prejsť vývinom a byť rozhodujúcimi aktérmi v slede kauzálne nadväzujúcich akcií, ktoré by smerovali k fascinujúcej interpretácii ženskej psychy. Dôležitejšie než význam sexuálnych scén je ukázať „telá z mäsa“ ako istý parameter,

ktorý sa znásobovaním stáva bezobsažným a hovorí len o množstve takmer bezmenných milencov v 1. časti. V 2. časti nastáva v perspektíve rozprávania a pohľadu na hrdinku zlom a film sa od vychutnávania rozmanitých telesných pôžitkov reorientuje na tienisté stránky jej inakosti a vyrovnávania sa s ňou pod vplyvom spoločenských noriem. Joe však nie je Bess z filmu *Prelomiť vlny* či Selma z *Tanečnice v tme*, je skôr pokračovateľkou línie ženských hrdiniek, akými boli Grace z *Dogvillu* a Justine z *Melancholie*, ktoré sa oslobodia z tradičných úloh v patriarchálnom usporiadaní a vnútorné prežívanie ich predučí, aby sa stali nadradenými mužom okolo nich – otcovi a manželovi. Joe sa musí aktívne vyrovať s niekoľkými stupňami odlišnosti v sexuálnej rovine, ako je sadizmus, masochizmus, homosexualita či pedofília, a prijať reakcie ľudí, ku ktorým ju viažu putá. Nie je to však milosrdná žena, ktorá musí trpieť, aby dospela k vykúpeniu, ale žena, ktorá sa naučí žiť so svojou výnimočnosťou a využiť ju aj na znesiteľnú existenciu v ďalších rokoch.

V *Antikristovi* a v *Melancholii* bol čas spojený s očakávaním konca, kým v *Nymfomanke* sa prezenzuje ako otvorenejšia entita, ktorá môže byť zdrojom poučenia a nájdenia východiska v systéme, ktorý považuje jednoliatosť myslenia a prežívania za ideál. Joe neprijme takto nastavené normy – napríklad v spoločnosti, ktorá si cení korektné vyjadrovanie, sa označí za nymfomanku a nie za sexuálne závislú. Ani vo vzťahu k rodine sa Joe neriadi spoločenskými pravidlami, čím Trier kacírsky poukazuje na paradox, že nasledovať pudy a žiť v symbióze s biologickou podstatou vlastného ja robí človeka vnímavejším voči stereotypom a je to prostriedok, ako vzdorovať tradičnému poriadku sveta. Muži ako zakladatelia poriadku, čerpajúci z neho výhody, už nie sú schopní udržať si v takýchto podmienkach moc. Trier tak tematicky uzatvára svoju trilógiu depresie o súčasných premenlivých pomeroch v existencii mužov a žien. *Nymfomankou* potvrdil svoju pozíciu enfant terrible európskeho filmu a dokázal, že v posledných rokoch nie je len filmárskym inovátorom v štylistickej a naratívnej rovine, ale vo svojej tvorbe integruje aj najaktuálnejšie propagačné stratégie komerčnej kinematografie a vytvára inteligentné a hravé produkty.

Nymfomanka I • Nymfomanka II (Nymphomaniac, Dánsko/Nemecko/Francúzsko/Belgicko, 2013) _SCÉNÁR A RÉŽIA: Lars von Trier
_KAMERA: Manuel Alberto Claro **_STRIH:** Molly Malene Stensgaard **_HRAJÚ:** Charlotte Gainsbourg, Stacy Martin, Stellan Skarsgård, Shia LaBeouf, Christian Slater, Uma Thurman, Jamie Bell a iní **_MINUTÁŽ:** 118 min. (prvá časť), 124 min. (druhá časť) **_HODNOTENIE:** ●●●●●

• FOTO: ASFK

Program Kina Lumière láka stále viac divákov

Bilancia návštevnosti Kina Lumière za rok 2013 je v porovnaní s rokom 2012 pozitívna. Vlni navštívilo projekcie Kina Lumière spolu 52 032 divákov, čo znamená návštevnosť vyššiu o 15 877 divákov oproti roku 2012 (36 155 divákov). Najnavštevovanejšou snímkou bola *Láska* režiséra Michaela Hanekeho. Pozitívnym signálom je, že medzi prvými šiestimi najnavštevovanejšími snímkami kina sú až tri slovenské tituly – *Kauza Cervanová* Roberta Kirchoffa (druhý najnavštevovanejší film roku 2013), *Môj pes Killer* Miry Fornay (tretí najnavštevovanejší titul) a dokument Adama Olhu *Nový život*.

► jar

Slovenské dokumenty online mali úspech

Slovenský filmový ústav (SFÚ) nadviazal v decembri minulého roka spoluprácu s českým distribučným portálom iniciatívy Doc Alliance DAFilms.cz, pre slovenské prostredie spolu s distribučnou spoločnosťou Filmtopia a s podporou Audiovizuálneho fondu. V termíne od 16. do 29. decembra si tak návštevníci portálu mohli bez poplatku pozrieť kolekciu slovenských dokumentov pod názvom *Majstri slovenského dokumentu po prvýkrát online*. Projekt bol venovaný 50. výročiu SFÚ a stretol sa s pozitívnymi ohlasmi. Filmy videlo v uvedenom termíne 11 076 návštevníkov portálu a najviac pozretí (2 027) mal dokument Dušana Hanáka *Obrazy starého sveta* (aktuálne je už tento film z knižnice DAFilms stiahnutý, SFÚ ho ponúka na nedávno vydanom DVD). Druhým najpozzeranejším filmom bolo *Ticho* Martina Šulíka a tretím krátky film Dušana Hanáka *Prišiel k nám Old Shatterhand*. Podľa vyjadrenia DAFilms zaznamenala akcia rovnaký, dokonca o niečo vyšší záujem ako podobné akcie organizované pre iné zahraničné kinematografie. Všetky filmy z kolekcie sú prístupné aj po skončení akcie medzi takmer 800 spoplatnenými titulmi portálu DAFilms.cz. Pri príležitosti 45. výročia úmrtia Jana Palacha portál navyše v týždni od 13. do 19. januára 2014 zdarma sprístupnil aj film *Tryzna* (1969, r. Vlado Kubenko,

Peter Mihálik, Dušan Trančík), ktorý si pozrelo 486 divákov, a v priebehu roka sa plánuje i špeciálne sprístupnenie šiestice dokumentárnych snímok, ktoré SFÚ vydal na DVD *August '68/November '89* a vzťahujú sa na zásadné udalosti v dejinách Česka a Slovenska. Už teraz sú tieto filmy v ponuke portálu v spoplatnenom režime.

► jar

V Klapke.sk sa najviac predávala publikácia Evy Filovej

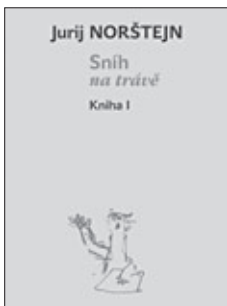
Kniha *Eros, sexus, gender v slovenskom filme* od filmovej teoretičky Evy Filovej bola vlni najpredávanejšou publikáciou v predajni Klapka.sk. Úspešnú novinku vydal Slovenský filmový ústav. Na druhej priečke sa umiestnila publikácia *Príbeh(y) filmu* od Jeana-Luca Godarda, ktorú vydala príbramská Camera obscura, a tretí najpredávanejší bol opäť titul vydaný SFÚ *Semiotika filmu a problémy filmovej estetiky* od Jurija Michajloviča Lotmana. Najpredávanejším DVD nosičom bolo v Klapke.sk 2-DVD *6x Dežo Ursiny*, za ním nasledujú DVD *3x Juraj Jakubisko* a *3x Martin Hollý*, všetky vydané SFÚ. V roku 2013 sa v Klapke.sk predalo celkovo 1 437 publikácií a 5 782 DVD nosičov (vrátane stánkového predaja).

► dan

Film Café Európa pozýva na európske kino

Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku spolu s Film Europe Media Company organizujú v priebehu februára, marca a apríla sériu projekcií spojených s diskusiami pod názvom Film Café Európa. Premietat sa bude trojica filmov: *Bojovníčky* (r. D. Wnendt), *Život tej druhej* (r. S. Testud) a *Mission London* (r. D. Mitovski). Vybrané tituly uvidia diváci v Nitre (Kinoklub Tatra Nitra – 11. februára, 18. marca, 8. apríla), Bratislave (Kino Film Europe – 12. februára, 20. marca, 9. apríla) a Žiline (Stanica Žilina-Záriečie – 13. februára, 20. marca, 10. apríla). Po každej projekcii bude nasledovať diskusia s hosťami, ktorú povedie Juraj Kušnierik. Vstup na projekcie je voľný.

► jar

Jurij Borisovič Norštejn: Snih na trávě

(preklad Jiří Kubiček, APZ Production, s. r. o., Nakladatelství Akademie múzických umění v Praze a Jakub Hora, Praha, 2013, 630 strán, 81,50 €)

Ježko v hmla e Rozprávka rozprávok – špecifickým fluidom a nostalgickou atmosférou predchnuté poetické krátke filmy, vytvorené ozvláštnenou technikou plôškovej animácie, preslávil v sedemdesiatych rokoch po celom svete ruského výtvarníka a animátora Jurija Norštejna, vtedy tridsiatnika. Napriek východiskovým detským motívom, obsiahnutým už v tituloch, nesú posolstvo určené dospelému divákovi. Veľké očakávania vyvoláva dlhodobo pripravovaný prepis Gogoľovej poviedky *Plášť* – Norštejnovo životný projekt. Dvojzväzkový výpravny knižný monument, tvorený nielen cennými myšlienkami a postrehmi, ale aj 1 600 ilustráciami, skicami, reprodukciami, náčrtmi a výtvarnými štúdiami, vychádza v limitovanom náklade päť rokov od ruského vydania, prvýkrát v zahraničí. Ako výpravné majstrovské dielo o imaginácii, vyjadrení pohybu a času, metaforickej sile animácie, jej spojitosti s dielami osobností svetového výtvarného umenia a s výtvarní kultúrnej histórie patrí k ústredným edičným činom českej knižnej scény ostatných rokov.

Anna Batistová (ed.): Hoří, má panenko

(Národní filmový archiv, Praha, 2013, 302 strán; vydané aj ako elektronická kniha, 434 normostrán, pdf bez zabezpečenia DRM)

Neznáme fakty a nezvyčajné uhly pohľadu sú tromfami textovo a obrazovo pestrej publikácie o skvelom Formanovom filme z roku 1967. Pomerne malý formát, v ktorom bola brožovaná kniha na kriedovom papieri – s výnimkou časti nákladu predávaného samostatne – zamýšľaná ako akýsi megabooklet blu-ray edície reštaurovaného digitalizovaného filmu, skrýva až nečakane široké pole vnímania pre fanúšika tohto kedysi proscribovaného diela a Formanovej tvorby, ale aj pre záujemcu o súvislosti dobovej domácej kinematografie. Šesť štúdií, týkajúcich sa produkčných a distribučných peripetií, zahraničných koprodukcí v ére českej novej vlny, kontroverzných ohlasov satirického diela, pozície človeka, moci a jazyka v tomto filme, funkcie hudby a uplatnenia farby dopĺňajú tri rozhovory (s dramaturgom Václavom Šaškom, s riaditeľom Československého filmexportu Ladislavom Kachtíkom a s pracovníkom filmových laboratórií Miroslavom Urbanom), podrobná správa o digitálnom reštaurovaní filmu a veľká príloha archívnych barrandovských dokumentov a textov z dobovej tlače.

Luboš Ptáček: Akira Kurosawa a jeho filmy

(Casablanca, Praha, 2013, 416 strán, 15,82 €)

Rok po vydaní esejí japonológa Antonína Límana *Mistři japonského filmu* vyšla v Česku obsiahla monografia u nás najznámejšieho z klasikov japonskej kinematografie. Akira Kurosawa, často podnecovaný aj dielami západnej kultúry, upriamil svojimi filmami (*Rašomon*, *Sedem samurajov*...) pozornosť sveta na povojnovú japonskú filmovú tvorbu. Prvá kapitola je venovaná okolnostiam režisérovho života, v nasledujúcich desiatich Luboš Ptáček podrobne analyzuje jeho diela – ich genézu, význam, stavbu, štýl, motívy, charakteristiku postáv, interpretácie a spoločenský kontext. Podtitul knihy – *Existenciální obraz světa* – vystihuje tvorivo dominantné ideové zameranie, zhrnuté v záverečnej časti. Okrem druhej kapitoly, sústredenej na Kurosawovu u nás málo osvetlenú tvorbu počas vojny a tesne po nej, sú diela skúmané v zoskupeniach podľa ústredných tendencií a tém. Autor cituje dialógy z filmov, obrazovú prílohu uplatňuje aj ako názornú dokumentáciu textu, pripája podrobnú filmografiu a biografický prehľad. Knihe by prospela starostlivejšia korektúra preklepov a chýb.

► Peter Ulman

Odhaľovanie slovenskej kinematografie

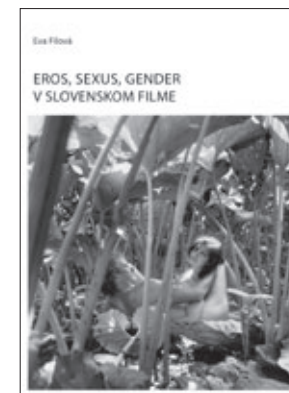
► Vladana Hrivnáková
(absolventka audiovizuálnych štúdií na FTF VŠMU)

Filmová teoretička a pedagogička Eva Filová sa vo svojej prvej publikácii rozhodla pozrieť na slovenský film z trochu iného uhla, ako sme boli doteraz zvyknutí. Erotika je lákavá téma, a hoci by sa mohlo zdať, že spojenie erotizmu a slovenskej kinematografie neprinesie výrazné prekvapenia, kniha *Eros, sexus, gender v slovenskom filme* ukazuje, že slovenský film nie je až taký cudný, ako by sa na prvý pohľad mohlo zdať.

Kniha čitateľovi ponúka analytický pohľad na doteraz málo skúmanú oblasť. Pretože ide o ojedinelú súbornú publikáciu aplikovanú na film, na domácom trhu zatiaľ nemá výrazného konkurenta a ľahko si zabezpečí svoje miesto. Eva Filová sa téme venuje už dlhé roky, počas štúdia na Vysokej škole múzických umení o nej napísala viaceré práce a pokračovala i počas doktorandského štúdia. A hlavne na rozdiel od slovenských filmových pokusov hovoriť o erotike (napríklad dokument *Erotic nation* od Petra Begányiho), ktoré často ostávajú v opisnej rovine hromadenia informácií, si Eva Filová vybrala cestu skúmania, nebojí sa hlbších analýz a vie sa na tému pozrieť z viacerých uhlov pohľadu.

Publikácia je delená na tematické kapitoly od tanca cez sen, maskulinitu, folklór, ženské problémy, rodové stereotypy, estetiku ľudského tela, export/import erotiky až po homoerotizmus či LGBT témy. Zároveň je usporiadaná chronologicky, problematiku spracúva v súvislosti s dobovým a spoločenským vývinom – prvé bozky, zlaté šesťdesiate, zákazy a návrat traktorov v sedemdesiatych rokoch, príchod západnej pornografie a moderná posadnutosť nahotou a erotikou.

Autorka pracuje s dobovými kritikami a archívnymi článkami. Výber filmov zväčša neprekvapí, ale našťastie tu nejde len o známe príklady a Filová pátra aj po neopozieraných tituloch. Najzaujímavejšie je objavovanie zabudnutých filmov a kapitoly, v ktorých sa venuje skúmaniu menej známych diel. V tomto smere funguje kniha lepšie než analýzy

Eva Filová:

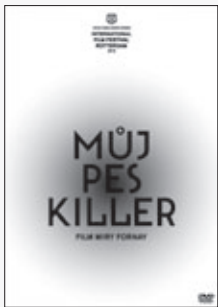
Eros, sexus, gender v slovenskom filme

(Slovenský filmový ústav, 2013, Bratislava, 251 strán)

konkrétnych snímok. Aj znalec slovenskej kinematografie tu nájde nové informácie. Dozvieme sa o osude talianskej verzie prvej slovenskej tínedžerskej komédie o sexe či o feminizácii kriminálneho žánru na Slovensku.

Autorka sa podarilo skĺbiť vedecké a metodické analýzy a s humorom opísať svet erotiky vo filme. Z textu od začiatku cítiť ženského autora – vtípné narážky na mužské ego, kritizovanie stereotypov rodového zobrazovania, mierne feministický podtón. Takýto pohľad neruší, veď je to predsa jedna z vecí, ktorú nájdem i v samotnom obsahu knihy – iný pohľad a metodické zmysľovanie. Dôsledná metodológia a sociologický prístup pozdvihujú knihu nad rámec opisno-attraktivizujúceho narábania s informáciami. Na druhej strane, samotné vedecké skúmanie môže na laickejších čitateľov pôsobiť chaoticky. Časté odkazy v texte či odbiehanie od témy občas dekoncentrujú a zamrzí aj absencia registra, v ktorom by si čitateľ našiel základné informácie alebo vyhľadal film podľa názvu.

Slovenský film je síce v porovnaní so západným stále veľmi cudný (a stále neprekonal zmyselnú symboliku scény s pečiatkami v *Ostro sledovaných vlakoch* alebo neposlušnú roletu v *Láskach jednej plavovlásky*), ale Eva Filová dokázala, že naša kinematografia sa aj napriek svojej skromnosti nemá za čo hanbiť. A pritom sa jej darí čitateľa vzdeláť i zabaviť. ▲

Můj pes Killer

(Bontonfilm)

Druhý dlhometrážny film Miry Fornay *Můj pes Killer* má za sebou úspešný rok. Po svetovej premiére na prestížnom MFF Rotterdam 2013, odkiaľ si ako prvý slovenský film v histórii odniesol hlavnú cenu Hivos Tiger, putoval po svete a zbieral ocenenia, dostal sa i do oficiálneho širšieho výberu Európskej filmovej akadémie na Európske filmové ceny za rok 2013 a Slovenská filmová a televízna akadémia ho vybrala ako národného kandidáta na Oscara za najlepší cudzojazyčný film. Dej tohto autorského filmu Miry Fornay sa odohráva počas 24 hodín na slovensko-moravskom pohraničí. Hlavným hrdinom je 18-ročný osamelý skín (Adam Mihál), v ktorého živote nastane dramatický zlom, keď sa dozvie zamŕtviavané rodinné tajomstvo. Film, rozprávaný pomalým tempom v dlhých záberoch, zaujme realistickou surovou atmosférou a výkonomi nehercov v hlavných úlohách, ktoré mu dodávajú autentické, miestami až dokumentárne vyznenie. Je to film nielen o rasizme, ale i „o snahe prežiť a niekam patriť“, ako povedala režisérka. *Můj pes Killer* je na DVD s obrazom vo formáte 16 : 9 a s voliteľnými českými, anglickými titulkami a českými titulkami pre nepočujúcich.

► Miro Ulman

Hodina dejepisu

(Filmpark production)

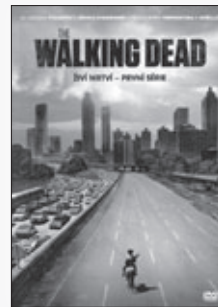
V roku 2013 vznikol v koprodukcii spoločnosti Filmpark production a Rozhlasu a televízie Slovenska 57-minútový dokumentárny film Dušana Trančíka *Hodina dejepisu*. Režisér sa v ňom venuje téme Trianonskej zmluvy z roku 1920, vnímaniu jej dôsledkov v dnešných časoch a prostredníctvom nej i spolunažívaniu väčšiny a menšiny na území bývalého Rakúsko-Uhorska. Robí to jednak formou filmového „dialógu“ maturantov a ich pedagógov z niekoľkých slovenských a maďarských gymnázií, z ktorého vyplýva odlišnosť ich pohľadov na túto tému (no zároveň prekvapujúca rozhladenosť študentov), ale aj prostredníctvom inscenovaného poetického motívu dievčaťa z maturitného tabla z roku 1920. *Hodina dejepisu* bola s priaznivým ohlasom uvedená na festivaloch a prehliadkach doma i v Maďarsku a Dušan Trančík si za jej réžiu odniesol z vlnajšieho udeľovania Igricov tvorivú prémii za filmovú a televíznu dokumentárnu tvorbu. Snímka je na DVD s obrazom vo formáte 16 : 9 a so slovenskými, maďarskými a anglickými titulkami.

Útek z Alcatrazu

(Magic Box)

Väzenia sú údajne plné nevinných ľudí. A mnohé z týchto „neviniatok“ sa stali stredobodom pozornosti vďaka zručeniu filmárom. Režisér Don Siegel s týmto žánrovým kánonom od začiatku počíta, no jeho uchopenie komerčných pák je odbrementené od prvoplánového akčného kalkulu. Námet s až dokumentárnou presnosťou dramaturgie je útek trojice väzňov uskutočnený v legendárnej „Skale“ 11. júna 1962. Vtedy zo svojich ciel zmizli bratia Anglinovci – bankovní lupiči – a recidivista s údajne nadpriemerným IQ Frank Morris. Siegel rezignoval na neustávajúce dramatické vršenie ponúkajúcich sa zvrátov a príbeh rozvíja v značne asketickom štýle. Napätie sa tak kumuluje do záverečných minút, keď väzni zúročujú starostlivo naplánovaný a do posledného detailu umne premyslený plán úteku. Jeho kľúčové prvky Siegel doslovne preberá z dobových vyšetrovacích záznamov. Režisérovým hereckým tromfom je predstaviteľ hlavnej úlohy Clint Eastwood. Podobne ako prvé DVD vydanie tohto legendárneho filmu z roku 2001 neprináša ani edícia DVD Bestsellery žiadne bonusy. K pôvodnému zneniu a českým titulkom však pribudol aspoň český dabing, známy aj z VHS.

Walking Dead

(Magic Box)

Živá mŕtvoľa alias zombie patrí k najčastejšie používaným „rekvizitám“ hororového žánru. Od bledej postavy manipulovanej svojím „stvoriteľom“ z počiatkov kinematografie to dotiahla až k rozkladajúcim sa telám, ktoré devastujú brániace sa zvyšky prežívšej populácie. Od roku 1968, keď George A. Romero zinscenoval *Noc živých mŕtvych*, sú navyše podobné námety obohatené o existenciálno-sociálne otázky ľudstva, rezonujúce v extrémnom okamihu pominateľnosti. Od roku 2004 zažíva tento mŕtvovlný subžáner svoju „novú vlnu“. Tvorcovia televízneho seriálu *Walking Dead* vychádzali z rovnomenného komiksu. Jeho ústrednou postavou je šerif Grimes. Pri výkone služby ho postrelia a z bezvedomia sa preberie do sveta zasiahnutého neznámou nákazou. *Walking Dead* ako celok oplýva takmer dokonalou výpravou, no postavy sú len plocho načrtnuté a námety jednotlivých epizód klišéovité v snahe o povrchné moralistické filozofovanie, úsponne prekladané atraktívnymi dejovými líniami vyplývajúcimi z predlohy. Domáca DVD edícia prvej série na dvoch diskoch ponúka prvých šesť epizód. Oproti zahraničným edíciám nabitým bonusmi je k dispozícii len dabing a pôvodné znenie s titulkami.

► Jaroslav Procházka

REŽISÉRKA

režisérka Iveta Grófová

Spolu s Markom Leščákom a kameramankou Denisou Buranovou pripravujem celovečerný film na motívy knihy Moniky Kompaníkovej *Piata loď*. Dokončujem časozberný dokument pre ČT o matkách samoživiteľkách, ktoré pol roka nacvičovali divadelné predstavenie vychádzajúce z ich života. Film sa volá *Samodiva – divadelní blues pro sólo matky*. Paralelne dokončujem svojich 10 minút do poviedkového filmu *Slovensko 2.0* a venujem sa príprave dokumentu *Reborn* o vzťahu ľudí k realistickým kópiám bábätiek. Dokončujem doktorandské štúdium a je toho nejako veľa. Som však vďačná za to, že robím presne to, čo ma baví.

dokumentarista Marek Kuboš

Venujem sa montáži dokumentárneho filmu *Dôchodcovia – made in Slovakia*, dlho som hľadal výslednú skladbu filmu, snažil som sa ustrážiť charakter postáv a myšlienky, a po mnohých kompromisoch v sebe (tie sú neoddeliteľnou súčasťou tvorby) verím, že som v cieľovej rovinke. Po tomto procese nasleduje ešte postprodukcia. Spoločne s Fedorom Blaščákom pripravujeme film pod pracovným názvom *!*, ktorý nadviaže na moje filmy *HLAS 98* (1999) a *Taká malá propaganda* (2001) a dotvorí „malú“ dokumentárnu trilógiu obdobia jedného „veľkého“ premiéra. Uchádzame sa o podporu v AVF, uvidíme, ako to tam dopadne.

kameraman Ján Duriš

Režisér Juraj Jakubisko ma požiadal o spoluprácu na historickom veľkofilme *Slovenská epopeja*. V lete minulého roku sme absolvovali prvé obhliadky. Túto jar začneme natáčať prvé zábery, ktoré budú slúžiť ako test na výber najvhodnejšej trikovkej technológie. Ako vedúci Ateliéru kameramskej tvorby a fotografie FTF VŠMU sa snažím aj v ére digitálnej kinematografie udržať pôvodnú koncepciu výučby mladých kameramanov. Dobrý kameraman musí poznať všetky technologické postupy, len tak bude schopný natočiť dobrý film. Snažím sa svojim študentom vysvetliť, že nie je dôležité, na čo natáčame, ale čo natáčame!

Francúzsko spoznáva Štefana Uhra

► Mariana Jaremková, Simona Nôtová

Vďaka spolupráci Slovenského filmového ústavu (SFÚ) s vydavateľstvom Malavida sa na frankofónny trh dostávajú ďalšie filmy zo zlatého fondu slovenskej kinematografie. Tentoraz tam na DVD vychádzajú štyri snímky Štefana Uhra aj poviedkový film **Dialóg 20 40 60**.

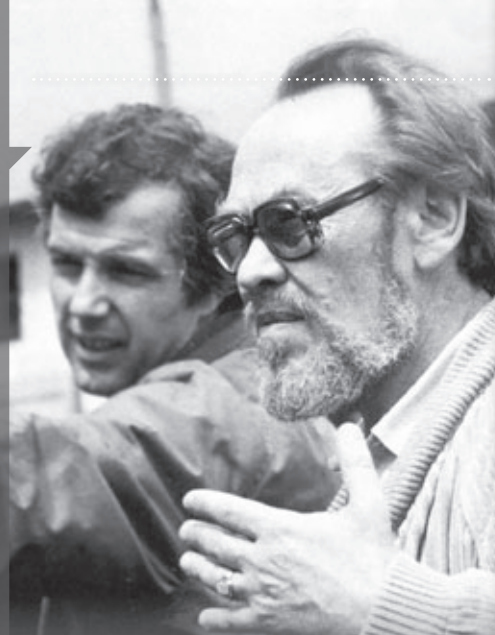
„Boli sme ohúrení ich kvalitou, aj keď vo Francúzsku nie sú známe,“ povedal Lionel Iturralde z vydavateľstva Malavida o vybraných slovenských filmoch pred vydaním prvej kolekcie DVD v roku 2010. „Sú to nesporne majstrovské diela. Charakterizuje ich celková vysoká kvalita, provokatívny tón, estetická a scenáristická dômyselnosť a takisto skutočnosť, že možnosť vidieť tieto filmy je stále menej.“

Po úspešnom uvedení už dvoch kolekcií DVD s filmami *Slnko v sieti* Štefana Uhra, *Boxer a smrť* Petra Solana, *Kristove roky*, *Vtáčkovia, siroty a blázni* Juraja Jakubiska – táto štvorica titulov vyšla ako prvá kolekcia – a *322*, *Obrazy starého sveta*, *Ružové sny*, *Ja milujem, ty miluješ* a *Papierové hlavy* Dušana Hanáka, ktoré vyšli v druhej kolekcií, siahlo francúzske vydavateľstvo Malavida po štyroch filmoch Štefana Uhra. Konkrétne po *Organe* (1964), ktorý sa odohráva počas existencie vojnovkej Slovenskej republiky, ďalej po adaptácii Tatarovej novely *Panna zázračnica* (1966), ľudovej balade *Tri dcéry* (1967) a tragikomickom príbehu *Keby som mal pušku* (1971). Tretiu kolekciu dopĺňa DVD s poviedkovým filmom *Dialóg 20 40 60* (1968), na ktorom pracovali traja režiséri a medzi nimi aj Peter Solan. Všetky filmy sú na DVD v pôvodnom znení s anglickými a francúzskymi titulkami a dopĺňa ich obsiahly sprievodný materiál v 16-stranovom booklete, ktorý obsahuje fotografie, profily tvorcov, rozhovory a recenzie filmov od etablovaných slovenských filmových historikov a kritikov. Upútajú aj obaly DVD, ktorým vydavateľstvo opäť venovalo veľkú pozornosť. Po *Slnku v sieti* sú tak vo Francúzsku, v Belgicku a vo Švajčiarsku dostupné aj ďalšie štyri Uhrove diela, ako i zaujímavý trojgeneračný pohľad na citové vzťahy muža a ženy.

Vydavateľstvo Malavida sa zameriava na nekomerčné európske diela. „V roku 2008 sme začali zbierať filmy z Českej republiky. Prirodzene sme sa obrátili

aj na slovenskú kinematografiu. Pri výbere nám radil český kritik, novinár a publicista Antonín Liehm. Takisto sme sa dali inšpirovať knihou *Le Cinéma Tchéque et Slovaque od Evy Zaoralovej a Jeana-Loupa Passeka, ktorá je studnicou informácií o týchto kinematografiách*,“ hovorí Lionel Iturralde. Slovenskí filmári sa tak ocitli napríklad v spoločnosti Jiřího Menzla, Ivana Passera, ale aj Andrzeja Wajdu či Luisa Buñuela.

Všetky DVD kolekcie vznikli v spolupráci so Slovenským filmovým ústavom (SFÚ). Vydané filmy prešli v rámci prioritného projektu SFÚ Systematická obnova audiovizuálneho dedičstva kompletnou obnovou a sú digitálne reštaurované. Viac informácií o edíciách európskych filmov vydavateľstva Malavida nájdete na www.malavidafilms.com a slovenské filmy na DVD z Malavidy ponúka aj predajňa Klapka.sk (www.klapka.sk). ◀

STANISLAV BARABÁŠ

► Nina Šilanová (filmová publicistka)

„Myslím si aj sám, že naše filmy nie sú obrazom našich schopností, že ich robíme pod svoje možnosti – inými slovami, nie sme takí hlúpi ako naše filmy,“ povedal Stanislav Barabáš v roku 1962 a jeho aforizmus sa zapísal do dejín slovenskej kinematografie. Vo februári uplynie 90 rokov od narodenia režiséra **Pieseň o sivom holubovi**, **Zvonov pre bosých** či **Krotkej**.

Stanislav Barabáš sa narodil 4. februára 1924 v obci Kalinka. Vyštudoval pražskú FAMU a režijnú kariéru začínal ako dokumentarista. V roku 1955 nakrútil dokumentárnu snímku *Za slobodu* s „oficiálnym“ výkladom Slovenského národného povstania. Barabáš nakrúcal i televízne inscenácie, krátkometrážne filmy a hry, na ktorých sa podieľal aj ako scenárista, a pôsobil ako redaktor Vojenského mesačníka v Československom armádnom štúdiu Praha či ako pomocný režisér Paľa Bielika pri filmoch *Štyridsaťštyri* (1957) a *Kapitán Dabač* (1959).

Z PONUKY PREDAJNE KLAPKA.SK:

DVD *Pieseň o sivom holubovi*, DVD *Zvonov pre bosých*, DVD *Boxset Slovenský film 60. rokov* (viac na www.klapka.sk)

Svojím hraným debutom *Pieseň o sivom holubovi* (1961) vniesol do slovenskej kinematografie nielen nový pohľad na zobrazovanie vojny, ale aj na samotnú formu rozprávania. Inovatívne prvky dávali tušieť vznik československej novej vlny. Barabášov film, nakrútený podľa scenára Alberta Marenčina a Ivana Bukovčana, zapôsobil netradičnou formou zobrazenia voľného cyklu poviedok a subjektívizáciou vojnových udalostí cez optiku malého chlapca Rudka. Za svoj debut získal Barabáš uznanie napríklad na festivale v Benátkach a film bol uvedený aj v súťaži o Zlatú palmu v Cannes.

Jeho druhým celovečerným filmom bola dráma z cirkusantského prostredia *Trio Angelos* (1963). Film o postupnom rozpade skupiny akrobatov sa opäť vyznačoval výraznými filmárskymi postupmi, nevšedným spôsobom rozprávania príbehu, využívaním opakujúcich sa hudobných motívov, netradičnou lyrikou a dôrazom na psychologizáciu postáv. Samotný človek zaujímal Barabáša viac ako hodnoverné zobrazenie historických udalostí. To sa prejavilo v jeho najznámejšom filme *Zvonov pre bosých* (1965), ktorým opäť tematizuje druhú svetovú vojnu. Snímka zachytáva síce komorne, ale presvedčivo extrémnu situáciu dvoch partizánov, snažiacich sa vrátiť späť k svojej jednotke, a zajatého nemeckého vojaka. Divácky úspešnou sa stala Barabášova satirická komédia *Tango pre medveďa* (1966). Svoju tvorbu na Slovensku režisér uzatvoril adaptáciou Dostojevského diela *Krotká* (1967). Napriek minimálnym dialógom dokázal cez postavy vyjadriť úzkosť a psychickú bolesť vekovo rozdielnych partnerov a cez vizuálnu stránku preniesť na diváka celú škálu ťaživých emócií.

V jednom z rozhovorov sa Barabáš vyjadril: „*Keby som žil na Slovensku a robil tu, donútil by som sa k násilium, k schizofrénii, k tomu, že by som si povedal: to, čo bolo, nebolo. Viem, že to znie, ako by mi šibalo, ale ja by som to dosiahol. Zaujímali by ma len skutočné problémy moderného sveta, pretože svet je nielen väčší ako Slovensko a nielen zaujímavejší, ale svet má skutočne vážne problémy – či táto planéta vôbec prežije.*“ V auguste 1968 Stanislav Barabáš emigroval. Vďaka filmárskym skúsenostiam sa mu podarilo etablovať v Nemecku, kde žil a tvoril až do svojej náhlej smrti v roku 1994. ◀

Deti a ticho

► Mariana Jaremková (filmová publicistka)

Cyklus autorských dokumentov **Slovenské kino**, na ktorom koprodukčne spolupracuje aj Slovenský filmový ústav, sa rozrástol o ďalšie dve časti, a teda aj o zaujímavé témy.

Po dieloch *Do naha* (r. D. Fabiánová), *Slovenská krčma* (r. P. Kerekes), *Duch v stroji* (r. R. Kirchhoff), *Kam zmizla slovenská princezná?* (r. D. Bustín), *Partizáni* (r. I. Ostrochovský, F. Fabián), *Jánošík* (r. L. Moravčíková-Chovanec), *Film a politika – perfidne obdobie* (r. L. Moravčíková-Chovanec), *Slzy a smiech – slzy cez smiech* (r. S. Jaško), *Ženy – od lásky k hnevu* (r. Z. Liová) a *Strach a napätie – o slovenský film* (r. M. Remo) odpremiérovala Slovenská televízia v januári na Dvojke časti *Hra na dieťa* (r. Marek Šulík) a *Neviditeľný hrdina* (r. J. Vojtek).

Režisér Marek Šulík si v dokumente *Hra na dieťa* zvolil k téme detských hrdinov a ich predstaviteľov adekvátne hravú štylizovanú formu. Aj keď od úvodných scén predznamenáva, že osudy (ne)hercov môžu byť niekedy rovnako pohnuté ako tie, ktoré „prežili“ vo filme. Ocitáme sa na kastingu, kde si tvorcovia vyberajú vhodného protagonistu do svojho filmu a zasiahne ich osud jedného z uchádzačov – popri ňom sa film stáva banalitou („Ten chlapec je z domova a ty ho ideš ťahať do nejakého debilného filmu.“). Odľahčenie prinášajú odborné poznámky interpretované deťmi, ktoré v dokumente stváňujú filmových teoretikov a napokon s nimi vedú aj dialóg o ich textoch.

Nie každá bývalá detská hviezda zostala pri tejto profesii, pre niektoré je to len životná epizóda, na ktorú spomínajú rozdielne. Zatiaľ čo niekomu pri-niesla chvíľky slávy, inému dost zmenila a skompli-

kovala život. Táto paralela medzi reálnym a filmovým nielen poukazuje na samotné využitie detskej figúry v slovenskom filme, ale vytvára aj zvedavý (nie však bulvárny) pohľad do života bývalých detských hercov, čo posúva tento diel za hranicu edukatívneho dokumentu (cyklus bude prezentovaný na stredných a vysokých školách humanitného zamerania).

Lahko filozofujúci pohľad si zvolil režisér Jaro Vojtek v časti *Neviditeľný hrdina*, ktorá je venovaná filmovému zvuku. Hluk a v opozícii ticho. Čo je pôsobivejšie? Vojtek intenzívne (a dokonca aj priamo „na placi“) diskutuje so zvukovým majstrom Dušanom Kozákom o funkcii zvuku a hudby v hranom i dokumentárnom filme. Spolu s nimi prezentuje svoje názory a skúsenosti celé spektrum respondentov – od zvukárov (pamätníkov aj príslušníkov mladej generácie) cez režisérov a hudobných skladateľov až po teoretikov (hoci „teoretizujúca“ časť je uvedená ľahko dešpektnou poznámkou, práve v nej sa hovorí o zásadnej premene, ktorou prešlo filmové umenie po nástupe zvuku). Vznikol tak veľmi živý, formálne mierne štylizovaný dokument, ktorý dokázal pútavo predstaviť zvuk v jeho rôznych podobách a funkciách. Zaujímavé sú najmä pasáže o funkcii filmovej hudby, o spolupráci skladateľa a režiséra aj to, za akých podmienok u nás filmová hudba vzniká. Filmová hudba je pritom téma, ktorá by si zaslúžila aj samostatný diel. ►

Vecne, bez fráz a s iróniou

► Rudolf Urc (filmový dramaturg a publicista)

Filmové týždenníky ako žáner spravodajského filmu sú dnes vzácnosťou. Na Slovensku sa o ne vo svojich zbierkach stará Slovenský filmový ústav (SFÚ), ktorý ich v spolupráci so spravodajskou televíziou TA3 uvádza v jej programe. V mesačníku *Film.sk* ich každý mesiac čitateľom približuje Rudolf Urc, ktorý v rokoch 1959 až 1960 pôsobil ako dramaturg Spravodajského filmu.

Jarné týždne roku 1963. Politická moc, ktorá sa čoraz viac zmieta vo vnútrostraníckych rozporoch a v ekonomických ťažkostiach, načas stráca kontrolu nad masovokomunikačnými prostriedkami. Po dlhom čase sa v oblasti publicistiky opäť zdorazňuje návrat k myšlienkam XX. a XXII. zjazdu sovietskych komunistov, čo znamená výzvu na naliehavé riešenie hospodárskych a sociálnych problémov.

To, že stranícka verchuška na Slovensku pripustila odchod filmového spravodajstva do Prahy, malo pre domácich autorov tú výhodu, že sa oslobodili spod kurately stranického sekretariátu na Hlbokej. Pražské prostredie nebolo ortodoxné a koncepcia spravodajstva sa približovala potrebám doby. Aj teoreticky sa tu o poslaní filmového spravodajstva uvažovalo až neuveriteľne odvážne a sebavedome. Výzvy ako „von do ostrého povetria“ alebo „odnes ide do tuhého“ nachádzame nielen v časopise *Film a doba* (č. 7/1963), ale aj v iných časopisoch.

Reportáže z jednotlivých pracovísk sa už nerealizujú „à la thése“, ale výzdy v sporení s konkrétnou, svojím spôsobom atraktívnou témou. Napríklad v Týždni vo filme č. 11/1963 sme svedkami nadľudského úsilia pri zabezpečení dodávky uhlia z Mostecká: aj s pomocou hliadok Verejnej bezpečnosti vytvorili „uhoľný most“, aby uhlie na žiadnom pracovisku nechýbalo. Alebo – na letisku v Ivánke zriadili rádiolokačné stredisko, aby lietadlá mohli pristávať aj za ťažkých poveternostných podmienok (č. 13). V č. 14 sa dozvedáme, že Transfúzna služba zriadila požadnú stanicu, ktorá prichádza za darcami krvi až k ich domovu. K jarným záberom Bratislavy (č. 16) patria aj rozkopané cesty, ktoré vedenie mesta sľúbilo opraviť. Komentátor si povzdychol: *Len aby to zas netrvalo celý rok!* Nesmelo a skusmo sa začína éra potravinových samoobslúh. Jednu z prvých zriadili v Bratislave blízko Manderláka (č. 17). A začína sa aj éra obalových krabíc z PVC. Už o rok sa takto bude plniť Pribináček aj iné mliečne výrobky a *rok utečie ako mlieko, vlastne ako voda* (č. 11). V Prahe sa konali majstrovstvá sveta v stolnom tenise. Všetko zlato síce „zhrabli“ Čiňania a Japonci, ale koncepcia snímky, výrazy tváre hráčov pred hrou, napätie, vynikajúca práca kameramanov – to všetko robí z tohto záznamu precíznou anatómiu športu (č. 17).

Snímky sú vecné, obrazovo presvedčivé, bez fráz a niekdajších patetických výziev. Spravodajcovia majú zmysel pre humor a ich komentáre bývajú neraz obohatené o vzácny dar irónie. Slovenskí tvorcovia túto „pražskú“ skúsenosť už v blízkej budúcnosti využijú pri koncipovaní vlastného spravodajstva. Zatiaľ sa však veľké a očakávané spoločenské témy v Týždni vo filme neobjavili. Budeme si musieť počkať... ►

FILMOVÉ TÝŽDENNÍKY NA TA3 – FEBRUÁR 2014

- 1. 2. – 13.30 hod. – Týždeň vo filme 10/1963 a 11/1963 (repríza 2. 2. o 15.30 hod.)
- 8. 2. – 13.30 hod. – Týždeň vo filme 12/1963 a 13/1963 (repríza 9. 2. o 15.30 hod.)
- 15. 2. – 13.30 hod. – Týždeň vo filme 14/1963 a 15/1963 (repríza 16. 2. o 15.30 hod.)
- 22. 2. – 13.30 hod. – Týždeň vo filme 16/1963 a 17/1963 (repríza 23. 2. o 15.30 hod.)

Zmena programu vyhradená!

Slovenské kino - Neviditeľný hrdina. FOTO: Hitchhiker Films

Študentské konfrontácie

Dňa 19. decembra sa na pôde Filmovej a televíznej fakulty VŠMU v Bratislave konal druhý ročník Študentských konfrontácií. Stretnutie sa uskutočnilo pod záštitou Agentúry na podporu vedy a výskumu č. APVV-0797-12 „Slovenská kinematografia po roku 1989“ v spolupráci s Katedrou audiovizuálnych štúdií (KAS) a ateliérmi dokumentárnej tvorby a hranej a televíznej réžie FTF VŠMU.

Zimná študentská konfrontácia bola primárne venovaná dokumentárnej tvorbe. Poslucháči 2., 3. a 4. ročníka KAS reflektovali vlnajúce bakalárske a magisterské snímky. Organizačne boli konfrontácie rozdelené do dvoch blokov, ktoré pozostávali z projekcie filmov, odbornej reflexie študentov a diskusie moderovanej pedagogičkami Katarínou Mišíkovou, Zuzanou Mojžišovou a Máriou Ferenčuhovou. Dopoludňajší blok tvorili tri tretiacke dokumenty – *Nosič* (r. Tereza Michalová), *Portrét lenivých mozgov* (r. Veronika Seppová), *Tele Vízia* (r. Ivana Hucíková) – a dva magisterské hrané filmy – *Checkpoint* (r. Adam Felix) a *Ivan a Sofia* (r. Slavomír Zrebný). Prvé tri filmy a analyticko-kritické postojie všetkých troch prezentujúcich študentiek vytvorili neblahý dojem nevydarených snímok. Diskusia sa však nemohla naplno rozvinúť, lebo chýbali autorky filmov aj ich pedagogické vedenie. Naproti tomu text Jána Plišnáka (k snímke *Checkpoint*) a príchod Martina Šulíka rozvinuli vtipno-absurdnú rozpravu o význame absurdna.

Druhý blok, vyhradený pre štyri piatacké dokumentárne diela – *Jonatán* (r. Róbert Rampáček), *Film ako dokument* (r. Marek Urban), *Tisíce modlitieb* (r. Tomáš Prištiak) a *Atómka* (r. Lena Hashimoto) –, bol z hľadiska diskusie živší a pestrejší. Azda najviac sa diskutovalo o Urbanom dokumente, čím film splnil zámer tvorcu, no zaiste k tomu prispela i autorova prítomnosť v sále. Podobné stretnutia sú potrebné a osožné pre obe strany. Otázka je, ako na ne prilákať viac študentov.

► **Pavla Rachelová** (študentka Katedry audiovizuálnych štúdií FTF VŠMU)

Nové/Dobré kino

Asociácia slovenských filmových klubov pripravila pre slovenských kinárov vzdelávací projekt Nové kino, ktorý štartuje už vo februári, uskutoční sa v niekoľkých mestách a potrvá až do novembra. Prihlásilo sa doň 42 kinárov z celého Slovenska a zúčastnené kiná získajú na záver certifikát Dobré kino. Pripravené semináre pokrývajú široké spektrum tém, ako sú praktická prevádzka kina, jeho dramaturgia, marketing, dramaturgia filmového festivalu a prehliadky, právne a ekonomické aspekty prevádzky, výstavná a galerijná činnosť, komunikácia na filmovom trhu atď. Prvý seminár sa uskutoční 13. februára v bratislavskom Kine Lumière. Aktuálne informácie budú publikované na stránke www.novekino.sk.

► jar

Vlani pribudlo 18 digitalizovaných kín

V roku 2013 bolo zdigitalizovaných ďalších osemnásť slovenských kín, všetky s podporou Audiovizuálneho fondu. Bratislavské kino Mladost a Artkino Metro v Trenčíne však ako prvé kiná na Slovensku získali podporu na digitalizáciu aj z programu MEDIA. Celkovo bolo k 31. decembru 2013 digitalizovaných technológiou D-Cinema 131 kinosál v 65 kinách, z toho 44 jednosálových. Podiel digitalizovaných kín je 44,83 percenta zo všetkých 145 evidovaných kín, letných kín a alternatívnych priestorov na Slovensku.

► miro

DOK.Incubator zvoláva tvorcov

Do 3. marca môžu záujemcovia poslať prihlášky na workshop DOK.Incubator, určený pre dokumentárne filmy v štádiu strihu. Skúsení profesionáli budú opäť usmerňovať tvorcov vybraných projektov pri práci na hrubom strihu, distribučnom pláne a PR stratégii ich diela. Prvé stretnutie účastníkov sa uskutoční od 18. do 25. mája v Krakove. V augustovom termíne bude program prebiehať v Bratislave a v októbri v Lipsku. Viac informácií je na www.dokincubator.net.

► dan

Creative Europe Desk Slovensko informuje

Koncom februára tohto roku budú uzávierky podprogramov, ktoré sú najaktuálnejšie pre slovenské subjekty v audiovizii – producentov, distribútorov a filmové festivaly:

– Vývoj jednotlivých projektov (Výzva EAC/S30/13), prvá uzávierka 28. februára 2014 (druhá uzávierka 6. júna 2014).

– Výberová podpora distribúcie (Výzva EAC/S22/13), prvá uzávierka 28. februára 2014 (druhá 2. júla 2014).

– Podpora uvádzania európskych audiovizuálnych diel v televíznych programoch (Výzva EAC/S24/13), prvá uzávierka 28. februára 2014 (druhá 13. júna 2014).

– Podpora filmových festivalov (EAC/S32/13), uzávierka 28. februára 2014 (pre festivaly, ktoré sa začínajú medzi 1. májom a 31. októbrom 2014; druhá uzávierka je 4. júla 2014 – pre festivaly, ktoré sa začínajú medzi 1. novembrom 2014 a 30. aprílom 2015).

Kancelária Creative Europe Desk Slovensko organizuje sériu špecializovaných prezentácií zmien v jednotlivých schémach – v januári sme už absolvovali prezentácie pre distribútorov (9. januára) a filmové festivaly (20. januára), 6. februára plánujeme prezentáciu pre producentov. Uskutoční sa o 11.00 v bratislavskom Kine Lumière (kinosála 2).

Najdôležitejšie zmeny v schéme Podpora jednotlivých projektov: Spoločnosti, ktoré o podporu žiadajú, musia preukázať, že existujú minimálne rok a ako väčšinový producent produkovali oprávnené audiovizuálne dielo, distribuované v komerčnej distribúcii v období dvoch rokov pred uverejnením výzvy. Projekty, ktoré žiadajú o podporu v schéme, musia byť buď animované (minimálna dĺžka 60 minút) a určené primárne pre kiná, alebo musí ísť o diela pre TV s dĺžkou minimálne 90 minút (hrané diela), 24 minút (animované diela), 50 minút (dokumentárne diela, v prípade seriálu musí mať jeden diel minimálne 25 minút). Diela sa môžu začať nakrúcať najskôr 8 mesiacov od dátumu podania žiadosti. Sumy podpory sú fixné: 55 000 eur (animované filmy), 25 000 eur (dokumentárne filmy), 30 000 eur (hrané filmy s rozpočtom do 1,5 milióna eur) a 50 000 eur (hrané filmy s roz-

počtom vyšším ako 1,5 milióna eur). Pritom môže ísť maximálne o 50 percent z celkového rozpočtu.

► vs

Aktuálne uzávierky

Dňa 28. mája 2014 budú po 25. raz udelené národné ceny Igric a tvorivé prémie za audiovizuálnu tvorbu roku 2013. Ceny Slovenského filmového zväzu, Únie slovenských televíznych tvorcov a Literárneho fondu sa vzťahujú na kategórie: hraná filmová tvorba pre kiná, televízna dramatická tvorba, animovaná tvorba, filmová a televízna dokumentárna tvorba, ženský a mužský herecký výkon. Tvorivé prémie budú udelené aj v kategóriách ostatná filmová a televízna tvorba a audiovizuálna teória a kritika. Štatút súťaže je zverejnený na webe – www.igric.sk, <http://ustt.weebly.com>. Audiovizuálne diela môžu prihlásiť producentské centrá, výrobcovia filmov, distribútori, výbory a členovia profesionálnych a umeleckých združení, jednotlivci, televízie, školy umeleckého zamerania, členovia poroty. Do súťaže sa v rámci zverejnených kategórií dajú prihlásiť aj študentské filmy. Prihlášky treba zasielať v termíne **od 27. januára do 28. februára 2014**. Súťažné diela možno nechať na vrátnici SFÚ, Grösslingová 32, Bratislava, s označením 25. Igric 2014. Počas udeľovania Igricov budú už tradične vyhlásené aj výsledky ankety novinárov – 22. ceny slovenskej filmovej kritiky.

► švr

► www.csfilm.cz, www.filmpost.cz

Televízia českých a slovenských filmov Slovenské pondelky 2014

3. február 2014

20.00 ► *Iná láska*, r. D. Trančík, 1985, 72 min.
22.00 ► *Slnko v sieti*, r. Š. Uher, 1962, 90 min.

10. február 2014

20.00 ► *Smoliari*, r. D. Kodaj, 1978, 88 min.
22.00 ► *Traja svedkovia*, r. P. Bielik, 1968, 108 min.

17. február 2014

20.00 ► *Červené víno I*, r. A. Lettrich, 1976, 76 min.
22.00 ► *Šerif za mrežami*, r. D. Plichta, 1965, 93 min.

24. február 2014

20.00 ► *Červené víno II*, r. A. Lettrich, 1976, 75 min.
22.00 ► *Archimedov zákon*, r. A. Lettrich, 1964, 86 min.

Zmena programu vyhradená!

KINO LUMIÈRE VO FEBRUÁRI: Lumière je kino pre fajnšmekrov

Ak pôjdeme po spoločenských faktoroch, udrie do očí predovšetkým stretnutie troch slovenských titulov týkajúcich sa kresťanstva a jeho meniacich sa podôb a funkcií. Či je to vec náhody, alebo reakcia na to, že slovenský katolicizmus, ktorý zanovito zachováva poker face vo vzťahu k vojnovému slovenskému štátu, začína vo vzťahu k súčasnosti znova aktívne vstupovať do politiky, je vlastne jedno. Rozhodne táto trojkombinácia ponúka pohľady z troch rôznych uhlov. Pokusu presadiť prvky latinskoamerické teológie slobody v domácej obmene a od gruntu venoval Ladislav Kaboš portrét „farára v montérkách“ *Všetky moje deti* z prostredia slovenského tretieho sveta, rómskej osady. Na obdobný pokus, tentoraz v najvyšších kruhoch cirkevnej hierarchie, a na jeho výsledok zamerala Oľga Záblická dokument *Arcibiskup Bezák Zbohom...*, kde vystihuje obsah aj postoj už názvom. Nad touto brizantnou zmesou klenie oblúk *Krehká identita* Zuzany Piussi, ktorá v koncepcie suverénnej reportáži zo sociopsychologického konglomerátu dnešného slovenského tradicionalizmu, konzervativizmu, národovectva a nacionalizmu od jeho dojemných až po suterénne a fiškálske polohy naznačuje, prečo je naša prítomnosť taká, aká je.

Ak pôjdeme po téme filmu ako umenia, je udalostou roka *Nymfomanka I*, kde v polohe trierovskej provokácie chápvavý psychoterapeutický spovedník vedie protagonistku rôznymi fázami jej teatra Erosu mundi ako dominantnej hnacej sily k poznaniu a kde sa spoza tváre mladej stareny škerí už Tanatos ako približujúca sa konečná. Či to potvrdí druhá časť, neviem. Ako antipód vystupuje Kechicheov *Život Adèle*, oslava vitality, francúzskeho savoir vivre, plná významonosných farieb, mnohohranný obraz zákonitej krivky spoločensky podmieneného rozpadu lásky.

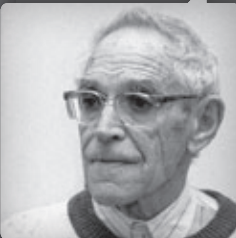
Dramaturgickým činom mesiaca je pre mňa návrat k zabúdanému Sergejovi Paradzanovovi, „Arménovi, ktorý sa narodil v Gruzínsku a sedel v ruských krimináloch za ukrajinský nacionalizmus“. Emir Kusturica pokladá jeho *Tiene zabudnutých predkov* za najvýznamnejší film, aký podnes vznikol. Pre mňa je to fascinujúci orkán obrazov a farieb, lyrické oratórium, kde etnografické prerastá do magickej mytológie. Ďalšie dva filmy z trojice, *Legenda o Suramskej pevnosti* a *Farba granátového jablka*, korenia v orientálnej histórii a oslovia najmä diváka otvoreného netradičnej poetike. Ale veď práve takým je Kino Lumière určené, nie? **▲**

POZN. RED.: Pôvodne mali byť všetky tri slovenské filmy uvedené vo februárovom programe, ale distribučnú premiéru titulu *Arcibiskup Bezák Zbohom...* nečakane presunuli na marec.

KINO
LUMIÈRE

odporúča
filmový publicista
Pavel Branko

KINO
SLOVENSKEHO
FILMOVÉHO
ÚSTAVU

ŠPÍTÁLSKA UL. 4
BRATISLAVA

- 1. 2.
Čo keby sme žili spoločne?, r. S. Robelin, Fran./Nem., 2011, 96' (D) (16.00, K1)
Dozvuky, r. W. Pasikowski, Pol./Hol./Rus./SR, 2012, 107' (V) (16.30, K2)
12 rokov otrokom, r. S. McQueen, USA, 2013, 134' (D) (18.00, K1)
Epizóda zo života zberača železa, r. D. Tanovič, BaH/Fran./Slovin./Tal., 2013, 75' (V) (18.30, K2)
Láska, r. M. Haneke, Fran./Nem./Rak., 2012, 125' (V) (20.15, K2)
Nymfomanka I, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 118' (D) (20.30, K1)
► 2. 2.
Špinavý trik, r. D. O. Russell, USA, 2013, 129' (D) (17.30, K1)
Láska, r. M. Haneke, Fran./Nem./Rak., 2012, 125' (V) (18.00, K2)
12 rokov otrokom, r. S. McQueen, USA, 2013, 134' (D) (20.00, K1)
Kapitál, r. Costa-Gavras, Fran., 2012, 114' (V) (20.30, K2)
► 3. 2.
Eiðžanika, r. Š. Imamura, Jap., 1981, 144' (V) (17.30, K2)
12 rokov otrokom, r. S. McQueen, USA, 2013, 134' (D) (17.45, K1)
Špinavý trik, r. D. O. Russell, USA, 2013, 129' (D) (20.15, K1)
Hon, r. T. Winterberg, Dán., 2012, 111' (V) (20.30, K2)
► 4. 2.
Veľká nádhera, r. P. Sorrentino, Tal./Fran., 2013, 142' (D) (17.30, K1)
Adelheid, r. F. Vláčil, ČSSR, 1969, 98' (V) (18.00, K2)
Kapitál, r. Costa-Gavras, Fran., 2012, 114' (V) (20.00, K2)
Nymfomanka I, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 118' (D) (20.30, K1)
► 5. 2.
Kandidát, r. J. Karásek, SR/ČR, 2013, 106' (D) (18.00, K1)
Control, r. A. Corbijn, VB, 2007, 122' (V) (18.15, K2)
Nymfomanka I, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 118' (D) (20.15, K1)
Kapitál, r. Costa-Gavras, Fran., 2012, 114' (V) (20.30, K2)
► 6. 2.
Nymfomanka I, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 118' (V) (17.30, K2)
Len 17, r. F. Ozon, Fran., 2013, 94' (D) (18.00, K1)
Ďakujem, dobre, r. M. Prikler, SR, 2013, 134' (V) (20.00, K2)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (20.30, K1)
► 7. 2.
Len 17, r. F. Ozon, Fran., 2013, 94' (D) (16.00, K1)
Cézar musí zomrieť, r. P. Tavianí, V. Tavianí, Tal., 2012, 76' (V) (17.00, K2)
Nymfomanka I, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 118' (D) (18.00, K1)
Zamatoví teroristi, r. P. Pekarčík, I. Ostrochovský, P. Kerekes, SR/ČR/Chor., 2013, 87' (V) (18.30, K2)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (20.15, K1)
Control, r. A. Corbijn, VB, 2007, 122' (V) (20.30, K2)
► 8. 2.
Nymfomanka I, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 118' (V) (16.00, K2)
Kandidát, r. J. Karásek, SR/ČR, 2013, 106' (D) (16.30, K1)
Epizóda zo života zberača železa, r. D. Tanovič, BaH/Fran./Slovin./Tal., 2013, 75' (V) (18.15, K2)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (18.30, K1)
Pozícia dieťaťa, r. C. P. Netzer, Rum., 2012, 112' (V) (20.00, K2)
Veľká nádhera, r. P. Sorrentino, Tal./Fran., 2013, 142' (D) (20.45, K1)
► 9. 2.
Nymfomanka I, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 118' (V) (16.00, K2)
Čo keby sme žili spoločne?, r. S. Robelin, Fran./Nem., 2011, 96' (D) (16.30, K1)
Rozchod Nadera a Simin, r. A. Farhadi, Irán, 2011, 123' (V) (18.30, K2)
Babie leto, r. G. Dezorz, SR/ČR, 2013, 90' (D) (18.45, K1)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (20.30, K1)
Persepolis, r. V. Paronnaud, M. Satrapi, Fran., 2007, 95' (V) (20.45, K2)
► 10. 2.
Persepolis, r. V. Paronnaud, M. Satrapi, Fran., 2007, 95' (V) (17.30, K2)
Nymfomanka I, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 118' (D) (18.00, K1)
Bedári, r. J.-P. Le Chanois, Fran./Nem./Tal., 1958, 194' (V) (19.30, K2)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (20.15, K1)

- 11. 2.
Veľká nádhera, r. P. Sorrentino, Tal./Fran., 2013, 142' (V) (17.45, K2)
Nymfomanka I, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 118' (D) (18.00, K1)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (20.15, K1)
Tiene zabudnutých predkov, r. S. Paradžanov, ZSSR, 1964, 92' (V) (20.30, K2)
► 12. 2.
Nymfomanka I, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 118' (V) (17.30, K2)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (17.30, K1)
► 13. 2.
Všetky moje deti, r. L. Kaboš, SR/ČR, 2013, 90' (D) (16.15, K1)
Na konci s dychom, r. J.-L. Godard, Fran., 1960, 85' (V) (18.00, K2)
Nymfomanka I, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 118' (D) (18.00, K1)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (20.15, K1)
► 14. 2.
Klauni, r. V. Tauš, ČR/Fin./Lux./SR, 2013, 121' (D) (16.00, K1)
Nymfomanka I, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 118' (V) (16.00, K2)
Špinavý trik, r. D. O. Russell, USA, 2013, 129' (D) (18.15, K1)
Všetky moje deti, r. L. Kaboš, SR/ČR, 2013, 90' (V) (18.30, K2)
Angel, r. F. Ozon, Bel./Fran./VB, 2006, 137' (V) (20.15, K2)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (20.40, K1)
► 15. 2.
Kapitál, r. Costa-Gavras, Fran., 2012, 114' (V) (16.00, K2)
Vlk z Wall Street, r. M. Scorsese, USA, 2013, 180' (D) (17.00, K1)
Nymfomanka I, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 118' (V) (18.00, K2)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (20.15, K1)
Všetky moje deti, r. L. Kaboš, SR/ČR, 2013, 90' (V) (20.30, K2)
► 16. 2.
Všetky moje deti, r. L. Kaboš, SR/ČR, 2013, 90' (V) (17.30, K2)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (18.00, K1)
Veľká nádhera, r. P. Sorrentino, Tal./Fran., 2013, 142' (V) (19.30, K2)
12 rokov otrokom, r. S. McQueen, USA, 2013, 134' (D) (20.15, K1)
► 17. 2.
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (17.30, K1)
Všetky moje deti, r. L. Kaboš, SR/ČR, 2013, 90' (V) (17.50, K2)
Vanina Vanini, r. R. Rossellini, Tal./Fran., 1961, 107' (V) (20.15, K2)
► 18. 2.
Pozícia dieťaťa, r. C. P. Netzer, Rum., 2012, 112' (D) (18.00, K1)
Farba granátového jablka, r. S. Paradžanov, ZSSR, 1968, 69' (V) (18.30, K2)
Všetky moje deti, r. L. Kaboš, SR/ČR, 2013, 90' (V) (20.00, K2)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (20.30, K1)
► 19. 2.
Všetky moje deti, r. L. Kaboš, SR/ČR, 2013, 90' (V) (17.00, K2)
Nymfomanka I, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 118' (D) (18.00, K1)
Cézar musí zomrieť, r. P. Tavianí, V. Tavianí, Tal., 2012, 76' (V) (19.00, K2)
Nymfomanka I, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (20.15, K1)
Zamatoví teroristi, r. P. Pekarčík, I. Ostrochovský, P. Kerekes, SR/ČR/Chor., 2013, 87' (V) (20.30, K2)
► 20. 2.
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (18.00, K1)
Mój priateľ Ivan Lapšin, r. A. German, ZSSR, 1984, 95' (V) (18.15, K2)
Rozchod Nadera a Simin, r. A. Farhadi, Irán, 2011, 123' (V) (20.15, K2)
Futurologický kongres, r. A. Folman, Izrael/Nem./Pol./Lux./Fran./Bel., 2013, 120' (D) (20.30, K1)
► 21. 2.
Nymfomanka I, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 118' (D) (16.00, K1)
Veľká nádhera, r. P. Sorrentino, Tal./Fran., 2013, 142' (V) (16.00, K2)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (18.15, K1)
Krehká identita, r. Z. Piussi, SR/ČR, 2012, 70' (V) (18.40, K2)
Red Road, r. A. Arnold, VB/Dán., 2006, 113' (V) (20.00, K2)
Futurologický kongres, r. A. Folman, Izrael/Nem./Pol./Lux./Fran./Bel., 2013, 120' (D) (20.30, K1)

► 22. 2.

Jasminine slzy, r. W. Allen, USA, 2013, 98' (D) (16.00, K1)
Nymfomanka I, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 118' (v) (16.15, K2)
Futurologický kongres, r. A. Folman, Izrael/Nem./Pol./Lux./Fran./Bel., 2013, 120' (D) (18.00, K1)
Kauza Cervanová, r. R. Kirchhoff, SR/ČR, 2013, 100' (v) (18.30, K2)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (20.30, K1)
Red Road, r. A. Arnold, VB/Dán., 2006, 113' (~) (20.45, K2)

► 23. 2.

Futurologický kongres, r. A. Folman, Izrael/Nem./Pol./Lux./Fran./Bel., 2013, 120' (D) (17.30, K1)
Nymfomanka I, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 118' (v) (18.00, K2)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (20.15, K1)
Můj pes Killer, r. M. Fornay, SR/ČR, 2013, 90' (v) (20.30, K2)

► 24. 2.

Mniška, r. G. Nicloux, Fran./Nem./Bel., 2013, 114' (v) (17.30, K2)
Futurologický kongres, r. A. Folman, Izrael/Nem./Pol./Lux./Fran./Bel., 2013, 120' (D) (18.00, K1)
Bedáři, r. R. Hossein, Fran., 1982, 180' (~) (19.30, K2)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (20.30, K1)

► 25. 2.

Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (D) (18.00, K1)
Legenda o Suramskej pevnosti, r. S. Paradžanov, D. Abasidze, ZSSR, 1984, 83' (~) (18.15, K2)
Mniška, r. G. Nicloux, Fran./Nem./Bel., 2013, 114' (v) (20.00, K2)
Futurologický kongres, r. A. Folman, Izrael/Nem./Pol./Lux./Fran./Bel., 2013, 120' (D) (20.30, K1)

► 26. 2.

Futurologický kongres, r. A. Folman, Izrael/Nem./Pol./Lux./Fran./Bel., 2013, 120' (D) (18.00, K1)
Jesenné záhrady, r. O. Ioseliani, Fran./Tal./Rus., 2006, 117' (~) (18.15, K2)
Muse – Live in Rome Olympic Stadium, r. M. Askem, Tal., 2013, 120' (D) (20.30, K1)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (v) (20.30, K2)

► 27. 2.

Slnko v sieti, r. Š. Uher, ČSSR, 1962, 90' (D) (18.00, K1)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (v) (18.15, K2)
Atomic Age, r. H. Klotz, Fran., 2012, 67' (v) (20.30, K2)

► 28. 2.

Jesenné záhrady, r. O. Ioseliani, Fran./Tal./Rus., 2006, 117' (~) (16.30, K2)
Velká nádhra, r. P. Sorrentino, Tal./Fran., 2013, 142' (D) (17.00, K1)
Atomic Age, r. H. Klotz, Fran., 2012, 67' (v) (19.00, K2)
Vlk z Wall Street, r. M. Scorsese, USA, 2013, 180' (D) (20.00, K1)
Nymfomanka II, r. L. von Trier, Dán./Nem./Fran./Bel., 2013, 124' (v) (20.30, K2)

► (ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!)

pozn.: (~) – projekcia z 35 mm kópie /
 (D) – digitálne projekcie / (v) – blu-ray projekcie

Digitalizáciu Kina Lumière finančne podporil Audiovizuálny fond
 v rámci komplexného projektu, realizovaného vďaka finančnej podpore
 predsedu vlády Slovenskej republiky.

FEBRUÁR 2014

2. 2. 1944 **Eugen Gindl** – scenárista, publicista
3. 2. 1924 **Viera Polakovičová** – režisérka, dokumentaristka (zomrela 8. 7. 2009)
4. 2. 1924 **Stanislav Barabáš** – režisér (zomrel 1. 8. 1994)
6. 2. 1914 **Emil Adamík** – herec (zomrel 2. 4. 1992)
6. 2. 1944 **Helena Húsková** – herečka
12. 2. 1934 **Júlia Morvicová** – kostymérka
13. 2. 1944 **Ján Zeman** – režisér (zomrel 19. 11. 2010)
17. 2. 1924 **Jozef Palka** – televízny a divadelný režisér (zomrel 3. 2. 1982)
18. 2. 1929 **Ján Loučičan** – vedúci výroby (zomrel 21. 6. 2001)
19. 2. 1929 **Jindro Vlach** – kameraman, režisér (zomrel 7. 9. 2004)
20. 2. 1904 **Alexander Kautnik** – herec (zomrel 1. 2. 1988)
27. 2. 1934 **Anton Mrvečka** – herec (zomrel 20. 4. 1985)
28. 2. 1944 **Imre Boráros** – herec

zdroj: Kalendár filmových výročí 2014 ▪ Interná publikácia Slovenského filmového ústavu (SFÚ)
 ► zostavila **Renáta Šmatláková**

FILMOVÉ FESTIVALY A PREHLIADKY NA SLOVENSKU V ROKU 2014

Festival Azyl – festival minútových a päťminútových filmov

(9. ročník, festival je počas celého roka na <http://festival.azyl.sk>)

Festival je členom Svetovej asociácie minútových filmov. Primárne sa zameriava na minútové filmy, ale má aj sekciu filmov do 5 minút. Okrem toho každoročne robí súťaž Reklama na život, minútový formát pre stredo európskych tvorcov. S touto súťažou sú spojené aj workshopy v Prahe, Bratislave a Budapešti. Prihlasovanie filmov je možné do októbra 2014.

► **KONTAKT:** Gregor Multimédia a Nadácia Azyl, Panenská 13, 811 03 Bratislava
 tel.: +421 911 898170, e-mail: festival@azyl.sk, <http://festival.azyl.sk>

4 živly: filmový seminár

(3. a 16. ročník, 28. 2. – 2. 3. 2014 a 5. – 10. 8. 2014, Banská Štiavnica)

Filmový seminár 4 živly je jedným z mála vzdelávacích podujatí v oblasti audiovizie na Slovensku a má najdlhšiu tradíciu. Je zameraný na kinematografiu, rôznorodosť jej foriem a médií. Seminár prináša celovečerné a krátke filmy, dokumenty, animované snímky a 16 mm filmy. Od roku 2012 sa organizuje zimná aj letná verzia seminára.

► **KONTAKT:** OZ štyri živly, Novackého 2, 841 05 Bratislava
 tel.: +421 905 199428, e-mail: 4zivly@gmail.com, 4zivly@4zivly.sk, www.4zivly.sk

French Film Week – Týždeň francúzskeho filmu

(1. ročník, 6. – 12. 3. 2014, Bratislava a ďalšie slovenské mestá)

Týždeň francúzskeho filmu je podujatie koncipované ako nesúťažná prehliadka celovečerných francúzskych filmov. Jeho prvý ročník sa bude konať v Bratislave od 6. do 12. marca v kine Film Europe a následne v kinách ďalších slovenských miest. Akciu organizuje Francúzsky inštitút na Slovensku a mediálna spoločnosť Film Europe. Prehliadka ponúkne takmer 20 filmov súčasnej francúzskej produkcie a niektoré z nich v slovenskej distribučnej premiére. Ide o filmy vysoko hodnotené divákmi i kritikou a mnohé z nich boli uvedené na najvýznamnejších európskych festivaloch (MFF Cannes, Berlinale a iné).

► **KONTAKT:** Film Europe Media Company, Matúškova 10, 831 01 Bratislava
 tel.: +421 911 313693, email: eva.ujlakyova@filmeurope.eu (Eva Ujlakyová), www.filmeurope.sk

Medzinárodný filmový festival Febiofest

(21. ročník, Bratislava: 21. – 27. 3. 2014 / Trnava, Trenčín, Martin, Banská Bystrica, Prievidza, Prešov, Kežmarok: 28. 3. – 17. 4.)

MFF Febiofest je podujatie, ktoré ponúka veľký a otvorený priestor na prezentáciu a konfrontáciu slovenskej a českej hranej, dokumentárnej i animovanej tvorby. Aktuálny Febiofest predstaví už 2. ročník súťaže krátkych filmov V4. Tento putovný celoslovenský festival pravidelne prináša aj profilové sekcie významných osobností európskej a svetovej kinematografie, sekcie venované národným kinematografiám susedných štátov a výber z najúspešnejších titulov svetovej kinematografie, ocenených na najvýznamnejších medzinárodných festivaloch.

► **KONTAKT:** Asociácia slovenských filmových klubov, Brnianska 33, 811 04 Bratislava
 tel.: +421 2 54652018, e-mail: asfk@asfk.sk, www.febiofest.sk

CINEAMA – celoštátna postupová súťaž amatérskej filmovej tvorby

(22. ročník, 6. – 8. 6. 2014, Bratislava)

Ide o každoročnú celoštátnu postupovú súťaž, v ktorej autori prihlasujú svoje filmy najprv do základného, okresného kola, potom, ak uspeli, prechádzajú do krajského a napokon až do celoštátneho kola – to sa uskutoční v júni v Bratislave. Nižšie kolá sa konajú po celom Slovensku od marca do apríla. Každoročne je prihlásených viac ako 100 filmov rozličných žánrov a tematického zamerania, rôznej dĺžky, od autorov rôznych vekových kategórií. Súťaž nie je tematicky vymedzená, autori si obsah filmu vyberajú sami. Uzávierka prihlasovania filmov do celoštátneho kola je 15. 4. 2014.

► **KONTAKT:** Národné osvetové centrum, Nám. SNP 12, 812 34 Bratislava
 tel.: +421 2 20471245, e-mail: zuzana.skoludova@nocka.sk (Zuzana Školudová), www.nocka.sk

Medzinárodný festival lokálnych televízií

(20. ročník, 11. – 14. 6. 2014, Košice)

Každoročný Medzinárodný festival lokálnych televízií je jediný svojho druhu v Európe. Festival má niekoľko častí. V sekcii lokálnych televízií, produkčných spoločností a mladých autorov sa odovzdáva hlavná cena Zlatý žobrák. Druhou časťou je Košický filmový festival – výber najzaujímavejších filmov z celej Európy, ktoré diváci v bežných kinách nenájdu. Napokon sa v rámci festivalu organizujú pracovné stretnutia a sprievodné kultúrne podujatia pod názvom Esencia Košíc. Filmy je možné prihlásiť do 25. 4. 2014.

► **KONTAKT:** Nadácia City TV, Medzinárodný festival lokálnych televízií, Jesenského 12, 040 01 Košice
tel.: +421 905 966649, e-mail: festival@festival.sk, www.festival.sk

Medzinárodný festival animovaného filmu Fest Anča

(7. ročník, 18. – 22. 6. 2014, Žilina)

Fest Anča nie je iba klasickou prehliadkou filmov v kinosále, ale multimediálnym open-air podujatím, kde sú filmy dopĺňané živou hudbou, performance, workshopmi, seminármi, koncertmi a výstavou. Alternatívny priestor kultúrneho centra Stanica Žilina-Záriečie spoluplytvára nevsednú atmosféru, kde sa prirodzene nadväzujú medzinárodné kontakty a zároveň búrajú múry medzi publikom a profesionálmi. O piatich hlavných cenách Anča Award, Anča Student Award, Anča Music Video Award, Anča Kids Award, Anča Slovak Award rozhodujú trojčlenné medzinárodné poroty. Okrem jedinečného filmového programu sa počas festivalu odohráva aj bohatý program pre filmových profesionálov. Prihlasovanie filmov je možné do 10. 3. 2014.

► **KONTAKT:** Fest Anča, International Animation Festival, Krížna 10, 811 07 Bratislava
tel.: +421 949 453725, e-mail: eva@festanca.eu (Eva Pavlovičová), www.festanca.sk

Medzinárodný filmový festival Art Film Fest

(22. ročník, 20. – 28. 6. 2014, Trenčianske Teplice, Trenčín)

Art Film Fest ponúka rozsiahly priestor na prezentáciu diel najnovšej svetovej kinematografie, významných titulov filmovej histórie a v neposlednom rade i bilančne rozsiahlu prehliadku snímok slovenského audiovizuálneho prostredia za ostatný rok. Festival sa bude konať bez prerušenia už 22. rok. Filmy sa môžu na festival prihlásiť do 15. 3. 2014.

► **KONTAKT:** Forza/Art Film Fest, budova Omnipolis – 7. poschodie, Trnavská cesta 100/II, 821 04 Bratislava
tel.: +421 2 20855100, e-mail: info@artfilmfest.sk, www.artfilmfest.sk

Bažant Kinematograf – letné filmové premietania pod holým nebom

(predbežne 20. 6. – 15. 9. 2014, vyše 30 miest na Slovensku)

Bažant Kinematograf je putovná filmová prehliadka, ktorá sa koná od roku 2003. Počas letných mesiacov sa po celom Slovensku premieta z dvoch „retroautobusov“ vybavených na profesionálne premietanie 35 mm filmov päť slovenských a/alebo českých filmov. Projekcie sa konajú pod holým nebom, prevažne na námestiach v historických centrách väčších miest. Zastávky trvajú 4 až 5 dní a každý večer sa premieta jeden krátky a jeden celovečerný film. Podujatie predstavuje nové a pripomína aj staršie snímky. Vo všetkých prípadoch ide o tituly, ktoré už majú za sebou distribúciu v tradičných kinách. Vstup na všetky projekcie je voľný. Od roku 2014 sa predpokladá možnosť projekcie DVD a blu-ray nosičov a samostatná viacyždňová programová časť letných premietaní na Magio pláži v Bratislave a v Košiciach.

► **KONTAKT:** Kinematograf, s. r. o., Grösslingová 63, 811 09 Bratislava
tel.: +421 905 639429, e-mail: info@kinematograf.sk, www.kinematograf.sk

HAH (Hraný amatérsky humor) – celoslovenský festival krátkych (do 7 min.) humorných filmov s účasťou českých filmových amatérov

(24. ročník, 25. – 27. 7. 2014, Dolná Strehová)

Filmový festival HAH je prehliadkou krátkych videofilmov zameraných na humor, spoločenskú satiru, paródiu a filmové gagy. Prezentuje tvorbu slovenských a českých filmových amatérov. Prehliadka má súťažný charakter, súbežne ju hodnotia diváci aj porota. Víťazi získavajú Zlatú, Striebornú a Bronzovú rúru. Festival je zároveň tvorivým stretnutím filmových amatérov, kde získavajú praktické skúsenosti a možnosť vlastnej sebarealizácie pri natáčaní krátkych humorných filmov. Prihlasovať filmy je možné do 1. 7. 2014.

► **KONTAKT:** Hontiansko-ipeľské osvetové stredisko, Nám. A. H. Škultétyho 5, 990 01 Veľký Krtíš
tel.: +421 47 4831465, e-mail: hios@h-ios.sk, www.facebook.com/HAHfestival

UNICA 2014 – svetový festival a kongres neprofesionálneho filmu

(76. ročník, 23. – 30. 8. 2014, Piešťany)

Koná sa každoročne a ide o medzinárodnú súťaž, do ktorej národné zväzy členských krajín UNICA prihlasujú svoje kolekcie filmov. Každá krajina má pridelených 60 minút. Súťažia nielen národné kolekcie, ale aj filmy jednotlivci, približne 120 súťažných

filmov rôznych žánrov a tematického zamerania, rôznej dĺžky, od autorov rozličných vekových kategórií. Súťaž nie je tematicky vymedzená, autori z asi 36 krajín si obsah filmu volia sami. Hodnotí ich sedemčlenná medzinárodná porota. Súťaž sa o zlatú, striebornú a bronzovú medailu UNICA. Uzavierka na prihlasovanie filmov je 30. 5. 2014, prijímajú sa len národné kolekcie zaslané národnými zväzmi.

► **KONTAKT:** Národné osvetové centrum/Slovenská sekcia UNICA, Nám. SNP 12, 812 34 Bratislava
tel.: +421 2 20471245, e-mail: zuzana.skoldova@nocka.sk (Zuzana Školudová), www.nocka.sk

Projekt 100 – putovná filmová a edukatívna prehliadka

(20. ročník, september – december 2014, približne 60 miest na Slovensku)

Projekt 100 je najväčšia putovná edukatívna prehliadka na Slovensku. Každoročne v termíne od začiatku septembra do konca decembra predstavuje divákovi po celom Slovensku výber desiatich výnimočných filmových diel svetovej kinematografie, príležitostne obohatený o krátke slovenské diela či špeciálne uvedenia. Podstatou prehliadky je prezentácia mimoriadnych filmov zo zlatého fondu svetovej kinematografie v konfrontácii s najnovšími dielami tvorcov, ktorí získavajú ocenenia na najprestížnejších filmových festivaloch, ako MFF Cannes, MFF Benátky, MFF Berlinalo atď.

► **KONTAKT:** Asociácia slovenských klubov, Brnianska 33, 811 04 Bratislava
tel.: +421 2 54652018, e-mail: asfk@asfk.sk, www.asfk.sk

Medzinárodný filmový festival Cinematik Piešťany

(9. ročník, 9. – 15. 9. 2014, Piešťany)

MFF Cinematik Piešťany je etablované podujatie. Ponúka dve súťažné sekcie s medzinárodnými porotami a množstvo informatívnych sekcií, medzinárodné semináre, masterclassy a sprievodný program. Festival takisto predstavuje medzinárodnú platformu na prezentáciu a propagáciu slovenského filmu, predovšetkým dokumentárneho. Od roku 2011 je Cinematik členom prestížnej medzinárodnej siete festivalov a distribútorov Eye on Films, ktorá združuje 80 partnerov z celého sveta. Prihlasovať filmy na festival sa dá do 15. 7. 2014.

► **KONTAKT:** MFF Cinematik Piešťany, o. z., Bitúnkova 1453/23, 900 31 Stupava
tel.: +421 948 445565, e-mail: info@cinematik.sk, www.cinematik.sk

VideoAma Martin – medzinárodná súťažná prehliadka amatérskej videotvorby

(22. ročník, 12. – 13. 9. 2014, Martin)

Medzinárodná súťažná prehliadka amatérskej videotvorby sa koná každoročne. Víťazné snímky postupujú na Európsku súťaž CIMES (www.soundhunters.com), ktorá sa bude tento rok konať na Slovensku (16. – 21. októbra 2014) v Banskej Bystrici. Filmy je možné prihlásiť do 15. 8. 2014.

► **KONTAKT:** Slovenská spoločnosť elektronikov, Wolkrova 4, 851 01 Bratislava
tel.: +421 905 521989, e-mail: skse@skse.sk, www.skse.sk

Agrofilm – medzinárodný filmový festival s tematikou poľnohospodárstva a rozvoja vidieka

(30. ročník, 29. 9. – 3. 10. 2014, Lužianky pri Nitre)

Medzinárodný odborný filmový festival Agrofilm šíri poznatky vedy, výskumu, vývoja a praxe v oblastiach poľnohospodárstva, potravinárstva, výživy, problematiky vidieka a života jeho obyvateľstva, ochrany prírodných zdrojov a zvyšovania kvality života ľudí. Uskutočňuje sa pravidelne od roku 1984, s výnimkou roku 2012. Filmy je možné prihlásiť do 31. 7. 2014.

► **KONTAKT:** Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum (NPPC)
– Výskumný ústav živočíšnej výroby, Hlohovecká 2, 951 41 Lužianky
tel.: +421 37 6546122, e-mail: agrofilm@cvzv.sk, www.agrofilm.sk

POCITY FILM FEST: Prešovský filmový festival

(5. ročník, október 2014, Prešov)

Podujatie nadväzuje na štyri úspešné predchádzajúce ročníky. Svojím charakterom predstavuje alternatívu k bežnej distribúciu a divákovi prináša nové, provokatívne, hodnotné umelecké filmové diela. Festival ponúka kolekciu filmov s ambíciou búrať stereotypy a ukázať, že aj východ – často vnímaný ako okrajový – dokáže ponúknuť udalosť nadregionálneho významu. Festivalový program tvoria dlhometrážne hrané a dokumentárne filmy, ktoré sú doplnené o krátkometrážne snímky režisierov z východného Slovenska. Dramaturgia festivalu je postavená na miešaní žánrov, ktoré oslovia diváka každej vekovej kategórie. Ponúkané filmy sa dostávajú do širšieho kontextu dobových a umeleckých súvislostí a dávajú divákovi priestor na zamyslenie a konfrontáciu názorov. Jednotlivé projekcie sú doplnené lektorskými úvodmi, ktoré divákovi uvedú nielen o problematiku filmu, ale oboznámi ho aj s históriou a so širšími súvislosťami daného diela. Projekcie tak dostávajú aj edukatívny rozmer.

► **KONTAKT:** PO.CITY, Royova 2, 080 05, Prešov
tel.: +421 908 657137, email: info@po-city.sk, www.po-city.sk

Bienále animácie Bratislava (BAB) – medzinárodný festival animovaných filmov pre deti

(12. ročník, 6. – 10. 10. 2014, Bratislava)

Bienále animácie Bratislava je pravidelný medzinárodný festival animovaných filmov pre deti, ktorý sa koná každý párny rok v októbri. Jeho poslaním je prezentácia slovenskej a zahraničnej umeleckej animovanej tvorby pre deti s cieľom poskytnúť priestor na jej medzinárodnú konfrontáciu, sledovať nadväznosť na ilustráciu detských kníh a vytvárať podmienky na jej hodnotenie v medzinárodnej súťaži.

► **KONTAKT:** Bibiana, medzinárodný dom umenia pre deti, Panská 41, 815 39 Bratislava

tel.: +421 2 20467141, e-mail: bab@bibiana.sk, www.bibiana.sk

Medzinárodný festival horských filmov Poprad

(22. ročník, 8. – 12. 10. 2014, Poprad)

Poslaním festivalu je každoročná medzinárodná súťažná prehliadka filmových diel orientovaných na spoznávanie športového i každodenného života ľudí v horskom prostredí, prezentácia diel vyzdvihujúcich krásy horskej flóry a fauny, ochranu prírody, životného prostredia a tradičnej kultúry iných národov. Najnovšie horské filmy od profesionálnych aj amatérskych tvorcov z celého sveta sú prezentované počas piatich dní a hodnotené medzinárodnou porotou. Okrem filmov festival ponúka aj multimediálne besedy s významnými osobnosťami spoločenského a športového života, fotografické výstavy, premietania pre školy, nesúťažné filmy a príležitosti na rozvoj medzinárodných vzťahov v oblasti kultúry a filmu. Filmy je možné prihlásovať do 31. 7. 2014.

► **KONTAKT:** Horský film Poprad, n. f., Nábřeží Jána Pavla II. 2802/3, 058 01 Poprad

tel.: +421 52 7721060, e-mail: horskyfilm@slovanet.sk, www.mfhf.sk

EtnoFilm Čadca – bienále dokumentárnych filmov

(18. ročník, 14. – 17. 10. 2014, Čadca)

Medzinárodný filmový festival EtnoFilm Čadca je bienále dokumentárnych filmov, venované tematike etnológie aj sociálnej a kultúrnej antropológie. Hlavným zámerom festivalu je predstaviť najnovšie dokumentárne filmy o kultúrnej a sociálnej rôznorodosti ľudského spoločenstva, zvýšiť povedomie širokej verejnosti, filmárov a médií o potrebe jej ochrany, podporiť vznik nových filmových diel na uvedené témy udeľovaním ocenení, prispieť k rozvoju slovenskej filmovej tvorby v oblasti vizuálnej antropológie a organizovať na pôde festivalu odborné podujatia. Filmy je možné prihlásovať do 15. 5. 2014.

► **KONTAKT:** Kysucké kultúrne stredisko v Čadci, Moyzesova 50, 022 01 Čadca

Tel.: +421 41 433125053, e-mail: silvia.petrekova@vuczilina.sk (Silvia Petreková), www.etnofilm.sk

Festival Áčko – celoslovenská súťažná prehliadka študentských filmov

(18. ročník, 15. – 18. 10. 2014, Bratislava)

Festival Áčko je každoročná prehliadka filmov vytvorených študentmi stredných a vysokých škôl. Okrem premietaní festival organizuje aj masterclassy vedené osobnosťami zo slovenského, ale i svetového audiovizuálneho prostredia. Každý deň sa navyše konajú obľúbené večerné párty. Prihlásovať filmy je možné do 14. 9. 2014.

► **KONTAKT:** Filmová a televízna fakulta VŠMU, Svoradova 2/A, 811 08, Bratislava

tel.: +421 2 59303586, e-mail: ackofestival@gmail.com, www.ackofestival.sk

Filmový festival Inakosti

(8. ročník, predbežne 22. – 26. 10. 2014, Bratislava)

Filmový festival pre lesby, gejoy, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych ľudí, ich rodičov, deti a priateľov je zameraný na prezentáciu svetovej, európskej a domácej kinematografie, ktorá tematizuje rôzne aspekty života LGBTI minority. O udelení ocenenia Ružový balónik pre najlepší film festivalu rozhodujú diváci. Podujatie nadväzuje na Festival gayských a lesbických filmov, ktorého prvý ročník sa konal v deväťdesiatych rokoch v Tajove. Celkovo pôjde o trinásť ročník festivalu tohto druhu; pod názvom Filmový festival Inakosti sa uskutoční ôsmy raz. Filmy sa môžu prihlásovať do 1. 8. 2014.

► **KONTAKT:** Iniciatíva Inakosť, Rajska 4, 841 08 Bratislava

e-mail: info@ffi.sk, www.ffi.sk

Medzinárodný filmový festival Bratislava

(16. ročník, 7. – 15. 11. 2014, Bratislava)

MFF Bratislava je najvýznamnejším filmovým festivalom v hlavnom meste Slovenska. Každoročne prináša viac ako 100 filmov a návštevníkom ponúka bohatý sprievodný program. Medzi programovými sekciami dominujú medzinárodné súťaže – súťaž prvých a druhých hraných filmov, súťaž dokumentárnych a krátkych filmov z celého sveta, ktoré hodnotia medzinárodné poroty, zložené z odborníkov rôznych filmárskych profesií, ako aj porota FIPRESCI (zložená z členov Medzinárodnej federácie filmových kritikov) a študentská porota. Ďalšími programovými sekciami sú Panoráma (venovaná oce-

ňovaným a majstrovsky nakrúteným snímkam), Proti prúdu (nezávislé filmy), Profil alebo Pocta významnej osobnosti, Antidepressíva (sekcia zameraná na pozitívne zobrazenie sveta prostredníctvom filmu), Príbehy (najzaujímavejšie a najdiskutovanejšie príbehy súčasného filmu), Made in Slovakia (súčasná slovenská kinematografia), internetové snímky Best of Azyl a iné. Prihlasovanie filmov je možné od 15. 5. do 31. 8. 2014.

► **KONTAKT:** Permanent Production, Lovinského 18, 811 04 Bratislava

tel.: +421 2 54410673, e-mail: iffbratislava@iffbratislava.sk, www.iffbratislava.sk

Eurotour Piešťany – medzinárodná prehliadka hraných a dokumentárnych filmov

(10. ročník, 11. – 13. 11. 2014, Piešťany)

Eurotour Piešťany je medzinárodná prehliadka hraných a dokumentárnych filmov o cestovaní, krajine a človeku. Snahou organizátorov je podporovať a rozvíjať všetky aktivity súvisiace s domácim a zahraničným cestovným ruchom a prezentovať kvalitné dokumentárne filmy o Slovensku a možnostiach rekreácie a turistiky u nás. Zámerom je takisto oboznamovať návštevníkov s mimoriadnymi domácimi a zahraničnými dokumentárnymi filmami s tematikou cestovania so zdôrazňovaním kultúrnych tradícií a kultúrnej rozmanitosti Európy. Filmy do súťažnej sekcie Moment je možné prihlásiť do 31. 10. 2014.

► **KONTAKT:** Mestské kultúrne stredisko mesta Piešťany, Ul. A. Dubčeka 27, 92101 Piešťany

tel.: +421 33 7718990, e-mail: kino@fontana-piestany.sk, www.eurotourpiestany.sk

HoryZonty – festival dobrodružných filmov

(9. ročník, 13. – 15. 11. 2014, Trenčín)

Festival HoryZonty je prehliadkou svetových filmov s dobrodružnou tematikou a súťažným festivalom pre česko-slovenských neprofesionálnych tvorcov. Okrem filmov podujatie ponúka multimediálne vystúpenia domácich i zahraničných hostí – umelcov a osobností outdoorového sveta, workshopy, výstavy, umelecké a športové súťaže a podujatia určené pre širokú verejnosť. Filmy sa dajú prihlasovať do 14. 9. 2014.

► **KONTAKT:** HoryZonty, o. z., Radlinského 9, 911 01 Trenčín

tel.: +421 903 770896, e-mail: info@horyzonty.sk, www.horyzonty.sk

Jeden svet – medzinárodný festival dokumentárnych filmov

(15. ročník, 20. – 26. 11. 2014, Bratislava a „festival tour“ v ďalších 20 mestách na Slovensku)

Jeden svet je najnavštevovanejším festivalom svojho druhu na Slovensku. Prináša kvalitné dokumentárne filmy zahraničnej a domácej produkcie, ktoré sa týkajú problematiky ľudských práv, globálnej a multikultúrnej spoločnosti. Predstavuje takisto kultúrne podujatie so silným vzdelávacím aspektom (filmy, diskusie, školské projekcie a workshopy). Cieľom festivalu je prostredníctvom projekcií dokumentárnych filmov a následných diskusií vychovávať širokú verejnosť k otvorenej, tolerantnej, empatickej a medzikultúrnej komunikácii a spoločnosti. Filmy sa môžu prihlasovať do 30. 9. 2014.

► **KONTAKT:** Človek v ohrození, Svoradova 5, 811 03 Bratislava

tel.: +421 2 55422254, e-mail: info@clovekvohrozeni.sk, www.jedensvet.sk

► **Doc.sk, Early Melons (medzinárodný festival študentských filmov) a MAFF (Music and Film Festival) sa v roku 2014 neuskutočnia.**

► **Magdaléna Macejková** (filmová publicistka)

► Nový pôvodný 13-dielny seriál RTVS *Kolonáda*, ktorý sa odohráva v prostredí kúpeľov a vznikol v réžii Stanislava Párnického, odštartoval s veľkým diváckym záujmom. Jeho prvú časť pozeralo 12. januára 440 000 divákov, čo z neho urobilo najsledovanejší nespravodajský program dňa s podielom na trhu 18,2 percenta.

► Cenu Trilobit Beroun 2013, ktorú udeľuje Český filmový a televízny zväz FITES, získali aj dve slovenské snímky. FITES a mesto Beroun udelili Cenu poroty scenáristovi a režisérovi Robertovi Kirchhoffovi za dokument *Kauza Cervanová*. Cena Trilobit Beroun 2013 pripadla režisérovi Zdeňkovi Tycovi a scenáristke Markéte Bidlasovej za film *Ako nikdy*, ktorý je slovenskou minoritnou koprodukciou. Slávnostné odovzdávanie cien sa uskutočnilo 18. januára.

► Táňa Pauhofová získala nomináciu na Českého leva v kategórii najlepšia herečka v hlavnej úlohe za výkon vo filme *Hořící keř* (r. Agnieszka Holland). Zuzana Mauréry je nominovaná v kategórii najlepšia herečka vo vedľajšej úlohe v minoritne slovenskej koprodukčnej snímke *Colette* (r. Milan Cieslar) a Marián Geišberg získal nomináciu v kategórii najlepší herec v hlavnej úlohe za film *Revival* (r. Alice Nellis). Nominácie na ceny, ktoré udeľuje Česká filmová a televízna akadémia, boli zverejnené 22. januára a slávnostné vyhlásenie výsledkov sa uskutočnilo 22. februára. Dvanásť nominácií má minoritná slovenská snímka režiséra Zdeňka Tycy *Ako nikdy* a osem nominácií získal ďalší slovenský koprodukčný film *Klauni* režiséra Viktora Tauša. Šancu získať Českého leva za kostýmy má aj film Petra Nikolaeva *Cyril a Metod – Apoštoli Slovanov*, nakrútený takisto v slovenskej koprodukcii.

► Dňa 22. januára vyšlo DVD so siedmimi dielmi nového animovaného seriálu pre deti *Mimi & Líza* Kataríny Kerekesovej. Filmy majú dovedna 52 minút a DVD obsahuje aj anglické titulký. Príbehy dvoch neobyčajných dievčat nedávno vyšli aj v knižnom spracovaní.

► jar

NAJPREDÁVANEJŠIE PUBLIKÁCIE A DVD NOSIČE V PREDAJNI SFÚ ► JANUÁR 2014

► PUBLIKÁCIE

1. Eva Filová: *Eros, sexus, gender v slovenskom filme* (SFÚ, Bratislava)
2. Cinepur 90/2013, téma: *Reality show* (Sdružení přátel Cinepuru, Praha)
3. Kino Ikon 1/2012, téma: *Normalizácia* (ASFK a VSMU v spolupráci so SFÚ, Bratislava)

► AUDIOVIZUÁLNE NOSIČE

1. 2-DVD *Virvar*. Súčasný slovenský film (Feel Me Film, Banská Štiavnica)
2. DVD *Obrazy starého sveta* (SFÚ, Bratislava)
3. DVD 3x Dušan Hanák (SFÚ, Bratislava)

Predajňa SFÚ Klapka.sk (Grösslingová 43) a Kino Lumière ponúkajú vo februári tieto akcie:

1. Ak si v predajni Klapka.sk alebo v Kine Lumière kúpite februárové číslo mesačníka Film.sk, dostanete k nemu DVD s filmom *Ružové sny* (r. Dušan Hanák).
2. Ak si v predajni kúpite tovar v hodnote nad 30 eur, dostanete jeden voľný lístok do Kina Lumière, kde je pre vás pol hodinu pred prvým predstavením otvorená aj pobočka predajne Klapka.sk.

NAJNAVŠTEVOVANEJŠIE FILMY V KINE LUMIÈRE ► DECEMBER 2013

1. *Velká nádhera* (r. Paolo Sorrentino, Taliansko/Francúzsko, 2013, Film Europe Media Company)
2. *Život Adèle* (r. Abdellatif Keiche, Francúzsko, 2013, Film Europe Media Company)
3. *Queen v Budapešti* (r. János Zsombolyai, Maďarsko/USA, 2012, Pro-oko)
4. *Čo keby sme žili spoločne?* (r. Stéphane Robelin, Francúzsko/Nemecko, 2011, ASFK)
5. *Najvyššia ponuka* (r. Giuseppe Tornatore, Taliansko, 2013, Barracuda Movie)

III. VYDANIE
DVD obsahuje
5 bonusových
krátkych filmov
ARTISTI. UČENIE.
PRIŠIEL K NÁM
OLD SHATTERHAND.
OMSA. DEN RADOŠTI

OBRAZY STARÉHO SVETA PICTURES OF THE OLD WORLD

Réžia / Directed by: Dušan Hanák

Námet a scenár / Story and Screenplay by: Dušan Hanák

Kamera / Director of Photography: Alojz Hanúšek

Fotografie / Photographs: Martin Martinček, Vladimír Vavrek

Hudba / Music: G. F. Händel, Václav Hálek, Jozef Malovec

Dramaturg / Dramaturg: Boris Hochel

Strih / Editor: Alfréd Benčíč

Účinkujú / Cast: Verona Ralíková, Adam Kura, Jozef Orság, Juraj Michelík, Anton Miček, Františka Ševčíková, Adam Struhárňanský, Jozef Račko, Alojz Kováč, Matej Dudka

V predaji od decembra 2013 / www.klapka.sk / CENA: 9,50 €

KALENDÁRIUM

► **PREMIÉRY**

DISTRIBÚCIA

ROZHOVOR

PUBLIKÁCIE

► **TÉMA**

FILMOVÉ NOVINKY

FESTIVALY

► **RECENZIA**

PROFIL

OHLASY

REBRÍČKY

A JUBILÉÁ

► **PROGRAM**

KINA LUMIÈRE

PREDAJ MESAČNÍKA FILM.SK: **KRÍHKUPECŤA /** **BRATISLAVA** ► Kapka.sk - predajňa STÚ (Grösslingová 4,3) ► Artforum (Kozia 20)
► Martinus (Obchodná 26) ► Beneluxi Moduli - Svet knihy (Obchodná 4) ► Prospero - predajňa DÚ (Jakuchovej nám. 12) ► Vártnica NSMU (Svoradova 2)
ZILINA ► Artforum (Gottova 2) **FILMOVÉ KLUBY** ► Kino Lunieľe Bratislava - Kino STÚ (Špitálska 4) ► FK - Kino Junior, Levice ► FK - Kino Strojár, Martin
► FK - Kino Fontána Piešťany ► FK - Povazská Bystrička ► FK - Napok Trnava

**SLOVENSKÝ
FILMOVÝ ÚSTAV
SLOVAK FILM
INSTITUTE**

ISSN 1335-8286
9 771335 828003
0 1

FILM.SK JE EVIDOVANÝ MK SR POP E.U. Č. E/ 947/08